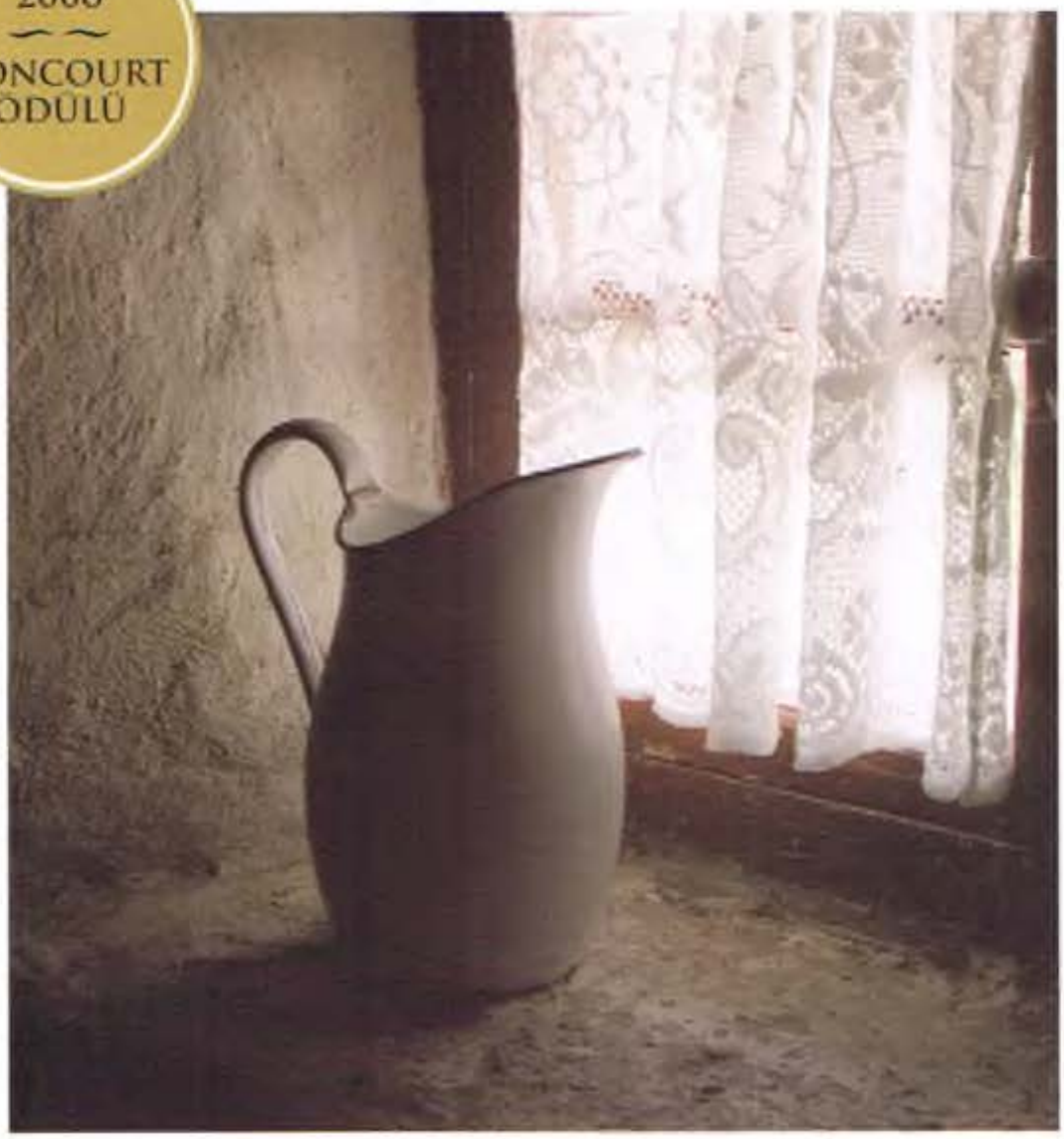
ATIQ RAHIMI

SABIR TAŞI

2008
GONCOURT ÖDÜLÜ

ROMAN

Çeviri: VOLKAN YALÇINTOKLU

CAN

2. BASKI

Atiq Rahimi

SABIR TAŞI

2008 GONCOURT ÖDÜLÜ

CAN

Syngué sabour, Atiq Rahimi
© P.O.L. Éditeur, 2008
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2010
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2010
2. basım: Mayıs 2014, İstanbul
Bu kitabın 2. baskısı 1000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Alev Özgüner

Kapak resmi: © iStockphoto.com / Sharon Wisegarver

Kapak baskı: Azra Matbaası
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2
Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul
Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3
Güven İş Merkezi, Bağcılar, İstanbul
Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-1153-4

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 – 252 59 88 – 252 59 89 Fax: 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 10758

Atiq Rahimi

SABIR TAŞI

2008 GONCOURT ÖDÜLÜ

ROMAN

Fransızca aslından çeviren
VOLKAN YALÇINTOKLU

CAN YAYINLARI

Atiq Rahimi, 1962'de Kâbil'de doğdu. Afganistan-Sovyetler Birliği Savaşı sürerken, 1984'te Fransa'ya sığındı. Fransa'da sürdürdüğü roman, fotoğraf ve belgesel çalışmalarıyla ülkesinde yaşananları dile getirmeye çalışan Rahimi, Sorbonne'da sinema üzerine doktora yaptı. Filme çektiği *Toprak ve Küller* adlı eseri, 2004 yılında Cannes Film Festivali'nde gösterildi. *Sabır Taşı* 2008 Goncourt Ödülü'ne *Kahrolsun Dostoyevski* ise 2014'te NDS Edebiyat Ödülü'ne layık görüldü.

Volkan Yalçıntoklu, 1961'de doğdu. Saint-Joseph Lisesi'nde okudu. Dokuz Eylül Üniversitesi Tıbbi Biyoloji ve Genetik Bölümü'nü bitirdi. Uzun yıllar kitapçılık yaptı. Fransızca ve İngilizce'den çeviriler yapıyor. Jules Verne, Alexandre Dumas, George Sand, Honoré de Balzac, Charles Perrault, Lyman Frank Baum ve Helene de Witt'in eserlerini çevirdi.

Kocası tarafından vahşice öldürülen
Afgan kadın şair N.A.'nın anısına kaleme
alınan bu hikâye M.D.'ye ithaf edilmiştir.

Bedenden beden aracılığıyla bedenle
bedenden başlayarak ve bedene kadar.

Antonin Artaud

Afganistan'da ya da başka bir yerlerde

Oda küçük. Dikdörtgen. Camgöbeği rengindeki ferah duvarlarına, sarı ve mavi gökyüzünde kanat çırparken donup kalmış göçmen kuş desenli iki perdesine rağmen iç karartıcı. Yer yer delinmiş perdeler, kilimin solmuş çizgileri üzerinde son bulan güneş ışınlarının içeri girmesine izin veriyor. Odanın gerisinde başka bir perde daha var. Yeşil. Üzerinde hiç desen yok. Kullanılmayan bir kapıyı gizliyor. Ya da bir sandık odasını.

Oda boş. Süs eşyası namına hiçbir şey yok. Yalnızca iki pencereyi ayıran duvara küçük bir hançer, hançerin üzerine de bıyıklı bir adamın fotoğrafı asılmış. Adam yaklaşık otuz yaşlarında gösteriyor. Saçları lüle lüle. Özenle şekil verilmiş iki favorinin çevrelediği köşeli bir yüzü var. Siyah gözleri parıldıyor. Bu küçük gözler kartal gagası gibi bir burunla ayrılmış. Adam gülmüyor, gülümsemesini bastırmaya çalışan birinin havasını taşıyor yine de. Bu ona garip bir ifade kazandırıyor, kendisine bakan kişiyle içten içe alay eden bir adamın ifadesini. Siyah beyaz resim, sanatkârane bir tarzda soluk tonlarla renklendirilmiş.

Bu fotoğrafın karşısındaki duvarın dibinde, şimdi daha yaşlanmış olan aynı adam, yere serilmiş bir döşeğin üzerinde yatıyor. Sakalı var. Kırlaşmış bir sakal. Adam zayıflamış. Fazlaca. Bir deri bir kemik kalmış. Teni solmuş. Kırış kırış. Burnu şimdi kartal gagasını daha fazla andırıyor. Hâlâ gülmüyor. Ama o garip alaycı ifadesini

muhafaza ediyor. Ağzı yarı açık. Daha da küçülmüş gözleri çukurlarına kaçmış. Bakışları tavana, kararmış ve çürümeye yüz tutmuş, açıktaki kirişlere takılıp kalmış. Hareketsiz kolları iki yanına uzanmış. Yarısaydam derisinin altında, can çekişen solucanlara benzeyen damarları, bedenindeki çıkıntılı kemiklerle iç içe geçmiş. Sol bileğinde otomatik bir saat, yüzükparmağında altın bir alyans var. Sağ dirseğinin çukuruna yerleştirilmiş bir kateter, tam başının üzerinde duvara asılmış plastik bir serum torbasından damla damla renksiz bir sıvı akıtmakta. Gövdesinin belden yukarısını, yakası ve kolları nakışlı, uzun, mavi bir gömlek örtüyor. İki kazığı andıran kaskatı bacakları beyaz, kirli bir çarşafın altına gömülmüş.

Adamın nefes alıp verişiyle uyumlu bir şekilde inip kalkan bir kadın eli, onun göğsünün, kalbinin üzerinde duruyor. Kadın oturmuş vaziyette. Bacaklarını kıvırıp göğsüne çekmiş. Başı dizlerinin arasına gömülü. Siyah, simsiyah ve uzun saçları kolunun düzenli hareketleriyle salınan omuzlarını örtüyor.

Öteki elinde, yani sol elinde ise siyah bir tespih tutuyor. Tespihi çekiyor. Sessizce. Yavaşça. Omuzlarının iniş kalkışıyla uyum içinde. Ya da adamın nefes alıp verişiyle uyum içinde. Bedenini uzun bir elbise sarmalıyor. Lal renginde. Elbisenin kolları, tıpkı etekleri gibi, zarif birkaç başak ve buğday çiçeği deseniyle bezenmiş.

Elinin hemen yakınında ilk sayfaları açık halde, kadife bir yastığın üzerine konmuş bir kitap, Kuran duruyor.

Küçük bir kız ağlıyor. Bu odada değil. Yandaki odada olabilir. Ya da koridorda.

Kadın başını kımıldatıyor. Bezgince. Başını dizlerinin arasından çıkarıyor.

Kadın güzel. Tam sol gözünün köşesindeki küçük

bir yara izi gözkapağını hafifçe büzerken bakışlarına garip bir endişe katıyor. Etli, kuru ve solgun dudaklarının arasından yavaşça aynı dua sözcüğünü mırıldanıyor.

İkinci bir küçük kız ağlıyor. Diğerinden daha yakında gibi, hiç kuşkusuz kapının hemen arkasında.

Kadın elini adamın göğsünden çekiyor. Ayağa kalkıp odadan çıkıyor. Yokluğu hiçbir şeyi değiştirmiyor. Adam hâlâ kımıldamıyor. Sessizce nefes alıp vermeye devam ediyor, yavaşça.

Kadının ayak sesleri iki çocuğu susturuyor. Kadın çocukların yanında uzun bir süre, ev ve dünya uykularında gölgeye dönüşünceye kadar kalıyor; sonra geri dönüyor. Bir elinde küçük, beyaz cam bir şişe, diğerinde siyah tespih var. Adamın yanına oturup şişenin kapağını açıyor, ona doğru eğilerek sağ ve sol gözüne ikişer damla göz damlası damlatıyor. Elinden bırakmadığı tespihi çekmeye devam ediyor bir yandan da.

Perdenin sarı ve mavi göğünün deliklerinden sızan güneş ışınları kadının sırtını okşarken, omuzları hâlâ düzenli bir biçimde, parmaklarının arasından geçen tespih tanelerinin ritmiyle salınıyor.

Uzakta, kentin bir yerinde bir bomba patlıyor. Şiddetli patlama belki birkaç evi, birkaç düşü yerle bir ediyor. Karşılık veriliyor. Öğlenin ağır sessizliğini yaran çatışma sesleri camları titretse de, çocukları uyandırmıyor. Sesler bir an için, tam iki tespih tanesi çekme süresi kadar, kadının omuzlarını hareketsiz kılıyor. Kadın damla şişesini cebine koyuyor. "*El-Kahhar,*" diye mırıldanıyor. "*El-Kahhar,*" diye tekrarlıyor. Adamın her nefes alıp verişinde tekrarlamaya devam ediyor. Her sözcükte, parmaklarının arasından bir tespih tanesini kaydırıyor.

Bir tespih çekimi tamamlanıyor. Doksan dokuz tespih tanesi. Doksan dokuz kere *El-Kahhar*.

Döşekte, adamın başucundaki yerini almak üzere doğruluyor ve sağ elini yeniden adamın göğsünün üzerine koyuyor. Yeniden tespih çekmeye başlıyor.

Bir kez daha doksan dokuzuncu *El-Kahhar*'ı tamamladığında, elini adamın göğsünden çekip boynuna götürüyor. Parmakları önce gür sakalın içinde kayboluyor ve bir iki nefeslik süre boyunca orada kalıyor. Ardından tekrar görünür olup dudaklara uzanıyor; burnu, gözleri, alnı okşadıktan sonra kirli, gür saçlarının derinliğinde yeniden gözden kayboluyor. "Elimi hissediyor musun?" Yıkılmış bir halde, üzerine doğru eğildiği adama dikiyor gözlerini. Hiçbir belirti yok. Kulağını adamın dudaklarına yaklaştırıyor. Hiç ses yok. Hâlâ o afallamış ifadesi duruyor adamın yüzünde: yarı açık ağız, tavanın kararmış kirişlerinde kaybolup giden bakışlar.

Kadın fısıldamak için biraz daha eğiliyor. "Allah aşkına, elimi hissettiğini, yaşadığını, bana, bize geri döndüğünü belirtecek bir işaret yap! Bana güç, iman kazandıracak bir işaret, küçük bir işaret." Dudakları titriyor. "Yalnızca bir sözcük" diye yalvaran bu dudaklar kayarak adamın kulağına hafifçe değiyor. "En azından beni duyduğunu umuyorum." Başını yastığın üzerine koyuyor kadın.

"İki hafta içinde hareket etmeye, işaretler vermeye başlayacağını söylemişlerdi... Ama bak üçüncü hafta bitiyor... yani neredeyse. Hâlâ hiçbir değişiklik yok!" Sırtüstü uzanmak için yan dönüyor. Bakışları, adamın bakışlarının kaybolup gittiği kararmış, çürümeye yüz tutmuş kirişlerin arasında bir yerlere dalıp gidiyor.

"*El-Kahhar, El-Kahhar, El-Kahhar...*"

Kadın yavaşça doğruluyor. Gözlerini umutsuzca

adama dikiyor. Elini yeniden adamın göğsünün üzerine koyuyor. "Nefes alabiliyorsan, nefesini tutabilirsin de, öyle değil mi? Nefesini tutsana!" Saçlarını ensesine doğru atıp, ısrar ediyor: "Yalnızca tek bir kez nefesini tut!" Ve kulağını yeniden adamın ağzına doğru uzatıyor. Kulak kesiliyor. Onu duyuyor. Adam nefes alıp veriyor.

Yıkılmış bir halde homurdanıyor: "Artık dayanamıyorum."

Öfkeli bir iç çekişin ardından, birden ayağa kalkıyor ve sesini yükselterek tekrarlıyor: "Artık dayanamıyorum..." Yıkılmış durumda. "Sabahtan akşama kadar Allah'ın adlarını tekrarlamaya artık dayanamıyorum!" Fotoğrafa doğru birkaç adım atsa da ona bakmıyor, "On altı gün oluyor..." tereddüt ediyor, "Hayır..." ve kararsız parmaklarıyla saymaya koyuluyor.

Kafası karışmış bir halde, dönüyor, Kuran'ın açık duran sayfasına bir göz atmak için tekrar eski yerini alıyor. Sayıyor. "On altı gün... Bugün Allah'ın on altıncı adını zikretmem gerekiyor. *El-Kahhar*, Düşmanlarını Kahrederek Zelil ve Perişan Hale Getiren. İşte, tamam, on altıncı ad..." Düşüncelere dalıyor. "On altı gün!" Geri çekiliyor. "On altı gündür nefesinin ritmine göre yaşıyorum." Saldırganlaşıyor. "On altı gündür seninle nefes alıp veriyorum." Gözlerini adama dikiyor. "Bak, tıpkı senin gibi nefes alıp veriyorum!" Derin derin aldığı nefesi kederle geri salıyor. Adamın ritmine uygun olarak. "Elim göğsünün üzerinde olmasa da, artık senin gibi nefes alıp verebilirim." Adama doğru eğiliyor. "Yanında olmasam da, seninle aynı ritimde nefes alıp veriyorum." Uzaklaşıyor. "Beni duyuyor musun?" Çığlıklar atıyor: "*El-Kahhar!*" Ve yeniden tespihini çekmeye başlıyor. Hep aynı tempoyla. Odadan çıkıyor. Koridorda ve evin diğer bölümlerinde, "*El-Kahhar, El-Kahhar...*" dediği duyuluyor...

"*El-Kahhar...*" uzaklaşıyor.

"*El-Kahhar*..." zayıflıyor.
"*El*..." duyulmaz hale geliyor.
Yitip gidiyor.

Sessizlik içinde birkaç saniye akıp geçiyor. Ardından, *El-Kahhar* pencerede, koridorda, kapının arkasında yeniden yankılanmaya başlıyor. Kadın odaya geri dönüyor ve adamın yanında duruyor. Ayakta. Sol eliyle hâlâ siyah tespihi çekiyor. "Ben yokken otuz üç kere nefes alıp verdiğini bile söyleyebilirim." Çömeliyor. "Hatta şu an seninle konuşurken bile nefesini sayabilirim." Tespihi, adamın belirsiz görüş alanına sokmak için havaya kaldırıyor. "İşte, ben yanına geldiğimden beri yedi kere nefes alıp verdin." Kilimin üzerine oturup devam ediyor: "Günlerimi saatlere bölmüyorum artık, ne saatleri dakikalara ne de dakikaları saniyelere... Bir gün benim için doksan dokuz kere tespih çekmeye eşit!" Bakışları, adamın bilek kemiklerini çevreleyen yıpranmış kol saatinde donup kalıyor. "Hatta sana, mollanın öğle ezanını okuyup vaaz vereceği zamana kadar beş kere daha tespih çekmem gerektiğini söyleyebilirim." Bir an durup hesap yapıyor. "Yirminci tespih çekiminde, sucu komşunun kapısını çalacak. Boğuk boğuk öksüren yaşlı komşu kadın her zamanki gibi kapıyı açacak. Otuzuncuda, bisikletli bir çocuk, komşumuzun kızı için, 'Leyli, leyli, leyli can, can, can, yüreğimi dağladın...' havasını ıslıkla çalarak sokaktan geçecek..." Gülüyor. Hüzünlü bir gülüş. "Ve yetmiş ikinciye geldiğimde, o ahmak molla seni ziyarete gelecek ve her zaman olduğu gibi sana iyi bakmadığım, tavsiyelerini dinlemediğim, duaları ihmal ettiğim için beni paylayacak... Yoksa iyileşirmişsin!" Elini adamın kolunun üzerinde gezdiriyor. "Ama sen de şahitsin. Senin yanında, senin nefesinle, yalnızca senin için yaşadığımı biliyorsun!" Sessizce homurdanıyor: "Her gün Allah'ın doksan dokuz adından birini doksan dokuz kere zikretmek ve bunu doksan dokuz gün boyunca yapmak

gerektiğini söylemek öyle kolay ki! Ama o ahmak molla, bir adamla, ki o adam..." gerekli sözcüğü bulamıyor ya da söylemeye cesaret edemiyor, "yalnız başına kalmanın, iki küçük kızla bir başına kalmanın ne demek olduğunu bilmiyor!"

Uzun bir sessizlik. Neredeyse beş tespih çekimi. Kadının gözleri kapalı, duvara yaslanmış bir halde durarak çektiği beş kere doksan dokuz. Onun uyuşukluğundan sıyrılmasını sağlayan, öğle ezanı oluyor. Seccadeyi alıp açıyor ve yere seriyor. Namaza duruyor.

Namazdan sonra, haftanın o günüyle ilgili vaaz veren mollayı dinlemek üzere seccadenin üzerinde oturmayı sürdürüyor, "... ve bugün kanın döküldüğü bir gündür, çünkü Havva ilk kez bir salı günü çürümüş kanını kaybetmeye başladı; Âdem'in oğullarından biri kardeşini bir salı günü öldürdü; Gregorios, Zekeriya ve Yahya, huzur içinde yatsınlar, yine bir salı günü öldürüldüler, firavunun büyücüleri, Asiye binti Müzahim, firavunun karısı ve İsrailoğulları'nın düvesi de öyle..."

Yavaşça etrafına bakıyor. Odaya. Kocasına. Boşluktaki bu bedene. Bu boş bedene.

Bakışlarına endişe hâkim oluyor. Ayağa kalkıyor, seccadeyi toplayıp odanın köşesindeki yerine koyuyor ve dışarı çıkıyor.

Birkaç saniye sonra, torbada kalan serum miktarını kontrol etmek için geri geliyor. Serum az kalmış. Gözünü serum tüpüne dikiyor, damlaların aralıklarını dikkatle gözlemliyor. Aralıklar kısa, adamın nefes aralıklarından daha kısa. Akışı ayarlıyor, iki damlanın düşmesini bekliyor, sonra kararlı bir ifadeyle geri çekiliyor: "Eczaneye serum almaya gideceğim." Ama kapıdan çıkmadan bacakları duraksıyor, sesi bir yakınmayı açığa vuruyor: "Umarım tedarik edebilmişlerdir..." Odadan

çıkıyor. Çocukları uyandırdığı duyuluyor. "Gelin, dışarı çıkıyoruz," ve koridorda, avluda yankılanan küçük adımların eşliğinde evden ayrılıyor.

Üç tespih çekimi, iki yüz doksan yedi nefes sonunda eve dönüyorlar.

Kadın çocukları yan odaya götürüyor. "Anne, acıktım!" diye ağlıyor biri. "Neden muz almadın?!" diye sızlanıyor diğeri. "Size ekmek vereceğim," diyerek onları avutuyor anne.

Güneş, ışınlarını perdenin sarı ve mavi göğünün deliklerinden geri çektiğinde, kadın odanın eşiğinde yeniden beliriyor. Adama uzun uzun baktıktan sonra, yanına yaklaşıp nefesini kontrol ediyor. Adam nefes alıyor. Serum torbası boşalmak üzere. "Eczane kapanmıştı," diyor ve kaderine razı bir ifadeyle, başka işaretler gelecekmiş gibi bekliyor. Ama hiçbir şey yok. Nefes sesinden başka hiçbir şey. Odadan çıkıp bir bardak suyla geri dönüyor. "Geçen seferki gibi, şekerli ve tuzlu su kullanmak gerekiyor..."

Hızlı ve ustaca bir el hareketiyle kolundan kateteri çıkarıyor. İğneyi geri çekiyor. Temizlediği serum tüpünü adamın yarı açık ağzından içeri sokup yemek borusuna ulaşana kadar itiyor. Ardından bardağın içindeki sıvıyı serum torbasına boşaltıyor. Damlaları ayarlıyor, düşme aralıklarını kontrol ediyor. Her nefese bir damla.

Ve odadan çıkıyor.

On damla kadar sonra geri dönüyor. Çadarisi[1] elinde.. "Halama gitmem gerek." Biraz daha bekliyor... izin almayı belki de. Gözleri dalıp gidiyor. "Deliriyorum!" Öf-

[1] Afganistan'da kadınların yaygın olarak giydikleri, çarşaf türü bir giysidir; İran'da çador. (Ç.N.)

keyle arkasını dönüp odadan çıkıyor. Kapının arkasından, koridordan sesi duyuluyor: "Onun hakkında ne düşündüğün..." gidip geri dönüyor, "umurumda değil..." gidiyor, "... ben onu seviyorum" geri dönüyor, "ondan başka kimsem kalmadı... Kız kardeşlerim beni terk etti, senin erkek kardeşlerin de öyle..." gidiyor, "... gidip onu göreyim," geri dönüyor, "onu görmem gerek..." gidiyor, "... onun umurunda bile değilsin... benim de!" İki çocuğuyla çekip gittiği duyuluyor.

Evden ayrı kalışları, adamın üç bin dokuz yüz altmış nefesi kadar sürüyor. Bu üç bin dokuz yüz altmış soluk sırasında kadının tahmin ettiklerinin dışında hiçbir şey gerçekleşmiyor: Sucu komşunun kapısını çalıyor. Boğuk boğuk öksüren bir kadın ona kapıyı açıyor... Birkaç nefesin ardından bisikletli bir çocuk, "Leyli, leyli, leyli can, can, can, yüreğimi dağladın..." havasını ıslıkla çalarak sokaktan geçiyor.

Sonunda eve dönüyorlar, o ve iki çocuk. Kadın çocukları koridorda bırakıyor. Sert bir hareketle kapıyı açıyor. Kocası hâlâ orada. Duruşu aynı. Nefeslerinin ritmi aynı. Kadının yüzü çok solgun. Adamınkinden de solgun. Kadın duvara yaslanıyor. Uzun bir sessizliğin ardından inildiyor: "Halam... evi terk etmiş... çekip gitmiş!" Duvara yasladığı sırtını kaydırarak yere çöküyor. "Gitmiş... nereye? Kimse bilmiyor... artık kimsem yok... kimsem!" Sesi titriyor. Boğazı düğümleniyor. Gözlerinden yaşlar boşanıyor. "Başıma neler geldiğini bilmiyor... Hiçbir şeyden haberi yoktu! Aksi takdirde bana bir not bırakır, yardımıma koşardı... Senden nefret ettiği kesin ama beni seviyor... çocukları seviyor... ama sen..." Sesi hıçkırıklarla kesiliyor. Duvardan uzaklaşıp gözlerini kapıyor, bir sözcüğü dile getirmek için derin derin nefes

alıyor. Başaramıyor. Sözcük ağır, anlam olarak ağır, kadının sesini bastıracak kadar ağır olmalı. Onu içinin derinliklerinde saklayıp, söyleyebileceği daha yumuşak, daha hafif, daha kolay başka bir sözcük bulmaya çalışıyor: "Ve sen, bir karın ve iki kızın olduğunu biliyordun!" Karnına vuruyor. Bir kez. İki kez. Adeta bağırsaklarına gömülmüş o ağır sözcüğü dışarı çıkarmak istercesine. Çömelip haykırıyor: "O boktan kalaşnikofunu omzuna astığında bir an için bizi düşündün mü? ... çocuğu", sözcüğü yine yutuyor.

Bir an kıpırtısız kalıyor. Gözleri kapanıyor. Başı öne düşüyor. Kederle inliyor. Uzun uzun. Omuzları hâlâ nefesin ritminde hareket ediyor. Yedi nefes.

Yedi nefesin ardından başını kaldırıyor, elbisesinin başak ve buğday çiçeği desenli yeniyle gözlerini siliyor. Uzun uzun baktıktan sonra, adama yaklaşıyor, yüzüne doğru eğilip kolunu okşarken özür diliyor. "Bitkinim. Gücüm tükenmek üzere," diye fısıldıyor. "Beni yalnız bırakma, senden başka kimsem yok." Sesini yükseltiyor: "Sensiz, ben bir hiçim. Kızlarını düşün! Onlarla nasıl başa çıkarım? Daha o kadar küçükler ki..." Adamı okşamayı bırakıyor.

Dışarıda, fazla uzak olmayan bir yerde, biri bir kurşun sıkıyor. Daha yakındaki bir başkası karşılık veriyor. İlki ikinci bir kurşun sıkıyor. Diğeri karşılık vermiyor.

"Molla bugün gelmeyecek," diyor kadın, belli bir rahatlamayla. "Serseri kurşunlardan korkmuştur. O da aynı kardeşlerin gibi korkağın teki." Ayağa kalkıp birkaç adım atıyor. "Siz erkekler hepiniz korkaksınız!" Geri dönüyor. Karamsar bir ifadeyle gözünü adama dikiyor. "Onların düşmanlarına karşı savaştığını gördüklerinde seninle gurur duyan kardeşlerin şimdi nerede?" İki nefes ve kadının öfke dolu sessizliği. "Korkaklar!"

diye haykırıyor. "Çocuklarına, bana, senin onuruna, kendi onurlarına sahip çıkmaları gerekmez miydi? Hiç durmadan saçının bir teli için kendini feda edeceğini tekrarlayan annen nerede? Oğlunun, her cephede, tüm düşmanlara karşı savaşmış bu kahramanın, kendisine, 'Ananın amına tüküreyim!' diyen, üstelik silah arkadaşı olan bir herifle giriştiği acınacak bir kavgada kurşun yediğine asla inanmak istemedi. Yalnızca bir hakaret yüzünden!" Bir adım ilerliyor. "O kadar gülünç, o kadar saçma ki!" Bakışları odada geziniyor, sonra ağır ağır, belki de sözlerini takip eden adama yöneliyor. "Ailenin şehri terk etmeden önce bana ne dediğini biliyor musun? Ne karınla ne de çocuklarınla ilgilenebilirlermiş... Bilmen gerek: Seni yüzüstü bıraktılar. Başına gelenler, bahtsızlığın, onurun onların umurunda değil!.. Bizi ortada bırakıp gittiler..." diye bağırıyor. "Bizi, beni!" Tespih tutan elini tavana doğru kaldırıp yakarıyor: "Allahım, bana yardım et!.. *El-Kahhar, El-Kahhar...*" Ağlamaya başlıyor.

Bir kez daha tespih çekiyor.

Umutsuz bir halde, lafları ağzında geveliyor: "Bana... bir şeyler oluyor... deli... deliriyorum," başını geriye atıyor, "neden bunları ona söyledim ki? Çıldırıyorum. Allahım, dilimi kes! Ağzım toprakla dolsun!" Yüzünü kapatıyor, "Allahım beni koru, aklımı kaybediyorum, bana yol göster!"

Ne bir ses var.

Ne de bir yol.

Eli kocasının saçlarının arasında kayboluyor. Kurumuş boğazından yakaran sözcükler yükseliyor: "Yalvarırım, aklımı kaçırmadan geri dön. Yalnızca çocukların için geri dön..." Başını kaldırıyor. Gözyaşlarının arasından, bakışları adamın baktığı belirsiz yönde donup kalıyor. "Allahım, onu hayata döndür!" Sesi ciddileşiyor.

"Ama o uzun süre senin adına savaştı. Cihat için!" Biraz duruyor ve devam ediyor: "Ve sen onu bu halde mi bırakıyorsun?! Ya çocukları? Ya ben? Bunu yapamazsın, hayır, bizi böyle erkeksiz bırakmaya hakkın yok!" Tespihi tutan sol eliyle Kuran'ı kendine doğru çekiyor. Öfkesi, gırtlağında sesini arıyor. "Bize var olduğunu göster, onu hayata döndür!" Kuran'ı açıyor. Parmağını ön sayfada yer alan Allah'ın adlarının üzerinde gezdiriyor. "Sana yemin ederim ki onun zavallı bir ahmak gibi savaşa gitmesine izin vermeyeceğim bir daha. Hatta senin adına bile olsa! Benim olacak, burada benimle yaşayacak." Bir hıçkırıkla boğazı düğümleniyor, ancak boğuk bir çığlık atabiliyor: "*El-Kahhar*!" Yeniden tespih çekmeye başlıyor. "*El-Kahhar*..." Doksan dokuz kere *El-Kahhar*.

Oda kararıyor.

"Anne, korkuyorum. Her yer kapkaranlık." Kızlardan birinin sesi koridorda, kapının arkasında inildiyor. Kadın odadan çıkmak için ayağa kalkıyor.

"Korkma, kızım, buradayım."

"Neden bağırıyorsun anne? Beni korkutuyorsun," diyerek ağlıyor çocuk. "Bağırmıyordum, babanla konuşuyordum," diye karşılık veriyor anne, çocuğun içini rahatlatmak için. Kapıdan uzaklaşıyorlar. "Babama neden *El-Kahhar* diyorsun? Kızgın mı?"

"Hayır, rahatsız edilirse kızacak."

Küçük kız susuyor.

Hava tamamen kararıyor.

Ve kadının tahmin ettiği gibi molla o gün gelmiyor.

Elinde bir gaz lambasıyla geri dönüyor kadın. Lambayı yere, adamın başının yakınına koyuyor ve cebinden göz damlası şişesini çıkarıyor. Sıvıyı gözlerine özenle damlatıyor. Bir, iki. Bir, iki. Ardından odadan çıkıp bir çarşaf ve küçük bir plastik leğenle geri geliyor. Adamın kirli donunu bacaklarından sıyırıyor. Karnını, ayakları-

m, cinsel organını temizliyor. İşini bitirdiğinde kocasının üzerini temiz çarşafla örtüyor, şekerli tuzlu suyun damla aralıklarını kontrol ettikten sonra lambayla odadan çıkıyor.

Her şey yeniden zifiri karanlığa gömülüyor. Uzun süreliğine.

Şafak vakti, mollanın boğuk sesi müminleri namaza çağırdığında, ağırayak sesleri evin koridorunda yankılanıyor, odaya yaklaşıyor, uzaklaşıyor ve yeniden yaklaşıyor. Kapı açılıyor. Kadın içeri giriyor. Adama bakıyor. Kocasına. Adam hep orada, aynı durumda. Yine de gözleri kadının aklını kurcalıyor. Öne doğru bir adım atıyor. Adamın gözleri kapalı. Kadın biraz daha yaklaşıyor adama. Bir adım. Sessizce. Ardından iki adım daha. Adama bakıyor. Hiçbir şey fark edemiyor. Şüpheleniyor. Geri geri giderek odadan çıkıyor. Beş nefes süresinden daha kısa bir zamanda gaz lambasıyla geri geliyor. Adamın gözleri hâlâ kapalı. Kadın yere çöküyor. "Uyuyor musun?!" Titreyen elini adamın göğsüne koyuyor. Adam nefes alıp veriyor. "Evet... uyuyorsun!" diye haykırıyor kadın. Gözleri, tekrar "uyuyor" diyebileceği birisini arıyor odada.

Kimse yok. Kadın korkuyor.

Seccadeyi alıyor, açıp yere seriyor. Sabah namazını kıldıktan sonra, oturduğu yerde kalıyor, Kuran'ı alıyor ve tavus tüyünden bir ayraç ile belirlenmiş sayfayı açıp tüyü sağ elinde tutuyor. Sol eliyle tespihi çekiyor.

Birkaç ayet okuduktan sonra, tüyü yerleştirip Kuran'ı kapıyor ve gözleri kutsal kitabın dışına taşan tüye dalıp gitmiş halde, bir süre düşüncelere gömülüyor. Tüyü önce hüzünlü, sonra sinirli bir biçimde okşuyor.

Ayağa kalkıp seccadeyi topluyor, sonra kapıya yöneliyor. Çıkmadan önce duruyor. Geri dönüyor. Adamın

yanındaki yerine geri dönüyor. Kararsız eliyle adamın bir gözünü açıyor. Sonra da diğerini. Bekliyor. Adamın gözleri tekrar kapanmıyor. Kadın göz damlası şişesini alıp adamın gözlerine birkaç damla damlatıyor. Bir, iki. Bir, iki. Serum torbasını kontrol ediyor. Şekerli tuzlu su daha bitmemiş.

Doğrulmadan önce bir an duruyor ve endişeli bakışlarını adama yönelterek soruyor: "Gözlerini yeniden kapayabilir misin?" Adamın boş bakan gözlerinden bir yanıt gelmiyor. Kadın ısrar ediyor: "Evet, yapabilirsin! Bir kez daha dene!" Ve bekliyor. Boşuna.

Kaygılı bir ifadeyle, elini nazikçe adamın ensesine doğru kaydırıyor. Heyecan ve endişeyle kolu titriyor. Gözlerini kapayıp dişlerini sıkıyor. Derin bir nefes alıyor. Kederle. Acı çekiyor. Nefesini salarken elini geri çekiyor ve lambanın solgun ışığında, titreyen parmaklarının ucunu inceliyor. Parmakları kuru. Adamı yana çevirmek için ayağa kalkıyor. Lambayı onun ensesine yaklaştırarak, kurşuni mor renkli, kanı kurumuş ama hâlâ açık, henüz kabuk bağlamamış küçük bir yarayı inceliyor.

Kadın nefesini tutup yaranın üzerine bastırıyor. Adamda yine hiçbir tepki yok. Kadın biraz daha sertçe bastırıyor. Adamda hiçbir sızlanma yok. Ne gözlerinde ne de nefesinde. "Acı bile hissetmiyorsun değil mi?!" Adamı yeniden sırtüstü çevirip gözlerine bakmak için üzerine eğiliyor. "Zaten hiç acı çekmezsin ki! Asla acı çekmedin, asla!" diyor. "Birinin ensesinde bir kurşunla yaşayabileceğini hiç duymamıştım! Kanın bile akmıyor, ne bir cerahat, ne bir ağrı, ne bir sancı! 'Bu bir mucize!' diyordu annen... Ne lanet bir mucize!" Ayağa kalkıyor. "Yaralıyken bile acı yanına uğramıyor." Sesi, düğümlenmiş boğazında çatallaşıyor. "Ve her şeyin ceremesini ben çekiyorum! Gözyaşı döken her zaman benim!" Bunları söyledikten sonra kapıya yöneliyor. Gözlerindeki yaşlar ve öfkeyle koridorun karanlığında gözden kaybolurken, gaz lam-

bası adamın duvara yansıyan gölgesini titreştiriyor, ta ki gün tam olarak doğana ve güneş ışıkları perdenin sarı ve mavi göğünün deliklerinden içeri sızıp lambayı hükümsüz kılana dek.

Bir el, odanın kapısını açmakta tereddüt ediyor. Ya da açmayı başaramıyor. "Baba," Çocuklardan birinin sesi kapının gıcırtısını bastırıyor: "Nereye gidiyorsun?" Kadının çığlığı üzerine çocuk kapıyı çekip uzaklaşıyor. "Tatlım, babanı rahatsız etme. O hasta. Uyuyor. Gel benimle!" Küçük adımlar koridorda koşuyor. "Ya sen, yanına gidip bağırdığında onu rahatsız etmiyor musun?" diye soruyor çocuk. Annesi yanıtlıyor: "Evet, ediyorum." Sessizlik.

Odanın sessiz ortamına bir sinek süzülüyor. Adamın alnına konuyor. Müteredditt. Kararsız. Adamın kırışıklarının üzerinde geziniyor, tatsız derisini yokluyor. Kuşku yok ki tatsız.

Adamın göz kenarına iniyor. Hâlâ müteredditt. Hâlâ kararsız. Göz akının tadına bakıyor, sonra çekiliyor. Onu uzaklaştıracak hiçbir şey yok. Yoluna devam ederek sakalların arasında kayboluyor, buruna tırmanıyor. Havalanıyor. Bedeni inceliyor. Geri geliyor. Yeniden adamın yüzüne konuyor. Bu yarı açık ağzın içine sokulmuş tüpe tutunuyor. Tüpe hortumunu değdiriyor, dudakların birleşme yerine kadar tüp boyunca gidiyor. Ne salya ne bir tat var. İlerleyip ağzın içine giriyor.

Gaz lambası boş yere son nefeslerini salıyor. Alevi sönüyor. Kadın odaya geri dönüyor. Derin bir bezginlik kaplıyor içini, benliğini, tüm bedenini. Kocasına doğru attığı birkaç cansız adımdan sonra duruyor. Bir önceki güne göre daha kararsız. Gözleri umutsuzca, hareketsiz bedene takılıp kalıyor. Adamla Kuran'ın arasına oturuyor, Kuran'ın ilk sayfasını açıyor. Parmağını Allah'ın adları

üzerinde teker teker gezdiriyor. İsimleri sayıyor. On yedinci adda duruyor. "*El-Vehhab*, Bağışlayan," diye mırıldanıyor. Kederli bir gülümsemeyle dudaklarının kenarı kıvrılıyor. "Bağışlanmaya ihtiyacım yok." Ve Kuran'ın dışına taşan tavus tüyünün ucunu kavrıyor. "Allah'ın adlarını zikredecek gücüm yok artık." Tüyle dudaklarını okşuyor. "Allah'a şükürler olsun... seni kurtaracak. Bana, dualarıma gerek kalmaksızın... Bunu sana borçlu."

Kapının çalınması kadının sessizliğe gömülmesine neden oluyor. "Molla olmalı." Kapıyı açmak gelmiyor içinden hiç. Kapıya yeniden vuruluyor. Kadın tereddüt ediyor. Kapıdaki kişi ısrarlı. Kadın odadan çıkıyor. Ayak sesleri sokağa dek yankılanıyor. Biriyle konuşuyor. Sözleri avluda, camların ardında yitip gidiyor.

Bir el çekine çekine odanın kapısını itiyor. Küçük kızlardan biri içeri giriyor. Taranmamış, dağınık saçların altında sevimli bir surat. Ufacık tefecik bir kız. Küçük gözlerini adama dikiyor. "Baba!" diyor ve ürkekçe ilerliyor. "Baba, uyuyor musun? Ağzının içindeki ne?" Parmağıyla serum tüpünü gösteriyor. Babasının yanında duruyor, elini onun yanağının üzerine koymakta tereddüt ediyor. "Ama sen uyumuyorsun!" diye bağırıyor. "Neden annem hep senin uyuduğunu söyleyip duruyor? Annem hasta olduğunu söylüyor. Buraya girmeme ve seninle konuşmama izin vermiyor... ama o seninle sürekli konuşuyor." Adamın yanına oturmak istiyor ama kapı aralığında duran kız kardeşinin çığlığı onu bundan alıkoyuyor. "Sus!" diye bağırıyor annesinin tavrına bürünerek ve küçük kıza doğru koşuyor. "Benimle gel!" diyor, elinden tutup babalarının yanına götürürken. Kuşkulu, kısa bir bakışın ardından, küçük olanı babasının göğsüne çıkıp sakalını çekiştirmeye başlıyor. Diğeri coşkuyla haykırıyor: "Hadi, baba, konuşsana!" Babasının ağzına doğru eğilip tüpe dokunuyor. "Şu nesneyi çıkar ve konuş!" Bir söz işitebilmek umuduyla tüpü çekip çıkarıyor. Hiçbir

şey duyulmuyor. Sadece nefes sesleri. Yavaş ve derin. Gözünü babasının yarı açık ağzına dikiyor. Elini merakla içine sokup sineği çıkarıyor. "Bir sinek!" diye bağırıyor ve tiksinmiş bir tavırla onu yere fırlatıyor. Küçüğü ise gülerek, çatlamış yanağını babasının göğsüne yaslıyor.

Anne içeri giriyor. Çılgına dönmüş bir halde bağırıyor: "Ama siz ne yapıyorsunuz?!" Yumurcakların üzerine atılıyor. "Çıkın, gelin!" Ve onları kollarından çekiştiriyor. "Sinek! Babam sinek yiyordu!" diye bağırıyor kızlar neredeyse aynı anda. "Susun!" diye buyuruyor anneleri.

Odadan çıkıyorlar.

Tükürükte boğulmuş olan sinek kilimin üzerinde çırpınıyor.

Kadın odaya geri dönüyor. Serum tüpünü yeniden adamın ağzına sokmadan önce endişe ve merakla bakıyor. "Sinek mi?!" Hiçbir şey göremeyince tüpü yerleştirip gidiyor.

Bir süre sonra, serum torbasına şekerli tuzlu su eklemek ve adamın gözlerine damla damlatmak için geri geliyor.

İşini bitirdikten sonra, kocasının yanında kalmıyor bu kez.

Sağ elini kocasının göğsüne koymuyor.

Siyah tespihi kocasının nefes alıp verme ritmiyle uyumlu olarak çekmiyor.

Çekip gidiyor.

Odaya ancak öğle ezanı sırasında geri dönüyor, seccadeyi alıp açmak ve onu yere sererek namazını kılmak için değil. Yalnızca adamın gözlerine yeniden damla damlatmak için. Bir, iki. Bir, iki. Ve tekrar çıkıyor.

Ezandan sonra molla, boğuk sesiyle, Allahtan bu çarşamba günü mahallenin müminlerinden himayesini eksik etmemesini diliyor: "... çünkü Peygamber Efendimiz'in de söylediği gibi, *'bugün Firavun'un ve halkının boğulduğu, Peygamber Salih'in, Ad ve Semud kavimlerinin yok edildiği bir felaket günü*'dür..." Duruyor ve ürkmüş bir ses tonuyla çabucak sözlerine devam ediyor: "Değerli müminler, yüceler yücesi Peygamber Efendimiz'in hadislerine göre çarşamba, *ne kan dökmenin ne kan vermenin ne de almanın caiz olduğu bir gündür.* Yine de, İbn-i Yunus'un aktardığı hadislerden biri, Cihat sırasında buna başvurulabileceğini söyler. Bugün, kardeşiniz saygın komutan onurunuzu, soyunuzu, kavminizi savunmanız için sizi silahlarla teçhiz ediyor!"

Sokakta insanlar haykırıyorlar: "*Allah-ü Ekber*!" Koşuyorlar. "*Allah-ü Ekber*!" Sesleri uzaklaşıyor, *"Allah-ü..."* Ve camiye yaklaşıyorlar.

Birkaç karınca kilimin üzerindeki ölü sineğin etrafında dolanıyor. Sonra, onu onu alıp götürmek için üzerine çullanıyorlar.

Kadın odaya gelip endişeli gözlerle adama bakıyor. Silah başına çağrısının onu ayağa kaldırmış olacağından kaygılanıyor belki de!

Kapıdan fazla uzaklaşmadan bekliyor. Parmaklarıyla dudaklarını okşuyor, sonra sinirli sinirli, parmaklarını dişlerinin arasına sokuyor, çıkmaya cesaret edemeyen sözcükleri çekip çıkarmak ister gibi sanki. Odayı terk ediyor. Yemek için bir şeyler hazırladığı, çocuklarla konuşup oynadığı işitiliyor.

Ve sonra öğle uykusu.

Gölgeler.

Sessizlik.

Kadın geri geliyor. Sinirleri biraz yatışmış. Adamın yanına oturuyor. "Biraz önceki mollaydı. Dua saatimiz

için gelmişti. Ona dünden beri kirli olduğumu, tıpkı Havva gibi âdet gördüğümü söyledim. Pek hoşuna gitmedi. Nedenini anlamadım. Kendimi Havva ile mukayese etme cesareti gösterdiğim için mi, yoksa âdet günümden ona söz ettiğim için mi? Sakalının arasından homurdanarak gitti. Eskiden böyle değildi, onunla şakalaşabiliyorduk. Ama ülkeye bu yeni düzeni getirdiğinizden beri o da değişti. Zavallı, korkuyor."

Bakışları Kuran'ın üzerinde duruyor. Bir anda yerinden sıçrıyor: "Lanet olsun, tüy nerede?!" Sayfaların arasında tavus tüyünü arıyor. Bulamıyor. Yastığın altında da bulamıyor. Nihayet cebinde buluyor. Derin bir oh çektikten sonra yerine oturuyor, "... bu molla benim kafamı karıştırıyor!" diyor tüyü Kuran'ın içine yerleştirirken. "Neden söz ediyordum?.. Evet, âdet gördüğümden... Elbette, ona yalan söyledim." Adama gönül alıcı olmaktan çok hınzırca, keskin bir bakış atıyor. "Tıpkı sana da yalan söylediğim gibi... birçok kez!" Bacaklarını göğsüne çekip, çenesini dizlerinin arasına sıkıştırıyor. "Yine de sana bir şeyi itiraf etmem gerek..." Uzun uzun adama bakıyor. Gözlerindeki hep aynı garip endişeyle. "Hatırlarsın..." Sesi çatallaşıyor. Boğazını tükürüğüyle rahatlattıktan sonra, başını kaldırıyor. "Yatakta ilk kez birlikte olduğumuzda... hatırlatmak isterim, evlenmemizin üzerinden üç yıl geçmişti! O gece, âdet kanamam vardı." Adamdan kaçırdığı bakışları çarşafın kıvrımlarına dalıp gidiyor. Sol yanağını dizlerinin üzerine koyuyor. Yara izi taşıyan gözündeki endişe ifadesi kayboluyor. "Sana hiçbir şey söylemedim. Ve sen... kanın bekâretimin belirtisi olduğunu sanıyordun!" Çömelmiş halde tortop olmuş bedeni boğuk bir gülüşle sarsılıyor. "Kanı gördüğünde, çok keyiflenip gururlandın!" Bir süre. Bir bakış. Ve öfkeli bir bağırış, bir hakaret duyma kaygısı. Hiçbir şey olmuyor. O zaman sakin ve soğukkanlı bir tarzda, anılarının gizli kalmış yerlerinde dolaşmaya başlıyor. "Aslında, âdet olmamalıydım. Zamanım gelmemişti henüz ama normal-

den bir hafta önce âdet gördüm, büyük bir olasılıkla seninle birlikte olmanın endişesi ve korkusu yüzünden. Bir düşünsene, yaklaşık bir yıl nişanlı kalmak ve üç yıl boyunca ortada olmayan bir adamla evli olmak pek kolay bir şey değil! İsminle yaşıyordum. Daha önce seni hiç görmemiştim bile, sesini hiç duymamış, sana hiç dokunmamıştım. Senden, yataktan, kandan, her şeyden korkuyordum. Ama aynı zamanda hoşlandığım bir korkuydu bu. Seni arzundan uzaklaştırmayan, aksine uyaran, felaketine neden olsa bile sana kanat takan bu tarz korkuları bilirsin. İşte bu tür bir korku yaşıyordum. Her geçen gün içimde büyüyor, karnımı, bağırsaklarımı kaplıyordu... gelişinden bir gün önce kendini dışa vurdu. Bu yaman bir korku değildi. Hayır. Kırmızı, kan kırmızısı bir korkuydu. Halama bahsettiğimde, bana hiçbir şey söylemememi öğütledi... Ben de suskun kaldım. Ve bu da işime gelmişti. Bakire olmama rağmen gerçekten de korkmuştum. Kendi kendime o akşam kan gelmezse neler olabileceğini soruyordum..." Elini, bir sineği kovarmış gibi havada salladı. "... tam bir felaket olurdu bu. Bu konuyla ilgili o kadar çok hikâye duymuştum ki. Olacakları kafamda canlandırabiliyordum." Alaycı bir ses tonuyla: "Kirli kanı bekâret kanı olarak yutturmak, dâhiyane bir fikir, öyle değil mi?" Uzanıp adama doğru kıvrılıyor: "Siz erkeklerde gururun kana neden bu kadar bağlı olduğunu hiç anlayamamışımdır." Eli yeniden havaya kalkıyor. Parmakları kımıldıyor. Görünmeyen birine yaklaşmasını işaret ediyor adeta. "Ama hatırlarsın, birlikte yaşamaya başladığımız gecelerden birinde eve geç dönmüştün. Ölesiye sarhoştun. Esrar içmiştin. Ben uyuyordum. Bana hiçbir şey söylemeden şalvarımı indirdin. Uyandım. Ama derin bir uykudaymışım gibi yaptım. Sen... içime girdin... Büyük bir zevk aldın... ama yıkanmak için ayağa kalktığında, kamışının ucundaki kanı fark ettin! Hışımla geri gelip sırf sana âdet gördüğümü söylemediğim için gece yarısı beni dövdün. Seni kirlet-

miştim." Sırıtıyor. "Seni lekeli biri haline getirmiştim!" Havada uçuşan anıları kavrayan eli kapanıyor ve adamın nefesinden daha hızlı bir ritimle inip kalkan karnını okşamak için aşağı iniyor.

Ani bir hareketle elini aşağıya, elbisesinin altına, baldırlarının arasına kaydırıyor. Gözlerini kapatıyor. Acıyla derin bir nefes alıyor. Parmaklarını şiddetle bacaklarının arasına daldırıyor, sanki oraya bir bıçak saplayacakmış gibi. Nefesini tutarak boğuk bir çığlıkla elini geri çekiyor. Gözlerini açıp tırnaklarının ucuna bakıyor: Islanmışlar. Kana bulanmışlar. Kan kırmızısına. Elini adamın boş bakan yüzünün önüne götürüyor. "Bak! Bu da benim kanım, temiz. Âdet dönemindeki kanla temiz kan arasında ne fark var? Âdet kanında tiksinti duyulacak ne var?" Elini adamın burnuna doğru indiriyor. "Sen bu kandan doğdun! Senin kanından daha temiz!" Sakallarına sertçe dokunuyor parmaklarıyla. Dudaklarına hafifçe değdiğinde, nefesini hissediyor. Teninden kaygılı bir ürperti geçiyor. Kolu titriyor. Elini geri çekip parmaklarını sıkıyor ve ağzını yastığa bastırarak yine bir çığlık atıyor. Tek bir çığlık. Uzun. Yürek paralayıcı. Ve kıpırdamadan öyle kalıyor. Uzun bir süre. Çok uzun bir süre. Sucu komşuların kapısını çalana, yaşlı kadının ciğerlerinin derinliklerinden gelen boğuk öksürüğü duvarları aşıp geçene, sucu tulumundaki suyu komşunun damacanasına boşaltana, kızlarından biri koridorda ağlayana kadar. O zaman ayağa kalkıp, kocasına bakmaya cesaret edemeden odadan çıkıyor.

Daha sonra, çok daha sonra, karıncalar sineğin cansız bedenini iki pencereyi ayıran duvarın dibine getirmeyi başardıkları sırada, kadın temiz bir çarşaf ve küçük plastik leğenle geri geliyor. Adamın bacaklarını gizleyen örtüyü kaldırıyor, karnını, ayaklarını, cinsel organını temizliyor... Üstünü yeniden örtüyor. "Bir cesetten daha iğrenç! Hiçbir koku yaymıyor." Ve yeniden gidiyor.

Yine gece.

Oda zifiri karanlığa gömülmüş.

Aniden, bir patlamanın kör edici parıltısı. Kulakları sağır eden bu patlama yeri titretiyor. Şiddeti camları kırıyor.

Çığlıklar boğazları paralıyor.

İkinci bir patlama. Bu kez daha yakında. Dolayısıyla daha şiddetli.

Çocuklar ağlıyor.

Kadın çığlık atıyor.

Ürkmüş adımlarının sesi koridorda yankılandıktan sonra bodrum katında kayboluyor.

Dışarıda, yakınlarda bir yerde, bir şey alev alıyor, belki de komşularının ağacı. Alevlerin ışıltısı avlunun ve odanın karanlığını deliyor.

Dışarıda kimileri bağırıyor kimileri ağlıyor ve bazıları da kalaşnikoflarını ateşliyor, nereden ve kime doğru ateş ettikleri bilinmiyor... Ateş ediyor, ateş ediyorlar...

Nihayet belli belirsiz bir seherin kurşuni aydınlığında her şey sona eriyor.

O zaman, dumana boğulmuş sokağın, artık ölü bir bahçeden farkı kalmayan avlunun, her zamanki gibi hareketsiz, duyuları kör bir halde uzanmış, ağır ağır nefes alıp veren adamın kurumla kaplı bedeninin üzerine yoğun bir sessizlik çöküyor.

Açılan bir kapının kararsız gıcırtısı, koridorda ilerleyen temkinli adımların sesi bu ölüm sessizliğini bozmuyor, aksine daha da belirginleştiriyor.

Adımlar kapının arkasında duruyor. Uzun bir aradan sonra, dört nefes süresi kadar, kapı açılıyor. Kadın bu. İçeri giriyor. Gözleri hemen kocasına yönelmiyor, önce odanın durumunu inceliyor: cam kırıkları; perdelerdeki

göçmen kuş desenlerinin, kilimin solmuş çizgilerinin, açık kalmış Kuran'ın, şekerli tuzlu son damlalarını boşaltan serum torbasının üzerini kaplamış olan kurum... Kadının bakışları, nihayet, adamın kadavrayı andıran bacaklarını örten çarşafın üzerinde geziniyor, sakalına ilişiyor ve sonunda gözlerine ulaşıyor.

Ürkek adımlarla adama yaklaşıyor. Duruyor. Göğsünün hareketini izliyor. Nefes alıyor adam. Kadın biraz daha yaklaşıyor, adamın gözlerini daha iyi görebilmek için öne doğru eğiliyor. Gözler açık ve siyah tozlarla kaplı. Kadın giysinin koluyla tozları temizledikten sonra, damla şişesini alıyor ve göz damlasını her bir göze damlatıyor. Bir, iki. Bir, iki.

Kurumu temizlemek için adamın yüzünü özenle okşuyor, ardından kendisi de hareketsiz kalıyor. Omuzlarında kaygının yüküyle, her zamanki gibi adamla aynı ritimde nefes alıp veriyor.

Komşunun ciğerlerinin derinliklerinden gelen boğuk öksürük, kurşuni seherin sessizliğini delip geçiyor, kadının başını perdenin sarı ve mavi göğüne çevirmesine neden oluyor. Kadın ayağa kalkıyor ve cam kırıklarını ayaklarıyla çiğneyerek pencereye doğru gidiyor. Perdenin deliklerinden komşuyu görmeye çalışıyor. Keskin bir çığlık göğsünü yarıp geçiyor. Kapıya doğru atılıp koridora çıkıyor. Ama bir tankın kulakları sağır eden gürültüsüyle olduğu yerde donup kalıyor. Yıkılmış bir halde geri dönüyor. "Kapı... sokağa açılan kapımız yerle bir olmuş! Komşunun duvarları..." Tanktan gelen gümbürtü korku dolu sesini bastırıyor. Bakışları yeniden odada dolaşıyor ve pencerede duruyor. Kadın pencereye yaklaşıp perdeleri aralıyor ve inliyor: "Olamaz! Hayır, olamaz!"

Tankın gürültüsü hafiflerken, komşu kadının öksürük nöbetleri yeniden duyulmaya başlıyor.

Kadın cam kırıklarının üzerine çöküp kalıyor. Gözlerini kapatıp, boğuk bir sesle yalvarıyor: "Merhameti sınırsız Allahım, ben sana ait..." Bir silah sesi. Kadın

susuyor. İkinci bir silah sesi. Ardından bir adamın haykırışı: "*Allah-ü Ekber!*" Tanktan açılan ateş. Patlama evi, kadını sarsıyor. Kadın kendisini yüzükoyun yere atıp, koridora ulaşmak için kapıya doğru sürünüyor, bodrum merdiveninden inerek, korku içindeki kızlarının yanına varıyor.

Adam hâlâ hareketsiz. Kayıtsız.

Silah sesleri sona erdiğinde, mühimmat tükenmiş olabilir, tank çekip gidiyor. Derin ve dumana boğulmuş sessizlik uzun bir süreliğine geri geliyor.

Bu toz duman içindeki devinimsizlik sırasında, iki pencereyi ayıran duvarın dibinde bir örümcek, karıncaların bırakıp gittiği sinek ölüsünün etrafında dolanmaya başlıyor. Sineği inceliyor. O da bırakıp gidiyor, odada şöyle bir dolaşıp, pencereye doğru geri geliyor, perdeye asılıyor, tırmanıyor, sarı ve mavi gökyüzünde donup kalmış göçmen kuşların üzerinde geziniyor. Göğü terk edip tavana tırmanıyor, çürümeye yüz tutmuş kirişlerin arasında gözden kayboluyor, kuşkusuz ağını örecek orada.

Kadın yeniden beliriyor. Elinde bir kez daha plastik leğen, bir havlu ve bir çarşaf var. Her şeyi temizliyor. Cam kırıklarını, odayı kaplayan kurumu. Tekrar gidiyor. Geri geliyor. Serum torbasına şekerli tuzlu su ekleyip, şişede kalan son damlaları gözlerine damlatmak üzere adamın yanına yerleşiyor. Bir. Bekliyor. İki. Duruyor. Şişe boşalmış durumda. Kadın çekip gidiyor.

Örümcek tavanda yeniden beliriyor. İpeksi ipliğinin ucuna asılarak yavaşça aşağıya süzülüyor. Adamın göğsüne iniyor. Bir anlık tereddütten sonra, kendisini adamın sakalına götüren çarşafın kıvrımlı hatlarını izliyor.

Kuşkuya kapılarak vazgeçiyor ve kumaşın kıvrımları arasına süzülüyor.

Kadın geri dönüyor. "Çatışmalar yeniden başlayacak!" diye haber veriyor ve kararlı bir tarzda adama doğru ilerliyor. "Seni bodruma götürmem gerek." Ağzından tüpü çıkarıp ellerini adamın koltuk altlarına yerleştiriyor. Adamı doğrultuyor. Bu iskeleti çekmeye koyuluyor. Onu kilimin üzerinde sürüklüyor. Duruyor. "Hiç gücüm kalmadı..." Umutsuzluğa kapılıyor. "Hayır, seni merdivenlerden aşağı indirmeyi asla beceremeyeceğim."

Onu yeniden döşeğe götürüyor. Tüpü tekrar ağzına yerleştiriyor. Bir an hiç kımıldamadan duruyor. Nefesi tükenmiş, sinirli bir halde adamı süzüyor ve sonunda şöyle diyor: "Serseri bir kurşunun işini bitirmesi daha hayırlı olurdu!" Perdeleri kapamak için birden ayağa kalkıyor ve öfkeli adımlarla odayı terk ediyor.

Komşu kadının, göğsünü olduğu gibi, bu ikindi sessizliğini de yırtıp parçalayan öksürük nöbetleri duyuluyor. Duvarın yıkıntıları üzerinde yürüyor olmalı. Ağır ve kararsız adımları bahçede sürükleniyor, eve yaklaşıyor. İşte perdedeki göçmen kuşların üzerine düşen perişan gölgesi. Öksürüyor ve pek işitilmeyen bir ad mırıldanıyor. Öksürüyor. Bekliyor. Boşuna. Kımıldıyor, uzaklaşıyor, yeniden adı mırıldanıyor ve öksürüyor. Hiçbir yanıt yok. Sesleniyor, öksürüyor. Daha fazla beklemiyor. Bir daha mırıldanmıyor. Ezgili bir şey söylüyor mırıl mırıl. Bazı adlar belki de. Çekip gidiyor. Uzağa. Sonra geri geliyor. Hâlâ ezgili sözleri mırıldandığı duyuluyor, sokağın gürültüsüne rağmen. Çizmelerin gürültüsüne rağmen. Silahlı adamların çizmelerinin. Çizmeler koşuyor. Sağa sola dağılıyorlar, muhtemelen bir yerlere, duvarların arkasına, molozların arasına saklanıp... geceyi beklemek için.

Bugün sucu gelmiyor. Islıkla, "Leyli, leyli, leyli can, can, can, yüreğimi dağladın..." havasını çalan bisikletli çocuk sokaktan geçmiyor.

Herkes bir yerlere gizleniyor. Susuyor. Ve bekliyor.

Gecenin karanlığı şehrin üzerine iniyor, şehir korkunun uyuşukluğuna gömülüyor.

Ama kimse ateş etmiyor.

Kadın şekerli tuzlu suyun bulunduğu serum torbasını kontrol etmek için tekrar odaya geçiyor ve yeniden dışarı çıkıyor. Tek bir söz etmeden.

Yaşlı komşu kadın hâlâ öksürüyor ve hâlâ ezgiyi mırıldanıyor. Ne yakında ne de uzakta. Kısa bir süre önce iki evi ayıran duvarın yıkıntıları arasında olabilir olsa olsa.

Derin ve tehditkâr bir uyku, evi, tüm evleri, tüm sokağı kaplıyor, yaşlı komşu kadının mırıltılı sızlanmaları duyuluyor geri planda. Ve yaşlı kadın yeniden bazı gürültüler, çizme sesleri fark edene kadar bu böyle sürüp gidiyor. O zaman şarkı söylemeyi kesiyor ama öksürmeye devam ediyor. "Geri geliyorlar!" Gecenin zifiri karanlığında sesi titriyor.

Çizmeler geliyor. Yaklaşıyorlar. Yaşlı kadını itip evin avlusuna giriyor ve ilerliyorlar. Pencerenin önüne kadar ilerliyorlar. Bir tüfek namlusu kırık camların arasından göçmen kuş desenli perdeyi aralıyor. Dipçikle pencereyi kırıyorlar. Bağırıp çağıran üç adam içeri atlıyor. "Kimse kımıldamasın!" Ve hiçbir şey kımıldamıyor. İçlerinden biri bir meşale yakıyor, meşaleyi felçli adama doğru yöneltip bağırıyor: "Olduğun yerde kal, yoksa kıçını delerim!" Çizmesini adamın göğsüne dayıyor. Üçünün de baş ve yüzleri siyah bir örtünün altında gizli. Hep yavaşça ve sessizce nefes alıp veren adamın etrafını sarıyorlar. İçle-

rinden biri ona doğru eğiliyor, "Allah kahretsin, ağzında bir tüp var!" Tüpü çekiyor, "Silahın nerede?" diye uluyor. Ölüm döşeğindeki adamın bakışları her zamanki gibi boş, tavanın yarı karanlığında, örümceğin belki de çoktan ağını ördüğü yerde yitip gitmiş. "Sana söylüyorum!" diye bağırıyor meşaleyi tutan adam. "İşi bitmiş!" diyor ikincisi, adamın saatini ve altın alyansını çıkarmak için eğilirken. Üçüncüsü odayı dip köşe arıyor: döşeklerin altını, yastıkların altını, desensiz yeşil perdenin arkasını, kilimin altını... "Hiçbir şey yok!" diye yakınıyor. "Gidip diğer odalara bakın!" diye emir veriyor diğeri, elinde meşaleyi tutan ve çizmesini adamın göğsüne bastıran birincisi. Diğer ikisi itaat ediyor. Koridorda gözden kayboluyorlar.

Odada kalan, adamın bedenini görmek için tüfeğinin ucuyla çarşafı kaldırıyor. Bu tükenmişlik ve sessizlik karşısında altüst olmuş bir halde, çizmesinin topuğunu adamın göğsüne iyice bastırıyor. "Böyle nereye bakıyorsun?" Bir inleme bekliyor. Hiçbir ses gelmiyor. Sızlanma yok. Ne yapacağını şaşırmış halde, bir kez daha deniyor: "Beni duyuyor musun?" İfadesiz suratı dikkatle inceliyor. Öfkeyle homurdanıyor: "Dilini mi kestiler?" Ardından söylenmeye devam ediyor: "Şimdiden geberip gittin mi yoksa, ya da ne?" Sonunda susuyor.

Hışımla derin bir nefes aldıktan sonra, gömleğinin yakasına yapışıp adamı dikleştiriyor. Adamın solgun ve afallamış yüzü onu ürkütüyor. Adamı bırakıyor, geri geri giderek uzaklaşıyor, kapının eşiğinde duruyor. Allak bullak olmuş bir halde. "Neredesiniz çocuklar?" diye homurdanıyor, sesini bastıran örtünün ardından. Zifiri karanlığa gömülmüş koridora bir göz atıp bağırıyor: "Orada mısınız?" Sesi boşlukta yankılanıyor. O da uzun ve derin nefesler almaya başlıyor. Yüzünü bir kez daha incelemek üzere tekrar adamın yanına geliyor. Bir şey kafasını karıştırıyor, onu kaygılandırıyor. Meşalesinin ışığı bu hareketsiz bedeni yalıyor, geri dönerek fal taşı gibi açık göz-

lerin üzerinde duruyor. Çizmesinin ucuyla adamın omzuna hafif bir darbe indiriyor. Yine hiçbir tepki yok. Silahını adamın görüş alanında tutuyor, sonra namlusunu alnına değdirerek bastırıyor. Tepki yok. Hâlâ hiçbir tepki yok. Kendini toplayıp tekrar kapının eşiğine gidiyor. Nihayet diğer ikisinin odaların birinde alaycı alaycı güldüklerini duyuyor. "Ne halt karıştırıyor bunlar?" diye homurdanıyor korkuyla. İki ortak dalga geçerek geri geliyor.

"Ne buldunuz?"

"Bak!" diyor ikisinden biri, elindeki sutyeni göstererek. "Karısı varmış!"

"Evet, biliyorum."

"Biliyor musun?!"

"Zavallı ahmak, alyansını aldın ya, öyle değil mi?"

İkinci adam, sutyeni yere atarak, "Memeleri küçük olmalı!" diye gülüyor suç ortağıyla birlikte. Ama meşaleli adam gülmüyor. Düşünceli duruyor. "Onu tanır gibiyim," diye mırıldanıyor, adama doğru ilerleyerek. Diğer ikisi onu izliyorlar.

"Kim ki?"

"İsmini bilmiyorum."

"Bizden mi?"

"Sanırım."

Yüzleri hâlâ siyah örtüleriyle gizlenmiş halde ayakta duruyorlar.

"Konuştu mu?"

"Hayır, hiçbir şey söylemiyor. Kımıldamıyor."

İçlerinden biri adama bir tekme atıyor.

"Hey, uyan bakalım!"

"Dursana, gözlerinin zaten açık olduğunu görmüyor musun?!"

"İşini bitirdin mi?"

Meşaleyi tutan adam başını hayır anlamında sallayıp soruyor: "Karısı nerede?"

"Evde kimse yok."

Yeniden sessizlik. Her şeyin adamın yavaş ve ağır nefes ritmine ayak uydurduğu uzun bir sessizlik. Sonunda adamlardan biri patlıyor: "O zaman ne yapıyoruz şimdi? Çekip gidiyor muyuz?" Yanıt yok.

Kimse yerinden kımıldamıyor.

İhtiyar komşu kadının, ciğerlerinin derinliklerinden gelen boğuk öksürüğüyle kesilen şarkısı yeniden duyuluyor. "Deli kadın geri geliyor," diyor biri. "Belki de annesidir," diye karşılık veriyor diğeri. Üçüncüsü pencereden dışarı çıkıp ihtiyar kadına doğru gidiyor. "Ana, burada mı oturuyorsun?" Kadın mırıldanıyor: "Burada oturuyorum..." öksürüyor, "Şurada oturuyorum..." öksürüyor, "Kızımın evinde, kralın sarayında, nerede istersem orada oturuyorum... Kızımın evinde, kralın sarayında..." ve öksürüyor. Adam kadını bir kez daha evinin yıkıntılarından uzaklaştırıyor ve geri geliyor. "Tamamıyla çıldırmış!"

Öksürük sesleri uzaklaşıyor ve giderek duyulmaz hale geliyor.

Meşaleli adam yerdeki Kuran'ı fark ediyor, üzerine atılarak alıyor, diz çöküyor ve örtüsünün gerisinden dua ederek kutsal kitabı öpüyor. "Bu adam iyi bir Müslüman!" diye haykırıyor.

Yeniden sessiz düşüncelere dalıyorlar. Sonunda içlerinden biri, hep aynı kişi, sabırsızlanıyor: "Peki şimdi ne halt edeceğiz? Devriyeler, Allah kahretsin! Mahalleyi boşuna mı bombaladık yani?!" Ayağa kalkıyorlar.

Meşaleyi tutan, kımıldamadan yatan adamın üzerini yeniden çarşafla örttükten sonra ağzına tekrar tüpü yerleştiriyor ve diğer ikisine gitmek üzere işaret ediyor.

Gidiyorlar. Kuran'la birlikte.

Yine şafak söküyor.

Yine kadının ayak sesleri.

Bodrumun merdivenlerini çıkıp koridordan geçiyor ve kapıyı açık, perdeyi açılmış bulduğuna hiç şaşırmadan odaya giriyor; davetsiz misafirlerin içeri girmiş olduğu bir an olsun aklından geçmiyor. Kocasına bir göz atıyor. Adam nefes alıp veriyor. Kadın gidip iki bardak suyla geri dönüyor. Biri serum torbasını doldurmak, diğeri adamın gözlerini nemlendirmek için. O anda bile hiçbir şey fark etmiyor. Kuşkusuz alacakaranlık yüzünden. Gün henüz doğmamış, güneş ışıkları göçmen kuş desenli perdelerin delikli göğünün arasından henüz süzülmemiş. Çok daha sonra, çarşafı ve adamın gömleğini değiştirmek üzere geldiğinde, nihayet adamın çıplak bileğini ve elini fark ediyor. "Saatin?.. Alyansın?.." Ellerini, ceplerini yokluyor. Çarşafın altına bakıyor. Afallamış bir halde, odanın içinde birkaç adım atıyor. Geri geliyor. "Neler oldu?" Kaygılı, ardından da paniğe kapılmış bir ifadeyle kendi kendine soruyor: "Buraya biri mi geldi?" Ve pencereye doğru gidiyor. "Evet, buraya biri gelmiş!" diye haykırıyor, pencerenin kırılmış olduğunu fark edince dehşete kapılarak. "Ama... Ben hiçbir şey duymadım!" Geri geri gidiyor. "Uyuyordum! Allahım, bu kadar mı derin uyumuşum?!" Çılgına dönmüş bir halde adamı üstü açık bırakarak koridora doğru koşuyor. Geri geliyor. Kapının eşiğinde sutyenini yerden alıyor. "Evi mi aramışlar?! Ama bodruma inmemişler, öyle mi?!" Adamın yanına yığılıyor, kolunu kavrayarak haykırıyor: "Sen yaptın... Yerinden kalktın! Hepsini beni korkutmak için yapıyorsun! Beni çıldırtmak için! Sen yaptın!" Adamı şiddetle sarsıyor. Tüpü çekip çıkarıyor. Ve bekliyor. Yine hiçbir işaret yok, ne de bir ses. Kadın başını omuzlarının arasına gömüyor. Bir hıçkırıkla boğazı yırtılıyor, bedeni sarsılıyor. Uzun ve zorlu bir iç çekişin ardından ayağa kalkıyor, giysisinin koluyla gözlerini kuruluyor ve çıkmadan önce tüpü adamın ağzına yeniden yerleştiriyor.

Diğer odaları kolaçan ettiği duyuluyor. Komşunun, ciğerlerinin derinliklerinden gelen boğuk öksürüğü eve yaklaşınca kadın duruyor. Hemen avluya çıkıp ihtiyara sesleniyor: "*Bibi*...[1] bu gece eve girenler oldu mu?"

"Evet, kızım, kral..." öksürüyor, "beni görmeye geldi... beni okşadı..." gülüyor ve öksürüyor. "Kızım, ekmeğin var mı? Ben hepsini krala verdim... acıkmıştı. Kral çok yakışıklıydı! Son derece yakışıklı! Benden şarkı söylememi istedi." Şarkı söylemeye başlıyor:

"Ah, iyilerin kralı! Yalnızlığım beni yiyip bitiriyor! Ah, kralım..."

"Diğerleri nerede? Kocan, oğlun?" diye soruyor kadın. Yaşlı kadın şarkı söylemeyi kesip, hüzünlü bir ses tonuyla öyküsüne devam ediyor: "Kral, beni dinleyince ağlamaya başladı! Hatta kocamdan ve oğlumdan şarkıma danslarıyla eşlik etmelerini istedi. Onlar da dans ettiler. Kral bu kez ölüler dansını yapmalarını istedi... Onların bu danstan haberleri bile yoktu..." Gülümsüyor ve devam ediyor: "Bunun üzerine kral, başlarını kesip vücutlarına kızgın yağ dökerek onlara bu dansı öğretti... ve o zaman dans etmeye başladılar!" Yanık ezgisini sürdürüyor: "Ah, kralım, şunu iyi bil ki yüreğim artık yokluğuna dayanamıyor! Artık geri gelmenin zamanıdır..." Kadın bir kez daha araya giriyor: "Ama... Allahım... evine ne olmuş! Kocan, oğlun... yaşıyorlar mı?" İhtiyar kadın, sesini bir çocuk gibi inceltiyor: "Evet, oradalar, kocam, oğlum... evdeler..." öksürüyor, "başlarını koltuk altlarında tutuyorlar", öksürüyor, "çünkü bana kızgınlar!" Öksürüyor ve ağlıyor ihtiyar kadın. "Artık benimle konuşmuyorlar! Ekmeğin hepsini krala verdim çünkü. Onları görmek ister misin?"

"Ama..."

"Gel! Onlarla sohbet et!"

Molozların arasından geçerek uzaklaşıyorlar. Sesleri duyulmaz oluyor.

---

[1] Nine. (Ç.N)

Birden, bir haykırış, kadının haykırışı. Dehşete kapılmış, dehşet uyandıran kadının. Ayakları döşeme taşlarına takılıyor, yıkıntılar üzerinde sendeliyor, bahçeyi aşıp eve geri dönüyor. Kadın hâlâ haykırmaya devam ediyor. Kusuyor. Ağlıyor. Evin içinde koşup duruyor. Tıpkı bir deli gibi. "Buradan gideceğim! Halamı bulacağım. Ne pahasına olursa olsun!" Paniği açığa vuran sesi koridora, odalara, bodruma yayılıyor. Ardından çocuklarıyla yukarı çıkıyor. Adamın odasına uğramadan evi terk ediyorlar. Yaşlı kadının, çocukları güldüren öksürük nöbetlerinin ve ezgilerinin eşliğinde uzaklaştıkları duyuluyor.

Her şey adamın hareketsizliği ve sessizliğinde boğulup gidiyor.

Ve bu bir müddet sürüyor.

Uzun bir müddet.

Ara sıra sineklerin kanatları sessizliği bozuyor. Önceleri son derece kararlı bir biçimde geliyor, odada tam bir daire çizdikten sonra adamın bedeninin üzerinde gözden kayboluyorlar. Ardından tekrar çekip gidiyorlar.

Kimi zaman, hafif bir rüzgâr perdeleri havalandırıyor, orası burası delik mavi ve sarı göğün üzerinde donup kalmış göçmen kuşlarla oynaşıyor.

Bir yabanarısının tehditkâr vızıltıları bile odanın uyuşukluğunu gidermeyi beceremiyor. Yabanarısı adamın etrafında dolanıyor da dolanıyor, sonra alnına konuyor, sokup sokmadığı asla bilinmeyecek. Hiç kuşkusuz yuvasını yapmak üzere tavana, çürümeye yüz tutmuş kirişlere doğru uçuyor. Yuva kurma hayali örümcek ağının tuzağında son buluyor.

Yabanarısı çırpınıyor. Hepsi bu kadar.

Dahası yok.

Ardından gece çöküyor.

Silah sesleri yankılanıyor.

Komşu kadın şarkıları ve mezar ötesi öksürükleriyle geri geliyor. Ve hemen gözden kayboluyor.

Kadın eve dönmüyor.

Şafak söküyor.

Molla sabah ezanını okuyor.

Silahlar uyuyor. Ama barut dumanı ve kokusu onların nefesini sürdürüyor.

Kadın, perdelerin sarı ve mavi göğünün deliklerinden sızan güneşin ilk ışıklarıyla geri dönüyor. Tek başına. Doğrudan odaya, kocasının yanına geliyor. Önce örtüsünü kaldırıyor. Bir an ayakta duruyor. Her şeyi gözden geçiriyor. Hiçbir şeyin yeri değişmemiş. Hiçbir şey eksilmemiş. Yalnızca serum torbası boş.

İçi rahatlayan kadın harekete geçiyor. Kararsız adımları adamın, dün bıraktığı gibi yarı çıplak uzanmış olduğu döşeğe ulaşıyor. Gözlerini uzun süre, sanki nefeslerini yeniden saymaya başlıyormuşçasına adama dikiyor. Oturmaya hazırlanıyor ama birden çığlık atarak donup kalıyor: "Kuran?!" Gözlerini yeniden kaygı bürüyor. Odanın her köşesini dikkatle inceliyor. Allah'ın kelamından hiçbir iz yok. "Tespih?.." Onu yastığın altında buluyor. "Yoksa yine içeri biri mi girdi?!" Yine kuşku. Yine kaygı. "Kuran dün burada değil miydi?" Bir karara varamadan kendini yere bırakıyor. Ve birden, "Tavus tüyü!" diye haykırıyor ve öfkeyle her yanı araştırmaya başlıyor. "Allahım! Tavus tüyü!"

Çocukların, mahallenin çocuklarının sesleri yükseliyor. Molozların arasında çılgınca eğleniyorlar:

"Hacının keyfi yerine geldi mi?"

"Geldi mi?"

"Suyu kim seçiyor? Ateşi kim seçiyor?"

Kadın pencereye doğru ilerliyor, perdeleri açarak ço-

cuklara sesleniyor: "Birilerinin eve girdiğini gördünüz mü?" Çocuklar hep bir ağızdan yanıt veriyorlar: "Hayır!" Ve oyunlarına devam ediyorlar: "Ben ateşi seçiyorum!"

Kadın odadan çıkıp evin her yanını araştırıyor.

Bezgin bir halde geri dönüp, iki pencereyi ayıran duvarın dibine yerleşiyor. "Ama kim gelmiş olabilir ki? Seninle ne işleri olabilir?" Bakışlarında şaşkınlıkla karışık bir endişe okunuyor. "Artık burada kalamayız!" Birden sanki biri sözünü kesmiş gibi susuyor. Kısa bir tereddütten sonra devam ediyor: "Ama seni ne yapacağız, bilemiyorum. Bu halde seni nereye götürebilirim? Sanırım..." Gözü, boşalan serum torbasına takılıyor. "Su getirmem gerek" diyor zaman kazanmak için. Ayağa kalkıp iki bardak su getirmeye gidiyor. Günlük işlerini tamamlıyor. Sonra oturuyor. Bekliyor. Derin düşüncelere dalıyor. Birkaç nefes sonra neredeyse muzaffer bir sesle şöyle diyor: "Halamı bulabildim. Şehrin kuzeyine, daha güvenli bir yere gitmiş, kuzeninin evine." Ara veriyor; hiç gelmeyen bir tepkiyi beklediği alışıldık bir ara. Sonra devam ediyor: "Çocukları onun yanında bıraktım." Bir ara daha. Ardından bıkkın bir halde mırıldanıyor: "Burada korkuyorum," sanki kararını haklı çıkarmak istiyor. Kendisine hak veren tek bir işaret, tek bir sözcük gelmeyince, başını öne eğerek alçak sesle, "Senden korkuyorum..." diyor. Gözleri yerde bir şeyler arıyor. Sözcükleri. Ama daha çok cesareti. Onları buluyor, yakalıyor, ortaya döküyor: "Senin için yapabileceğim bir şey yok. Sanırım her şey bitti!" Yine susuyor, sonra alelacele ve kararlılıkla sözünü sürdürüyor: "Bu mahalle, yakın zamanda, çatışan gruplar arasında cephe hattına dönüşecek gibi görünüyor." Hışımla ekliyor: "Hey, bunu biliyordun, değil mi?" Haklılığını ortaya koyacak gücü toplamak için yeniden bir nefeslik ara: "Kardeşlerin de bunu biliyordu! Bu yüzden çekip gittiler. Bizi burada bıraktılar! Alçaklar! Sen hâlâ yaşadığın için beni yanlarında götürmediler!

Eğer...” Dilinin ucuna gelen sözcükleri ve öfkesini bastırıyor. Biraz daha sakin bir biçimde devam ediyor: “Eğer... ölmüş olsaydın, her şey daha farklı olacaktı...” Düşüncelerinin akışına bir süre ara veriyor. Duraksıyor. Uzun bir nefesten sonra kararını veriyor: “Onlardan biri benimle evlenmek zorunda kalırdı!” İçin için gülüyor, sesi değişiyor. “Belki de ölmeni tercih ederlerdi.” Ürperiyor. “Böylece beni... düzebilirlerdi! Vicdanları rahat olarak.” Bunu söyleyip birden ayağa kalkıyor ve odayı terk ediyor. Sinirli adımları koridoru bir baştan bir başa arşınlıyor. Bir şeyler arıyor. Huzur. Dinginlik. Ama daha büyük bir öfkeyle geri dönüyor. Adamın başına dikilip kaldığı yerden sözlerine devam ediyor: “Kardeşlerin her zaman beni düzmek arzusuyla yanıp tutuştu! Onlar...” Uzaklaşıp yeniden yaklaşıyor. “Beni gözetliyorlardı... Üç yıllık yokluğun boyunca her zaman... Ben yıkanırken hamamın küçük penceresinden beni gözetliyor ve kendilerini tatmin ediyorlardı. Geceleri ikimizi de gözetliyorlardı...” Dudakları titriyor. Elleri havada, saçlarında, elbisesinin kıvrımlarında geziniyor sinirli sinirli. Ayak sesleri eski kilimin solmuş çizgileri üzerinde yitip gidiyor. “Kendilerini tat...” Yarıda kalan bu sözcüklerden sonra, biraz hava almak ve öfkesini yatıştırmak üzere tekrar hışımla odadan çıkıyor. “Reziller! İt herifler!..” diye haykırıyor çileden çıkmış bir halde. Hemen ardından ağladığı ve yakardığı duyuluyor: “Neler diyorum ben?! Tüm bunları neden anlatıyorum?! Allahım, bana yardım et! Kendimi tutamaz oldum. Aklıma geleni söylüyorum...”

Sessizliğe gömülüyor.

Artık molozların arasında oynayan çocukların sesleri de duyulmuyor. Sonunda çekip gitmişler.

Kadın yeniden beliriyor. Saçları darmadağın. Bakışları dalgın. Biraz dolandıktan sonra gelip adamın başının yanına çöküyor. “Bana neler oluyor bilmiyorum. Gücüm

her geçen gün tükeniyor. İnancım da öyle. Beni anlamalısın." Adamı okşuyor. "Umarım düşünmeyi, duymayı, görmeyi başarırsın... beni görmeyi, beni duymayı..." Sırtını duvara dayayıp uzun süre yine adamın nefes ritmine uygun olarak tespih çekiyormuşçasına, yaklaşık on kere tespih çekecek kadar belki de, öylece kalıyor; düşünme, hayatının gizli kalmış köşelerine gidip anılarıyla birlikte geri dönme süresi kadar: "Beni asla dinlemedin, bana asla kulak vermedin! Tüm bunlardan asla söz etmedik! On yılı aşkın bir süredir evli olsak da, birlikte iki-üç yıl yaşadık. Öyle değil mi?" Hesaplıyor. "Evet, on buçuk yıllık bir evlilik ve üç yıllık bir ortak yaşam! Bunu şimdi hesapladım. Her şeyin farkına bugün varıyorum!" Bir gülümseme. Acılarını, pişmanlıklarını dile getirecek binlerce sözcüğün yerini tutan kısa ve zoraki bir gülümseme... Ama anılar hemen baskın çıkıyor: "O zamanlar, kendi kendime yokluğunla ilgili soru bile sormuyordum. Bana çok doğal geliyordu! Sen cephedeydin. Özgürlük adına, Allah adına savaşıyordun! Ve bu da her şeyi haklı kılıyordu. Bana umut ve gurur veriyordu. Bir bakıma sen yanımızdaydın. Her birimizin içinde." Gözleri zamanı delip geçiyor ve her şeyi yeniden görüyor... "Annen kocaman göğüsleriyle küçük kız kardeşimi istemeye gelmişti. Evlenme sırası kardeşimde değildi. Bendeydi. Ve annen yalnızca şöyle yanıtladı: 'Tamam, önemli değil, o olsun!' Bunu söylerken tombul işaretparmağını bana yöneltmişti, ben de o sırada çay koyuyordum. Paniğe kapılıp çaydanlığı devirdim." Yüzünü elleriyle gizliyor. Utançtan ya da çaydanlığı devirdiği sırada kendisiyle alay ettiğini düşündüğü kaynanasının hayalini uzaklaştırmak arzusuyla. "Senin bunlardan haberin bile yoktu. Babamın tek beklediği buydu, teklifi bir an bile duraksamadan kabul etti. Orada olup olmaman umurunda bile değildi! Aslında kimdin? Bunu kimse bilmiyordu. Hepimiz için yalnızca bir addan ibarettin: Kahraman! Ve tüm kahramanlar gibi ortada yoktun! On yedi yaşındaki bir

kız için bir kahramanla nişanlanmak hoş bir duyguydu. Kendi kendime, Allah da ortada yok ama onu seviyor, ona inanıyorum, diyordum... Sözün kısası, nişan töreni nişanlının yokluğunda yapıldı! Annen, 'İyi ya, zafer yakın! Yakında savaş bitecek, özgürlük kazanılınca oğlum geri dönecek!' diyordu. Yaklaşık bir yıl sonra, annen yine geldi. Zafer hâlâ uzaklardaydı. 'Nişanlı bir genç kızın bu kadar uzun süre boyunca ailesinin yanında kalması hayırlı değildir!' dedi. Böylece sen olmadan seninle evlenmek zorunda kaldım. Tören sırasında senin yerine yanıma resmini ve o lanet olası hançeri koydular. Ve üç yıl daha seni beklemek zorunda kaldım. Üç yıl! Ve üç yıl boyunca kız arkadaşlarımı, ailemi görmeme izin verilmedi... Evli genç bir bakirenin diğer evli kadınlarla görüşmesi caiz değildi. Zırvalık! Gözünü üzerimden, daha doğrusu iffetimden ayırmayan annenle uyumak zorundaydım. Ve tüm bunlar herkese öylesine normal, öylesine doğal görünüyordu ki. Hatta bana bile! Yalnızlığın benim için bir adı yoktu. Gece annenle yatıyor, gündüz babanla sohbet ediyordum. Bereket versin ki o vardı. Ne adamdı! Ondan başka kimsem yoktu. Annen, o buna katlanamıyordu. Beni babanla gördüğünde huzursuz oluyordu. Hemen mutfağa gönderiyordu beni. Baban bana şiirler okuyor, hikâyeler anlatıyordu. Okumamı, yazmamı, düşünmemi istiyordu. Beni seviyordu. Çünkü seni seviyordu. Özgürlük adına savaştığın için seninle gurur duyuyordu. Bana özgürlükten söz ediyordu. Senden ve kardeşlerinden nefret etmeye özgürlüğün kazanılmasından sonra başladı, sizler artık sadece iktidar uğruna savaşmaya başladığınızda."

Molozların arasından çocukların haykırışları duyuluyor yeniden. Avluya ve evin içine yayılıyor.

Kadın susuyor. Yeniden oynamaya başlayan çocuklara kulak kabartıyor:

"Hacının keyfi yerine geldi mi?"

"Geldi mi?"

"Ayağı kim seçiyor? Başı kim seçiyor?"

"Ben ayağı seçiyorum."
Bir kez daha sokağa dağılıyorlar.

Kadın devam ediyor: "Babandan niye söz ediyordum ki?" Başını duvara sürterek düşünüyor, hafızasını yoklarmış gibi görünüyor... "Evet, çünkü bizden, evliliğimizden, yalnızlığımdan bahsediyordum... evet. Üç yıllık bekleyişin ardından geri döndün. Daha dünmüş gibi hatırlıyorum. Döndüğün günü, seni ilk kez gördüğüm günü..." Göğsünden alaycı bir gülüş yükseliyor. "Tıpkı bugünkü gibiydin; ne bir söz söylemiş ne de dönüp bir bakmıştın..." Gözlerini adamın fotoğrafına çeviriyor. "Yanıma oturmuştun. Sanki birbirimizi tanıyormuşuz gibi... sanki kısa bir ayrılıktan sonra beni yeniden görüyordun ya da ben zaferinin sıradan bir ödülüydüm! Sana bakıyordum ama sen gözlerini neresi olduğunu bilmediğim bir yere dikmiştin. Bunu utancından mı, yoksa kibrinden mi yaptığını hâlâ bilemiyorum. Önemi de yok. Ama ben seni görüyor, sana kaçamak bakışlar atıyor, seni izliyordum. Bedeninin en ufak kıpırtısında, yüzünün en ufak ifadesinde..." Sağ elini adamın kirli saçlarında gezdiriyor. "Ve sen, aldırmayan, küstah tavrınla başka âlemlerdeydin. Bilgelerin sözleri doğruymuş: *Silahların zevkini tatmış birine asla güvenmemeli!*" Bir gülüş daha ama bu seferki yumuşak. "Silahlar sizin her şeyiniz olur... Şu hikâyeyi biliyor olmalısın, bir subayın acemi askerlere silahın önemini göstermeye çalıştığı bir karargâhta geçiyor hani. Subay genç bir askere, Benam'a sorar: *Omzunda asılı duranın ne olduğunu biliyor musun?* Benam yanıt verir: *Evet, komutanım, tüfeğim!* Subay kükrer: *Hayır, ahmak! O senin anan, bacın, namusun!* Sonra başka bir askere aynı şeyi sorar. Asker yanıtlar: *Evet, komutanım, Benam'ın anası, bacısı, namusu!*" Kadın hâlâ gülüyor. "Bu hikâye çok doğru. Ah siz erkekler! Elinize silah geçtiğinde kadınlarınızı unutursunuz." Yeniden sessizliğe gömülüp adamın saçlarını okşamayı sürdürüyor. Şefkatle. Uzun uzun.

Ardından hüzünlü bir ses tonuyla devam ediyor: "Nişanlandığımda erkekler hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Evlilik yaşamı hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Yalnızca annemle babamı biliyordum. Ne muhteşem bir örnek ya! Babam yalnızca bıldırcınlarıyla, dövüş bıldırcınlarıyla ilgilenirdi! Onu sık sık bıldırcınlarını öperken görürdüm ama annemi ve biz çocuklarını asla öpmezdi. Yedi çocuktuk. Sevgisiz büyüyen yedi kız kardeş." Bakışları, perdedeki göçmen kuşların donup kalmış uçuşlarında yitip gidiyor. Orada babasını görüyor: "Her zaman bağdaş kurup otururdu. Sol eliyle tuttuğu bıldırcını, giysisinin üzerinden, tam şeyinin hizasında okşarken, bıldırcının küçük ayaklarının parmaklarının arasından çıkmasına izin verirdi; diğer eliyle de müstehcen bir biçimde boynunu okşardı. Ve bu saatlerce sürerdi! Misafirleri geldiği zaman bile bu *oyunu* sürdürürdü. Bu onun için bir ibadet gibiydi. Bıldırcınlarıyla o kadar gururlanırdı ki. Hatta bir keresinde, buz gibi bir havada bıldırcınlarından birini pantolonunun altına, *keştak*'ının[1] içine soktuğunu bile gördüm. Küçüktüm. O andan itibaren, uzun süre erkeklerin bacaklarının arasında yalnızca bir bıldırcın olduğuna inandım! Bunu düşünmek beni eğlendiriyordu. Senin hayalarını ilk gördüğümde yaşadığım hayal kırıklığını düşün artık!" Bir gülümseme sözlerini yarıda kesmesine ve gözlerini kapatmasına yol açıyor. Sol eli, kendi dağılmış saçlarının arasında kayboluyor ve saç diplerini okşuyor. "Onun bıldırcınlarından nefret ediyordum." Gözlerini açıyor. Hüzünlü gözleri yeniden perdenin delikli göğüne takılıyor: "Her cuma günü onları dövüş için Kaf Bahçesi'ne götürürdü. Bahis oynardı. Bazen kazanır, bazen kaybederdi. Kaybettiğinde sinirlenir, aksileşirdi. Öfkeden çılgına dönmüş bir halde eve döner ve bizi dövmek için bahaneler arardı... annemi de döverdi." Ara veriyor. Acı, sözlerini yarıda kesiyor. Parmak uçlarına doğru yükselen ve parmaklarını siyah saç-

[1] Şalvar. (Ç.N.)

larının daha derinlerine daldırmasına yol açan bir acı bu. Sözlerine devam etmek için çabalıyor: "Bu dövüşlerden birinde sanırım çok kazanmıştı ama tüm parasını çok pahalı bir bıldırcına yatırdı. Haftalar boyunca onu çok önemli bir dövüş için hazırladı. Ve..." Gülüyor, içinde hem alayı hem de umutsuzluğu barındıran o acı gülüşlerden biriyle, ve devam ediyor: "Kaderin cilvesi, kaybetti. Ve bahis borcunu karşılayacak parası olmadığından ablamı verdi. On iki yaşındaki ablam kırk yaşında bir adamın evine gitmek zorunda kaldı!" Tırnaklarını saç diplerinden çekip, sol gözünün kenarındaki yarayı okşamak için alnına indiriyor. "O zamanlar, ben yalnızca on yaşındaydım... hayır..." Hafızasını yokluyor, "Evet, on yaşındaydım. Korkmuştum. Ben de bir bahiste ortaya sürülen para yerine kullanılabilirdim. Bunun üzerine bıldırcınını ne yaptım biliyor musun?" Bir süreliğine susuyor. Bunu hikâyesine bir ara vermek için mi, yoksa devamını anlatmakta tereddüt ettiği için mi yaptığı bilinmiyor. Sonunda devam ediyor: "Bir gün... bir cuma günüydü, babam Kaf Bahçesi'ne gitmeden önce camide namaz kılıyordu; kuşu kafesten çıkardım, kızıl ve beyaz benekli bir sokak kedisinin duvarın üzerinde etrafı kolladığı sırada onu salıverdim." Derin bir nefes alıyor. "Kedi kuşu yakaladı, rahatça yiyebileceği bir köşeye götürdü. Ardından gittim. Orada durup kediyi seyrettim. O anı asla unutmadım. Hatta kediye 'afiyet olsun' dileklerimi bile ilettim. O kedinin bıldırcını yiyişini görmenin tatminiyle mutlu olmuştum. Bir esrime anıydı bu. Ama çabucak içimi bir kıskançlık duygusu kapladı. Babamın bıldırcınını keyifle midesine indiren o kedinin yerinde olmak istedim. Kıskanıyor ve üzüntü duyuyordum. Bu kedi bıldırcının değerini bilmiyordu. Benim sevincimi, zaferimi paylaşamazdı. İçimden, 'Ne israf!' diye geçirerek, kuştan artakalanları ele geçirmek için kediye doğru atıldım. Yüzümü tırmaladıktan sonra bıldırcınla birlikte kaçtı. Kendimi öyle mahrum bırakılmış, öyle hayal kırık-

lığına uğramış hissettim ki, babamın bıldırcınının toprağa akmış birkaç damla kanını bir sinek gibi yalamaya başladım." Dudakları kıvrılıyor. Sanki hâlâ kanın nemli ılıklığını hissediyor gibi. "Babam eve dönüp kafesi boş bulunca çılgına döndü. Öfkeden delirdi. Bas bas bağırıyordu. Annemi, kız kardeşlerimi, beni sıra dayağından geçirdi, bıldırcınına göz kulak olamamıştık çünkü! O lanet bıldırcınına! Beni döverken, oh olsun diye haykırdım... çünkü ablam o lanet olası bıldırcın yüzünden evden gitmek zorunda kalmıştı! Babam her şeyi anladı. Beni bodruma kapattı. Her yer kapkaranlıktı. Orada iki gün geçirdim. Yanıma bir de kedi –civarda gezinmekte olan başka bir sokak kedisiydi– bıraktı, sevinç içinde, hayvanın acıkınca beni av niyetine yiyeceğini söyledi. Ama ne mutlu ki, evimiz fare kaynıyordu. Kediyle dost olduk." Duruyor, bodrum anılarını bir kenara bırakarak yeniden kendine, kocasının yanına geliyor. Altüst olmuş bir halde, uzun uzun ona bakıyor ve birden duvardan uzaklaşıyor. "Ama... ama tüm bunları neden ona anlatıyorum ki?" diye mırıldanıyor. Anıları yüzünden bunalmış halde, ağır ağır ayağa kalkıyor. "Bunları kimsenin bilmesini asla istemedim. Asla! Kız kardeşlerimin bile!" Canı sıkkın bir halde odayı terk ediyor. Kaygıları koridorda yankılanıyor: "Beni çıldırtıyor! Direncimi kırıyor! Beni konuşturmaya; hatalarımı, yanlışlarımı itiraf ettirmeye çalışıyor! Beni işitiyor! Beni anlıyor! Bu kesin! Beni incitmek... yok etmek istiyor!"

Endişesiyle baş başa kalabilmek için odalardan birine kapanıyor.

Çocuklar hâlâ molozların üzerinde bağrışıyorlar.

Güneş evin diğer yanına yönelirken ışıklarını perdenin sarı ve mavi göğünün deliklerinden çekiyor.

Daha sonra kadın geri dönüyor. Bakışları karamsar. Elleri titriyor. Adama yaklaşıyor. Duruyor. Derin bir nefes

alıyor. Duygusuz bir hareketle tüpü kavrıyor. Gözlerini kapatıyor ve tüpü adamın ağzından çıkarıyor. Kapalı gözlerle arkasını dönüyor. Kararsız adımlarla yürüyor. Hıçkırıklara boğuluyor: "Allahım, beni bağışla!" Çarşafını alıyor ve gözden kayboluyor.

Koşuyor. Bahçede. Sokakta...

Asılı olan tüpten, şekerli tuzlu su damla damla adamın alnına akıyor. Kırışıklıklarının çukurlarında birikerek burnun üst kısmına yöneliyor, oradan göz çukuruna yayılıyor, çatlamış yanağa akıyor, nihayet gür bıyıkların arasında kayboluyor.

Güneş batıyor.
Silahlar uyanıyor.
Bu gece de her yeri yakıp yıkıyorlar.
Bu gece de öldürüyorlar.
Sabah.
Yağmur yağıyor.
Şehrin ve yıkıntılarının üzerine yağmur yağıyor.
Cesetlerin ve yaralarının üzerine yağmur yağıyor.

Son şekerli tuzlu su damlasının düşmesinin üzerinden birkaç nefeslik bir süre geçtiğinde, ıslak adımların gürültüsü avluda yankılanıyor, koridora ulaşıyor. Gelen kişi çamurlu ayakkabılarını çıkarmıyor.

Odanın kapısı yavaşça aralanıyor. Gelen, kadın. İçeri girmeye cesaret edemiyor. Garip bir endişeyle adamı inceliyor. Kapıyı biraz daha itiyor. Yine bekliyor. Hiçbir hareket yok. Ayakkabılarını çıkardıktan sonra yavaşça içeriye süzülüyor ve kapı aralığında duruyor. Çarşafını elinden bırakıyor. Titriyor. Soğuktan. Ya da korkudan. Ayakları adamın üzerinde yattığı döşeğe değene dek ilerliyor.

Nefesler her zamanki ritmini koruyor.

Ağız hâlâ yarı açık.

Yüz ifadesi hâlâ alaycı.

Gözler hâlâ boş, hâlâ ruhsuz bakıyor... ama bugün gözyaşlarıyla ıslanmış! Kadın ürkmüş bir halde çömeliyor. "Sen... sen ağlıyor musun?!" Çöküp kalıyor. Ama çabucak, gözyaşlarının tüpten, şekerli tuzlu sudan geldiğini fark ediyor.

Kurumuş boğazından tınısız bir ses çıkıyor: "Ama sen kimsin?" Bir süre, iki nefeslik. "Allah senden tamamen kurtulmak için neden Azrail'i göndermiyor?" diye soruyor birdenbire. "Senden ne istiyor?" Başını kaldırıyor. "Benden ne istiyor?!" Sesini kalınlaştırarak ciddi bir hava veriyor. "Seni cezalandırmak istiyor, diyeceksin." Başını hayır anlamında sallayıp daha duru bir sesle devam ediyor: "Bu yanılgıdan vazgeç! Belki de seni cezalandırmak istiyor! Benim sana neler yapabileceğimi göresin diye hayatta kalmanı sağlıyor. Benden bir iblis yaratmakla meşgul... senin için, sana karşı! Evet, ben senin iblisinim! Ete kemiğe bürünmüş haliyle!" Adamın donuk bakışlarından uzak durmak için döşeğin üzerine yerleşiyor. Ve uzun süre sessiz, düşünceli kalıyor. Başka yerlere, uzağa, zamanın içinde çok uzaklara, kendi içinde iblisin doğduğu güne gidiyor.

"Dün sana itiraf ettiklerimden yola çıkarak benim daha küçücükken bile bir iblis olduğumu söyleyeceksin. Babamın gözünde bir iblis." Eli hafifçe adamın koluna değiyor, onu okşuyor: "Ama sana asla böyle görünmedim, öyle değil mi?" Başını sallıyor. "Yo... belki de..." Kuşku ve belirsizlik yüklü bir sessizlik. "Ama ne yaptıysam, hep senin içindi... sana sahip çıkmak için." Elini adamın göğsüne kaydırıyor. "Hayır, hayır, doğrusunu söylemek gerekirse, senin bana sahip çıkman için. Beni terk etmemen için! İşte bu yüzden yaptım!.." Konuşmasına ara veriyor. Bedeni tortop oluyor ve adamın yanına, kenara büzüşüyor. "Her şeyi bana sahip çıkman için yaptım. Yalnızca seni sevdiğim için değil, beni bırakıp gitmemen

için de. Senden başka kimsem yoktu. Sensiz herkes tarafından dışlanacaktım." Susuyor. Kaşımak üzere elini şakağına götürüyor. "İtiraf etmeliyim ki, ilk başlarda kendimden emin değildim. Seni sevebileceğimden emin değildim. Kendi kendime bir kahraman nasıl sevilebilir diye soruyordum. Bu, bana ulaşılması mümkün olmayan bir düş gibi görünüyordu. Üç yıl boyunca seni hayalimde canlandırmaya çalışmıştım... Ve bir gün sen geldin. Yatağıma girdin. Üzerime çıktın. Bana sürtündün... Ama başaramıyordun! Ve bana tek söz söylemeye bile cesaret edemiyordun. Çılgınca çarpan yüreklerimiz, kesik kesik nefes alıp verişlerimiz ve ter içinde kalmış bedenlerimizle zifiri karanlıkta..." Gözleri kapalı. Bu hareketsiz bedenden uzaklara, başka bir âleme sürüklenmiş. Tümüyle o tutkulu gecenin karanlığına gömülmüş. Arzuları canlanmış. Bir an o âlemde kalıyor. Hiç konuşmadan. Hiç kımıldamadan.

Sonra: "Ardından, kısa süre içinde sana, o beceriksiz bedenine, o zamanlar nasıl nitelendireceğimi bilemediğim o anlamsız varlığına alıştım... Zamanla, geciktiğinde endişelenmeye başlar oldum. Yolunu gözlüyordum. Yokluğun, kısa süreliğine de olsa, beni garip bir ruh haline sokuyordu. Bir eksiklik duygusuna kapılıyordum. Evde değil, içimde... İçimde bir boşluk hissediyordum. O zaman, mutfakta ne varsa yemeye başlıyordum. Ve annen beni öyle gördüğünde, hep sabırsız bir tavırla yanıma gelip, kusma ihtiyacı duyup duymadığımı soruyordu. Hamile kaldığımı düşünüyordu! Diğerlerine, kız kardeşlerime, endişelerimden, senin olmadığın zamanlarda yaşadığım duygulardan söz ettiğimde, sadece âşık olduğumu söylüyorlardı bana. Ama tüm bunlar çok uzun sürmedi. Beş-altı ay içinde her şey değişti. Kısır olduğuma inanan annen beni bunaltıyordu. Zaten sen de öyle davranıyordun. Ama..." Zihnine üşüşen sözlerin gerisini uzaklaştırmak istercesine, bir hareketle elini başının üzerine kaldırıyor.

Bir süre, beş-altı nefeslik bir süre, sonra devam ediyor: "Ve sen yeniden silahlarını kuşandın. Kardeş kanı dökülen o anlamsız savaşa gittin yeniden! Kendini beğenmiş, küstah, zorba birine dönüştün! Tıpkı tüm ailen gibi, baban dışında. Diğerleri, hepsi beni aşağılıyordu. Annen ikinci bir kadın aldığını görmek için yanıp tutuşuyordu. O zaman beni neyin beklediğini hemen anladım. Kaderimi. Sen hiçbir şey bilmiyorsun... Bana sahip çıkman için neler yaptığım konusunda hiçbir fikrin yok." Başını adamın koluna yaslıyor. Dudaklarına bağışlanma dilermişçesine tatlı bir gülümseme yayılıyor. "Bir gün tüm yaptıklarım için beni bağışlayacaksın..." Yüz ifadesi sertleşiyor. "Ama bugün düşünüyorum da... bunları bilmiş olsaydın, beni hemen öldürürdün!" Adama doğru eğilip uzun uzun ona bakıyor, dosdoğru boş bakan gözlerinin içine. Sonra yanağını şefkatle göğsünün üzerine koyuyor. "Ne kadar garip! Kendimi hiçbir zaman sana şu an olduğu kadar yakın hissetmemiştim. Evliliğimizin üzerinden on yıl geçti. On yıl! Ve yalnızca üç haftadan beri bir şeyleri seninle paylaşabiliyorum." Eli adamın saçlarını okşuyor. "Sana dokunabiliyorum... Sana dokunmama asla izin vermemiştin, asla!" Adamın ağzına doğru kayıyor. "Seni asla öpmemiştim." Onu öpüyor. "Dudaklarına ilk kez bir öpücük kondurmak istediğimde, beni itmiştin. Tıpkı Hint filmlerindeki gibi yapmak istiyordum. Belki de korkmuştun, öyle mi?" diye soruyor keyifli bir edayla. "Evet, korkmuştun, çünkü bir kızın nasıl öpüleceğini bilmiyordun." Dudakları adamın gür sakalını okşuyor. "Şimdi seninle her şeyi yapabilirim!" Boş boş bakan kocasını daha iyi görebilmek için başını kaldırıyor. Ona yakından, uzun uzun bakıyor. "Sözüm kesilmeden, ayıplanmadan seninle her şeyi konuşabilirim!" Başını adamın omzuna yaslıyor. "Dün evden çıktığımda, garip, tarif edilemez bir duygu yaşadım. Kendimi hem hüzünlü ve rahatlamış hem mutsuz ve mutlu hissettim." Bakışları gür sakalların arasında kayboluyor. "Evet,

garip bir rahatlama. İçimdeki endişeye ve ürkütücü suçluluk duygusuna rağmen, kendimi yatışmış ve hafifle-miş hissetmeme anlam veremiyordum. Bilemiyordum, bunun nedeni..." Duruyor. Her zamanki gibi, bunu düşüncelerinin akışına ara vermek için mi, yoksa sözcükleri bulmak için mi yaptığı belli değil.

Başını yeniden adamın göğsüne yaslayıp sözlerine devam ediyor: "Evet, seni nihayet bırakıp gidebildiğim... ölüme terk edebildiğim... senden kurtulabildiğim için rahatladığımı düşünüyordum!" Üşümüşçesine, adamın hareketsiz bedenine sokuluyor. "Evet, senden kurtulmak... çünkü dün, birden, bilincinin, ruhsal ve bedensel sağlığının yerinde olduğunu, beni konuşturmak, sırlarımı öğrenmek, oyuna getirmek istediğini sanmış ve bu yüzden korkmuştum." Adamın göğsünü öpüyor. "Beni bağışlıyor musun?" Ona şefkatle bakıyor. "Dün çadarimin içine gömülmüş bir halde evden ayrıldığımda, gözyaşları dökerek bu kör ve sağır kentin sokaklarında dolaştım. Tıpkı bir deli gibi! Akşam halamın evine döndüğümde, herkes hasta olduğumu düşündü. Felaketimin, suçluluk duygumun derinliklerinde kaybolmak için doğrudan odama gittim. Uykusuz bir gece geçirdim. Kendimi bir canavar, gerçek bir iblis gibi hissediyordum! Dehşete kapılmıştım. Bir deliye, bir caniye mi dönüşmüştüm?" Kocasının bedeninden uzaklaşıyor. "Tıpkı senin gibi, yandaşların gibi... tıpkı komşu ailedeki herkesin başını kesenler gibi! Evet, ben de sizin taraftandım. Böyle bir sonuca varmak ürkütücüydü. Tüm gece ağladım." Yeniden adama yaklaşıyor. "Sabah, seher vaktinde, yağmur yağmaya başlamadan hemen önce, pencere rüzgârdan açıldı... üşüdüm... korktum. Kızlarıma sarıldım... Arkamda biri varmış gibi geldi. Bakmaya cesaret edemiyordum. Bir elin beni okşadığını duyumsadım. Kımıldayamıyordum. Babamın sesini duydum. Arkama dönmek için tüm gücümü topladım. Oradaydı. Beyaz sakalıyla. Küçük gözleri karanlıkta kırpışıp duruyordu.

Karaltısı belli belirsizdi. Elinde kediye teslim ettiğim bıldırcın vardı. Sana dün anlattıklarım sayesinde bıldırcının hayata geri döndüğünü iddia ediyordu! Ardından beni öptü. Ayağa kalktım. Artık orada değildi. Gitmişti, rüzgâr onu alıp götürmüştü. Yağmur altında. Bu bir düş müydü? Hayır... tamamıyla gerçekti! Ensemde nefesini, tenimde avucundaki nasırlarını hissettim..." Başı dik dursun diye elini adamın çenesinin altına yerleştiriyor. "Ziyareti beni memnun etti, aydınlanmamı sağladı. Nihayet içimin rahatlamasının seni ölüme terk etme girişimimden kaynaklanmadığını anladım." Geriniyor. "Beni anlıyor musun?.. Aslında beni özgürleştiren, sana bu hikâyeyi, bıldırcın hikâyesini anlatmış olmam. Her şeyi söylemiş olmam. Sana her şeyi söylemiş olmam. O zaman, hasta düştüğünden beri, yani seninle konuşmaya, sana sinirlenmeye, sana hakaret etmeye, yüreğimde sakladığım her şeyi sana anlatmaya başladığım ve senin bana hiçbir yanıt veremediğin, bana hiçbir şey yapamadığın günden beri... tüm bunların beni rahatlattığını, yatıştırdığını anladım." Adamı omuzlarından kavrıyor: "Yani, her an sillesini yediğimiz bahtsızlığımıza rağmen kendimi rahatlamış, özgürleşmiş hissediyorsam... sırlarım sayesinde bu, senin sayende. Ben iblis değilim!" Adamın omuzlarını bırakıp sakallarını okşuyor. "Çünkü artık ben senin bedenine sahibim, sen de benim sırlarıma. Benim için buradasın. Görüp göremediğini bilmiyorum ama bir şeyden kesinlikle eminim, beni duyabiliyor, anlayabiliyorsun. Ve seni hayatta tutan da bu. Evet, benim için, sırlarım için hayattasın." Onu sarsıyor. "Göreceksin. Sırlarım tıpkı babamın bıldırcınını dirilttiği gibi seni yaşatacak! Bak, üç haftadan beri ensende bir kurşunla yaşıyorsun. Bu görülmüş şey değil! Kimse buna inanamıyor, kimse! Yemiyorsun, içmiyorsun ve hâlâ hayattasın! Bu gerçekten de bir mucize. Benim için, benim sayemde gerçekleşen bir mucize. Nefesin benim sırlarımın öyküsüne tutunuyor." Hafiflemiş bir şekilde ayağa

kalkıyor, sonra adeta, "Ama endişelenme, sırlarımın sonu yok," demek istermişçesine, lütuf dolu bir hareket yaparak öylece kalakalıyor. Sözcükleri kapıyı aşıp geçiyor: "Artık seni kaybetmek istemiyorum!"

Serum torbasını doldurmak için geri geliyor. "Babanın kutsal bir taştan söz ederken ne demek istediğini nihayet anlıyorum. Hayatının son günleriydi. Sen bir kez daha cepheye gittiğin için ortalarda yoktun. Birkaç ay önce, bu kurşunu yemenden hemen önce baban hastalanmıştı ve benden başka onunla ilgilenecek kimse yoktu. Aklını sihirli bir taşa takmıştı. Siyah bir taşa. Hiç durmadan ondan söz ediyordu... Adına ne diyordu o taşın?" Sözcüğü arıyor. "Onu ziyarete gelen dostlarından sürekli olarak kendisine o taşı getirmelerini istiyordu... siyah, değerli bir taşı..." Tüpü adamın boğazına doğru sokuyor. "Önüne koyup tüm bahtsızlıklarını, tüm kederlerini, tüm acılarını, tüm sefaletlerini yana yakıla anlattığın... yüreğinde gizleyip başkalarına açmaya cesaret edemediğin tüm sırlarını paylaştığın o taşı bilirsin..." Damla aralığını ayarlıyor. "Onunla konuşuyor, konuşuyorsun. Ve taş seni dinliyor, tüm sözcüklerini, tüm sırlarını bir sünger gibi emiyor ama günün birinde çatlayıveriyor. Paramparça oluyor." Adamın gözlerini temizleyip nemlendiriyor. "Ve o gün tüm acılarından, tüm dertlerinden kurtuluyorsun... Bu taşın adı neydi?" Çarşafı düzeltiyor. "Ölmeden bir gün önce, baban beni tek başıma yanına çağırttı. Can çekişiyordu. Mırıldanarak şunları söyledi: *Kızım, ölüm meleği bana göründü, yanında Cebrail de vardı. Cebrail bana bir sır verdi, o sırrı seninle paylaşacağım. Artık o taşın nerede olduğunu biliyorum. Mekke'de, Kâbe'de! Allah'ın evinde! Kurban Bayramı'nda milyonlarca hacının tavaf ettiği o siyah taşı, Hacerü'l-Esved, bilirsin. İşte o, sana sözünü ettiğim şu taştan başkası değil... Bu taş cennette Âdem'in yerindeydi... ama Allah Âdem ile Havva'yı yeryüzüne kovduğunda,*

Âdem'in çocuklarının sıkıntılarını ve kederlerini anlatabilmesi için bu taşı da yeryüzüne indirdi... Ve İbrahim, cariyeyi ve oğlunu çöle sürgüne gönderdikten sonra, melek Cebrail aynı taşı yastık niyetine Hacer ve oğlu İsmail'e verdi... evet, bu taş yeryüzündeki tüm bahtsızlar için. Oraya git! Taş çatlayana kadar ona sırlarını aç... sen ıstıraplarından kurtulana kadar." Kadının dudakları hüznün kurşuni rengine dönüyor. Bir an için bir yas sessizliğine bürünüyor.

Boğuk bir sesle devam ediyor: "Asırlardan beri hacılar, bu taşı tavaf etmek ve etrafında dua etmek üzere Mekke'ye gidiyorlar, kendi kendime taşın nasıl olup da hâlâ çatlamadığını soruyorum." Alaycı bir gülüşle sesi çın çın ötüyor ve dudakları yeniden eski rengine kavuşuyor. "Bir gün çatlayacak ve o gün insanlığın sonu gelecek. Belki de Kıyamet dedikleri budur."

Avluda birisi yürüyor. Kadın susuyor. Ayak sesleri uzaklaşıyor. Kadın kaldığı yerden devam ediyor: "Aklıma ne geldi biliyor musun?.. Sanırım onu buldum, sihirli taşı... kendi taşımı!" Komşu evin yıkıntılarından gelen sesler bir kez daha düşüncelerini sürdürmesini engelliyor. Sinirle ayağa kalkıp pencereye yöneliyor ve perdeleri açıyor. Gördükleri karşısında taş kesiliyor. Eliyle ağzını kapatıyor. Suskunluk içinde kalakalıyor. Perdeleri kapatıp, sahneyi sarı ve mavi göğün deliklerinden izliyor. "Ölüleri kendi bahçelerine gömüyorlar... İhtiyar kadın nerede?" diye haykırıyor. Uzun bir süre kımıldamadan duruyor. Yıkılmış bir halde kocasının yanına geri dönüyor. Döşeğe uzanıyor, başını kocasının başına yaslıyor. Gözlerini kolunun çukuruna gizleyip, daha önceki gibi sessizce, derin derin nefes alıyor. Adamın nefesiyle aynı ritimde.

Gömülme işlemi için Kuran'dan ayetler okuyan mollanın sesi yağmurun altında zor duyuluyor. Molla sesini yükseltiyor, bir an önce bitirmek için duayı hızla okumaya başlıyor.

Gürültüler ve fısıltılar ıslanmış molozların üzerinde dağılıyor.

Biri eve yaklaşıyor. İşte şu an kapının arkasında. Kapı çalınıyor. Kadın yerinden kımıldamıyor. "Kimse yok mu? Benim, molla," diye sabırsızlanıyor kapıdaki. Bağırışa aldırmayan kadın yine kımıldamıyor. Bir şeyler homurdanan molla çekip gidiyor. Kadın duvara yaslanıp oturmak için doğruluyor ve mollanın ıslak ayak sesleri sokakta kaybolana kadar öylece kalakalıyor.

"Halama gitmem gerek. Çocuklara bakmalıyım!" Ayağa kalkıyor. Adamın nefesini dinlemek için bir süre ayakta bekliyor.

Çarşafını almadan önce, ağzından şu sözcükler dökülüyor: "*Seng-i sabur!*" Yerinden sıçrıyor, "İşte o taşın adı buydu: *seng-i sabur*, sabır taşı! Sihirli taş!" Adamın yanına çömeliyor. "Evet, sen benim *seng-i sabur*'umsun!" Sanki gerçekten değerli bir taşa dokunuyormuşçasına elini nazikçe adamın yüzünde gezdiriyor. "Sana her şeyi anlatacağım, *seng-i sabur*'um, her şeyi. Acılarımdan, mutsuzluklarımdan kurtulana dek, ta ki sen, sen..." Gerisini söylemiyor. Adamın hayal gücüne bırakıyor.

Odadan, koridordan, evden çıkıyor.

On nefes sonra, soluk soluğa geri geliyor. Islak çarşafını yere atıp adama doğru ilerliyor. "Bu akşam da devriyeler gelecek. Bence bu kez karşı taraftan. Bütün evleri arıyorlar... Seni bulmamaları lazım... yoksa işini bitirirler!" Diz çöküyor, adama daha yakından bakıyor. "Seni onların eline bırakmayacağım! *Seng-i sabur*'um, artık sana ihtiyacım var!" Kapıya yöneliyor, "Bodrumu hazırlayacağım." Ve odadan çıkıyor.

Bir kapı gıcırdıyor. Kadının ayak sesleri merdivenin basamaklarında yankılanıyor. Birden umutsuz bir çığlık atıyor: "Ah hayır! Olamaz!" Dehşete kapılmış bir halde tekrar yukarı çıkıyor. "Bodrumu su basmış!" Odanın

içinde gidip gelmeye başlıyor. Zihninde kocasını saklayacağı bir yer arıyormuşçasına, eli alnında. Bir çözüm yolu bulamıyor. O zaman buraya, bu odaya saklayacak! Elini kararlı bir hareketle yeşil perdeye uzatıp, perdeyi çekiyor. Perdenin ardında yastıkların, battaniyelerin, döşeklerin üst üste yığılmış olduğu bir sandık odası var.

Odayı boşalttıktan sonra yere bir döşek seriyor. Fazla büyük olduğundan döşeği katlıyor, yastıkları çepeçevre etrafına yerleştiriyor. Hazırladığı yeri, değerli taşının gizli köşesini, daha iyi görebilmek için biraz geri çekiliyor. Eserinden memnun kalmış bir halde adama yaklaşıyor. Büyük bir özenle ağzından tüpü çıkarıyor, adamı omuzlarından kavrayıp kaldırıyor, bedenini sürükleyerek döşeğin üzerine bırakıyor. Onu oda girişinin hemen karşısına, yastıkların arasına, neredeyse oturur bir halde yerleştiriyor. Adamın ifadesiz bakışları kilimin üzerinde bir yerlere sabitlenmiş durumda. Serum torbasını duvara asıyor, tüpü yeniden ağzına sokuyor, yeşil perdeyi tekrar çekiyor, gizli bölmeyi diğer döşekler ve battaniyelerle gözlerden saklıyor. Orada birinin olabileceği kimsenin aklına gelmez.

"Yarın geri geleceğim," diye fısıldıyor kadın. Kapının eşiğinde çarşafını almak için eğildiğinde, çok da uzak olmayan bir yerlerden gelen ani bir silah sesi onu olduğu yere çiviliyor, donup kalmasına neden oluyor. Daha yakından gelen ikinci bir silah sesi. Bir üçüncüsü... ve ardından dört bir taraftan, her yönden ateş edilmeye başlıyor.

Kadın yerde oturuyor, "Çocuklarım..." diye yakınması kimseye ulaşamadan, bir tankın boğuk gürültüleri arasında kayboluyor. Çömelerek pencereye doğru süzülüyor. Perdenin deliklerinden dışarıyı gözetlediğinde umutsuzluğa kapılıyor. Gözyaşlarına karışmış bir çığlık yükseliyor göğsünden: "Allahım, bizi koru!"

İki pencereyi ayıran duvara, tam da hançerin ve yüzünde alaycı bir ifade olan kocasının resminin altına sırtını dayıyor.

Hafifçe inliyor.

Biri evin hemen yakınından ateş ediyor. Muhtemelen avlunun içinde, duvarın arkasına sinmiş. Kadın gözyaşlarını bastırıp nefesini tutuyor. Perdenin eteğini kaldırıyor. Sokağa doğru ateş eden bir karaltıyı fark ettiğinde, hemen geri çekilip temkinlice kapıya yaklaşıyor.

Koridora ulaştığında, silahlı adamın gölgesi kımıldamasına izin vermiyor. "Odaya geri dön!" Kadın odaya geri dönüyor. "Otur ve yerinden kımıldama!" Adamın daha önce yattığı döşeğin üzerine oturuyor ve kımıldamıyor. Örtüsünün ön kısmı yüzünün yarısını gizleyen adam karanlık koridordan çıkıveriyor. Kapı aralığını cüssesiyle kaplıyor ve adeta odaya hükmediyor. Örtüsünün aralığından, kaygı uyandıran gözleriyle odayı tarıyor. Tek bir söz etmeden, pencereye doğru ilerliyor ve silah seslerinin peş peşe yankılandığı sokağa bir göz atıyor. Rahatlatmak için kadına dönüyor: "Hiç endişelenme bacım. Benim korumam altındasın." Ve bir kez daha etrafı kolaçan ediyor. Kadın korkmuş değil ama umutsuzluğa kapılmış halde. Yine de, dingin ve kendinden emin görünmeye çalışıyor.

Biri başındaki siyah örtünün gerisinde, diğeri yeşil perdenin gerisinde gizlenmiş olan iki adamın ortasında oturuyor ve çevresine endişeli bakışlar fırlatıyor.

Silahlı adam, parmağı tetikte, topuklarının üzerine çömeliyor.

Hâlâ güvensiz ve tetikte olan adam, başını perdeden kadına doğru çevirip soruyor: "Yalnız mısın?" Kadın sakin, fazlasıyla sakin bir sesle yanıtlıyor: "Hayır." Bir sessizliğin ardından coşkuyla ekliyor: "Allah benimle birlikte." Ardından yeşil perdeye göz atıyor.

Adam susuyor. Kadını şöyle bir süzüyor.

Artık dışarıda ateş edilmiyor. Uzaklardan sadece, çekip gitmekte olan tankın boğuk vınlaması duyuluyor.

Oda, avlu ve sokak derin ve dumanlı bir sessizliğe bürünüyor.

Bir ayak sesiyle irkilen adam silahını kadına doğrultup yerinden kımıldamamasını işaret ediyor. Gözünü perdenin bir deliğine yapıştırıyor. Gerilmiş omuzları tekrar gevşiyor. İçi rahatlıyor. Perdeyi kaldırıyor ve alçak sesle bir parola ıslığı çalıyor. Ayak sesleri kesiliyor. Adam fısıldıyor: "Hey, benim. İçeri gel!"

Diğeri odaya giriyor. Onun da başında yüzünün yarısını gizleyen bir örtü var. Uzun bir yün atkı, bir *patu* ince uzun bedenini sarmalıyor. Odada bir kadının bulunması yüzünden afallayarak arkadaşının yanına oturuyor. "Eee?" diye soruyor arkadaşı ona. Yeni gelen gözlerini kadından alamadan, "Hheer şşeey... yyoollunda, aaatteşke... kes oldu!" diye kekeliyor bir ergenin değişmeye başlayan ses tonuyla.

"Ne kadar sürecek?"

"Bi... bilmiyorum!" diye yanıtlıyor beriki, kafası hâlâ kadının orada bulunuşuna takılmış durumda.

"Tamam, şimdi nöbete geç! Geceyi burada geçireceğiz."

Delikanlı itiraz etmiyor. Gözleri hâlâ kadının üzerinde, "Bbbiir ssi... sigara," diyor. Diğeri onu bir an önce uzaklaştırmak için bir sigara atıyor. Sakallarla kaplı yüzünü tamamen açtıktan sonra kendisi de bir sigara yakıyor.

Kapının eşiğini aşmadan önce oğlan, afallamış gözlerle kadına son bir bakış atıyor ve isteksizce koridorda gözden kayboluyor.

Kadın yerinden kıpırdamıyor. Adamın her hareketini, gizlemeye çalıştığı bir güvensizlikle izliyor. "Yalnız

olmaktan korkmuyor musun?" diye soruyor adam dumanı içine çekerken. Kadın omuzlarını silkiyor. "Başka şansım var mı?" Adam sigarasından derin bir nefes çektikten sonra sorularına devam ediyor: "Sana bakacak kimsen yok mu?" Kadın yeşil perdeye şöyle bir bakıyor. "Hayır, dulum!"

"Hangi taraftansın?"

"Sanırım sizin taraftan."

Adam daha fazla üstelemiyor. Yine derin bir nefes çekip konuşmasını sürdürüyor: "Çocukların var mı?"

"Evet. İki... iki kızım var."

"Nerdeler?"

"Halamda."

"Ya sen, sen neden buradasın?"

"Çalışmak için. Para kazanmak, iki çocuğuma bakmak zorundayım."

"Ne iş yapıyorsun?"

Kadın dosdoğru adamın gözlerinin içine bakarak darbesini indiriyor: "Paramı bedenimin teriyle kazanıyorum."

"Nasıl?" diye soruyor adam, kafası karışmış bir halde.

Kadın hiç sıkılma belirtisi göstermeden karşılık veriyor: "Etimi satıyorum."

"Bu rezillik de neyin nesi?"

"Tıpkı sizin kanınızı sattığınız gibi, ben de etimi satıyorum."

"Sen neler zırvalıyorsun?"

"Erkeklere haz vermek için etimi satıyorum!"

Öfkeyle yerinden sıçrayan adam söyleniyor: "*Allahım! Er-Rahman! El-Mümin!* Sen beni koru!"

"Kime karşı?"

Sigarasının dumanını sertçe dışarı savuran adam hâlâ Allah'ına sesleniyor: "Allahım!" İblisi kovalıyor, "Beni şeytandan koru!" Sigarasından derin bir nefes çekiyor ve öfkeli sözcüklerle birlikte tekrar dışarı salıyor: "Aına bunu söyleyecek kadar hayâsız mısın?"

"Söylemek mi, yoksa yapmak mı hayâsızlık?"

"Sen Müslüman mısın, değil misin?!"

"Müslüman'ım."

"Taşlanacaksın! Canlı canlı cehennem ateşinde yanacaksın!"

Ayağa kalkıp Kuran'dan uzun bir ayet okuyor. Kadın hâlâ oturur vaziyette. Alaycı bir ifadeyle adama bakıyor. Meydan okuyarak, onu tepeden tırnağa süzerek. Adamın ağzından köpükler saçılıyor. Sigaranın dumanı sakalının açığa vurduğu öfkeyi, gözlerindeki karanlık bakışı gizliyor. Adam endişe verici bir ifadeyle ilerliyor. Silahını kadına doğrultarak haykırıyor: "Seni öldüreceğim, kaltak!" Namluyu karnına dayıyor. "Kokuşmuş amcığını patlatacağım! Pis orospu! Şeytan!" Kadının yüzüne tükürüyor. Kadın kıpırdamıyor. Adama aldırış etmezmiş gibi görünüyor. Kayıtsız haliyle, ateş etmesi için onu kışkırtıyor adeta.

Adam dişlerini sıkıyor, keskin bir çığlık koyuverip evi terk ediyor.

O, avluya çıkıp diğerine, "Hadi, buradan gidiyoruz. Bu evde din iman hak getire," diye seslenene ve ayak sesleri çamurlu sokakta uzaklaşana kadar, kadın cesaretini koruyor.

Gözlerini kapatıyor, derin bir iç çekiyor ve dumanlı havasını uzun süre ciğerlerinde tuttuğu odanın havasını dışarı salıyor. Kurumuş dudaklarında bir zafer gülümsemesi beliriyor. Yeşil perdeye uzun uzun baktıktan sonra toparlanıp kocasına yaklaşıyor. "Beni affet!" diye fısıldıyor. "Ona bunları söylemeye mecburdum, yoksa bana tecavüz ederdi." Alaycı bir gülüşle sarsılıyor. "Onun gibi erkekler için bir orospuyu becermek, onun ırzına geçmek bir marifet sayılmaz. İçindeki pisliği daha önce yüzlerce kez kullanılmış bir deliğe boşaltmak erkeksi bir gurur kazandırmaz. Öyle değil mi, *seng-i sabur*'um? Bu-

nu biliyor olmalısın. Onun gibi erkekler orospulardan korkarlar. Neden biliyor musun? Sana anlatacağım, *seng-i sabur*'um: Bir orospuyu becerirken onun bedenine hâkim olamazsınız. Ortada bir alışveriş vardır. Siz ona para verirsiniz, o da size haz. Ve sana şunu da söyleyebilirim ki, çoğunlukla orospu size hâkim olur. Aslında o sizi becerir." Sakinleşiyor. Dingin bir sesle devam ediyor: "Yani bir orospuyu becermek ırza geçmek değildir. Ama bir kızın bekâretini bozmak, bir kadının onurunu lekelemek! İşte sizin amentünüz!" Duruyor, kocasının kendi sözleri üzerine düşünmesi için, bunu yapabileceğini umuyor, uzun bir süre bekliyor.

Ardından ekliyor: "*Seng-i sabur*'um, benimle aynı fikirde değil misin?" Perdeye biraz daha yaklaşıp, gizli bölmeyi saklayan döşeklerin yerini hafifçe değiştiriyor. Dosdoğru kocasının donuk bakışlı gözlerinin içine bakarak şöyle diyor: "Yine de bütün söylediklerimi takip edebildiğini, anlayabildiğini umuyorum *seng-i sabur*'um." Başı hafifçe perdeden dışarı taşıyor. "Belki de kendi kendine tüm bunları nereden bildiğimi soruyorsun! Ah, *seng-i sabur*'um, sana anlatacak öyle çok şeyim var ki..." Geri geri gidiyor. "İçimde bir süreden beri çok şey birikti. Onları konuşma fırsatımız hiç olmadı. Ya da daha açık konuşalım, bana asla onlardan söz etme fırsatı vermedin." Nereden ve nasıl başlaması gerektiğine karar vermek için bir nefeslik bir ara veriyor. Ama mollanın akşam namazını Allah'ın huzurunda kılmaları için müminleri çağıran sesi onu afallatıyor ve sırlarını içine atıyor. Hemen ayağa kalkıyor. "Dilim kopsun inşallah! Hava kararmak üzere! Çocuklarım!" Aceleyle göçmen kuş desenli perdeyi açıyor. Yağmurun gri örtüsünün ardında, her şey iç karartıcı ve hüzünlü bir âleme gömülmüş.

Şekerli tuzlu su damlalarının aralarını son kez kontrol ediyor, çarşafını alıyor, kapıları kapatıp avluya çık-

tığında vakit çok geç olmuş bile. Ezan bitmiş; molla mahallede sokağa çıkma yasağı ilan ediyor ve ateşkese uyulmasını istiyor.

Kadının adımları ıslak toprağın üzerinde kalakalıyor.

Adımlar duraksıyor.

Yenik düşüyor.

Gerisingeri dönüyor.

Kadın tekrar odaya giriyor.

Canı sıkkın bir halde çarşafını yere atıyor ve bezgin bir ifadeyle daha önce kocasının yattığı döşeğin üzerine bırakıyor kendisini. "Kızlarım, onları Allah'a emanet ediyorum!" Kuran'dan bir ayet okurken, Allah'ın, gücüyle kızlarını himaye edeceğine inanmak istiyor. Ve sonra kendini odanın karanlığına bırakarak, uzanıyor. Karaltıları delip geçen gözleri döşeklere takılıp kalıyor. Döşeklerin arkasında yeşil perde. Perdenin arkasında kocası, *seng-i sabur*'u.

Uzaktan gelen bir silah sesi. Ardından bir tane daha, bu sefer yakından. Ve böylece ateşkes sona ermiş oluyor.

Kadın yerinden doğruluyor, yemyeşil perdeye doğru gidiyor. Döşeklerin yerini değiştirse de, perdeyi açmıyor. "Demek burada kalmam gerekiyor. Seninle konuşabileceğim koca bir gece var önümde, *seng-i sabur*'um. Ama bu lanet molla anırmadan önce sana neden bahsediyordum?" Kafasını topluyor. "Ah, tamam, kendi kendine, tüm bunları nereden çıkardığımı soruyordun. Öyle değil mi? Hayatımda bana yol gösteren iki kişi oldu, halam ve baban. Halamdan erkeklerle nasıl yaşanması gerektiğini; babandan ise, neden onlarla yaşanması gerektiğini öğrendim. Halam..." perdeyi biraz aralıyor, "Onun hakkında hiçbir şey bilmiyordun. Bereket versin ki öyle! Yoksa onu hemen hayatımızdan çıkarırdın. Şimdi sana

her şeyi anlatabilirim. Babamın tek kız kardeşidir. Ama ne kadın! Onun yumuşaklığında büyüdüm ben. Annemden çok severdim onu. Vericiydi. Güzeldi. Çok güzel. Yüce gönüllüydü. Okumayı, yaşamayı bana o öğretti... ama kaderi içler acısıydı. Çok zengin olan rezil biriyle evlendi. Çekilmez bir adamla. Çevirdiği kirli işlerden çok para kazanıyordu. İki yıllık evlilikleri sırasında halam ona bir çocuk veremedi. Ona diyorum, çünkü siz erkeklerin kafası böyle çalışıyor. Sözün kısası halam kısırdı. Başka deyişle bir işe yaramazdı. Bunun üzerine kocası onu ana babasına hizmet etmesi için taşraya gönderdi. Kısır ve güzel olduğu için kayınbabası onu hiç tasalanmadan, rahatça beceriyordu. Gece gündüz. Günün birinde halamın sabrı taştı. Adamın başını yardı. Onu evden kovdular. Kocası da onu reddetti. Babam da dahil olmak üzere kendi ailesi de ona sahip çıkmadı. O zaman, ailenin yüz karası olarak, hayatına son verdiğini bildiren bir not bırakıp ortadan kayboldu. Feda edilen, küle dönüşen beden. Geriye ne bir iz ne bir mezar taşı kalmıştı. Ve bu durum hiç kuşkusuz herkesin işine geldi. Bu 'kaltak' için bir cenaze törenine gerek kalmamıştı. Onun ardından yalnızca ben ağladım. O sırada on dört yaşındaydım. Sürekli onu düşünüyordum." Duruyor, başını öne eğiyor, o anda onu düşlüyormuş gibi gözlerini kapıyor.

Birkaç nefesten sonra, rüyadaymış gibi devam ediyor: "Yedi yıldan fazla oluyor, tam sen savaştan geri dönmeden önce, annenle pazarda geziniyorduk. Bir iç çamaşırı dükkânının önünde durdum. Kulağıma tanıdık bir ses geldi. Arkamı döndüm. Ve halamı gördüm! Bir an için bunun bir yanılsama olduğunu düşündüm. Ama hayır, oydu. Ona adıyla seslendiğimde bu ad ona ait değilmiş, beni tanımıyormuş gibi davrandı. Ama ben o olduğundan emindim. Kan çekiyor, içimden gelen ses bana o olduğunu söylüyordu. O zaman, kendisini gözden kaybetmişim gibi annenden uzaklaştım. Halamın peşine

düştüm. Evine kadar takip ettim. Onu kapının önünde durdurdum. Hıçkırıklara boğuldu. Beni kollarının arasına alıp evine soktu. O sırada bir genelevde yaşıyordu." Yeşil perdenin arkasındaki kocasının birkaç kez nefes alıp vermesi için susuyor. Ve tabii kendisinin de.

Şehirde hâlâ silah sesleri duyuluyor. Uzaktan, yakından, tek tük.

Odada her şey karanlığa boğulmuş.

Kadın, "Acıktım," diyerek yerinden kalkıyor ve koridorda el yordamıyla ilerleyip mutfakta yiyecek bir şeyler arıyor. Önce, koridorun bir bölümünü ve azıcık da odayı aydınlatan bir kandil yakıyor. Birkaç dolabı açıp kapadıktan sonra geri dönüyor. Bir elinde, günler öncesinden kalma kuru bir ekmek dilimi ve bir baş soğan, diğer elinde gaz lambası var. *Seng-i sabur*'unun çatlayıp çatlamadığını görmek için lambanın sarımtırak ışığında araladığı yeşil perdenin kenarına, kocasının yanı başına oturuyor. Hayır. Hâlâ yerli yerinde. Tek parça halinde. Gözleri açık. Acınası bir şekilde yarı açık duran ağzına sokulmuş tüpe rağmen alaycı yüz ifadesini koruyor. Göğsü mucizevi bir şekilde, her zamanki ritmiyle inip kalkıyor.

"Ve bugün beni misafir eden işte bu halam. Çocuklarımı seviyor. Kızlar da onu. Bu yüzden fazla endişelenmiyorum." Soğanı soyuyor. "Onlara hikâyeler anlatıyor... Tıpkı eskiden yaptığı gibi. Ben de onun hikâyeleriyle büyüdüm." Bir soğan dilimini bir parça ekmeğin üzerine koyup olduğu gibi ağzına tıkıyor. Kuru ekmeğin çatırtısı sesinin yumuşaklığına karışıyor: "Geçen akşam, annesinin bize anlattığı tuhaf bir öyküyü anlatmak istedi. Ondan bu hikâyeyi kızlarımın yanında tekrarlamamasını istedim! Çok altüst edici bir öykü bu. Dayanılmaz. Ama

sihirli bir gücü var. Kızlarım henüz bu öyküyü anlayamayacak kadar küçük." Kocasının gözlerini nemlendirmek için getirdiği bardaktan bir yudum su içiyor.

"Biliyorsun bizim ailede çocukların hepsi kızdı. Yedi kızdık! Erkek kardeşimiz yoktu! Bu durum ana babamızı deli ediyordu. Babaannem bu hikâyeyi bana ve kız kardeşlerime bu yüzden anlatıyordu. Uzun zaman boyunca bunu bizim için uydurmuş olduğuna inandım. Ama halam bana bu hikâyeyi ilk defa büyük ninesinden dinlediğini söyledi."

İkinci ekmek parçasının üzerine koyduğu ikinci bir soğan dilimi.

"Ne olursa olsun, babaannemiz, öyküsünün gerçek yaşamımıza ya mutluluk ya da mutsuzluk getirecek sihirli bir masal olduğunu söyleyerek bizi uyarıyordu baştan. Bu uyarı bizi hem ürkütüyor hem de heyecanlandırıyordu. Güzel sesi yürek atışlarımızın eşliğinde yankılanıyordu: *Bir varmış, bir yokmuş, yakışıklı, gözü pek ama asla kız çocuk istememek gibi büyük bir saplantısı olan bir kral varmış. Düğün gecesinde, kâhinler ona eğer karısı bir kız çocuk doğurursa tahtının şanının lekeleneceğini söylemişler. Kaderin cilvesine bakın ki, karısı sürekli kız çocuk doğruyormuş. Her doğumdan sonra kral cellada bebeği öldürmesini emrediyormuş!"*

Kendini anılarına kaptıran kadının yüzü, bu masalı torunlarına anlatan yaşlı bir kadının, hiç kuşkusuz babaannesinin ifadesine büründü.

"Cellat ilk kızı da, ikincisini de öldürmüş. Üçüncüsünde ise bebeğin ağzından çıkan hafif bir sesle olduğu yerde kalakalmış. Bebek, eğer annesi onun hayatta kalmasını sağlarsa, kraliçenin kendi krallığına sahip olacağını söylüyor, annesine bu haberi vermesi için cellada yalvarıyormuş! Bu sözler karşısında neye uğradığını şaşıran cellat gizlice kraliçenin yanına gidip gördüklerini ve duyduklarını anlatmış. Kraliçe krala tek bir söz bile etmeden, hemen konuşma yeteneğiyle doğan bu bebeği

görmeye gitmiş. Hem büyülenmiş hem de korkmuş bir halde ülkeden uzaklara kaçmak için cellada bir araba hazırlamasını söylemiş. Saatler tam gece yarısını vururken, kraliçe, kızı ve cellat uzak diyarlara gitmek üzere gizlice yola çıkmışlar."

Hiçbir şey, hatta evin yakınlarından gelen silah sesleri bile onun hikâyesine devam etmesini engelleyemiyor. *"Bu ani kaçışa çok öfkelenen kral karısını bulmak amacıyla uzak diyarları fethetmek için seferler düzenlemiş.* Babaannem masalın tam da burasında hep bir ara verir ve şu soruyu sorardı: *Karısını bulmak için mi, yoksa onu yakalamak için mi?"*

Gülümsüyor. Belki de babaannesinin gülümsediği gibi tıpkı. Ve devam ediyor:

"Yıllar akıp gitmiş. Fetihlerinden birinde, adil, yiğit ve barışçı bir kraliçenin yönettiği küçük bir krallık ona direnmiş. Halk bu yabancı, küstah kralın istilasını kabullenemiyormuş! Bunun üzerine kral ülkenin ateşe verilmesini emretmiş. Krallığın vezirleri kraliçeye onunla buluşup görüşmesini tavsiye etmişler. Ama kraliçe bu öneriye şiddetle karşı çıkmış. Onunla görüşmektense krallığını kendi elleriyle ateşe vermeyi tercih edeceğini söylemiş. O zaman, yalnızca olağanüstü güzelliğiyle değil, benzersiz zekâsı ve temiz kalpliliğiyle saray erkânı ve halkın gözdesi olan kızı, annesinden kralla görüşmek için izin istemiş. Kızının söylediklerini duyduğunda, kraliçe çılgına dönmüş. Haykırmaya, tüm dünyaya lanetler okumaya başlamış. Geceleri uyuyamaz olmuş. Sarayda gezinip duruyormuş. Kızına bu işe karışmamasını söyleyip, odasından dışarı çıkmasını yasaklamış. Kimse bu duruma bir anlam veremiyormuş. Krallık her geçen gün daha büyük bir yıkıma sürükleniyormuş. Yiyecek ve içecekleri tükeniyormuş. Annesinin bu tavırlarının nedenini herkes gibi anlayamayan kız, yasağa rağmen kralla görüşmeye karar vermiş. Bir gece sırdaşının yardımıyla kralın çadırına gitmiş. Kral bu ilahî güzellik karşısında

prensese deliler gibi âşık olmuş. Ona kendisiyle evlenirse, bu krallığı işgal etmekten vazgeçeceğini söylemiş. Kralın çekiciliğine kapılan prenses de bu teklifi kabul etmiş. Geceyi birlikte geçirmişler. Gün ışırken, annesine kralla görüşmesini anlatmak üzere, zafer kazanmış bir edayla şatoya dönmüş prenses. Ne mutlu ki, ona geceyi kralın çadırında geçirdiğinden söz etmemiş. Kızının kralla görüştüğünü öğrenen kraliçe ne yapacağını şaşırmış. Dünyanın tüm felaketlerine maruz kalmaya razıymış ama buna değil! Yıkılmış bir halde haykırmış: 'Kader! Lanet olası kader!' Düşüp bayılmış. Annesinin aklından neler geçirdiğini hâlâ anlayamayan kız, bu durumun nedenini hayatı boyunca kraliçeye eşlik eden adama sormuş. Adam da ona şu hikâyeyi anlatmış: 'Sevgili prenses, bildiğin gibi ben baban değilim. Gerçekte sen krallığımızı fethetmeye çalışan o kralın kızısın! Ben yalnızca onun celladıydım...' Ona tüm gerçeği anlattıktan sonra hikâyesini bir muamma ile bitirmiş: 'İşte, prensesim, bizim kaderimiz. Krala gerçeği itiraf edersek, yasalara göre hepimiz asılacağız. Ve krallığımızın tüm tebaası onun kölesi olacak. İsteklerine karşı çıkarsak, krallığımızı ateşe verecek. Ve sen onunla evlenirsen, bağışlanamaz bir günah işleyerek mahreminle zina yapmış olacaksın! Böylece hepimiz Tanrı tarafından lanetlenip cezalandırılacağız!' Babaannem masalın burasında duruyordu. Ondan devamını anlatmasını istediğimizde bize şöyle diyordu: *Ne yazık ki torunlarım, masalın sonunu ben de bilmiyorum. Ve şimdiye kadar bunu bilen de çıkmadı. Söylendiğine göre masalın sonunu bulan kişi hayatı boyunca tüm bahtsızlıklardan uzak duracakmış.* O zaman, tam anlamıyla ikna olmamış bir halde, bu masalın sonunu kimse bilmiyorsa, hangi sonun daha iyi olacağının asla bilinemeyeceğini söylüyordum ona. Hüzünle gülümsüyor ve beni alnımdan öpüyordu: *İşte gizem denen şey de bu, küçüğüm. Her son mümkündür ama hangisinin iyi ve adil olduğunu bilmek... İşte gizem oradadır.* Sonra ona,

bu hikâyenin gerçek olup olmadığını soruyordum. Beni şöyle yanıtlıyordu: *Sana söyledim: Bir varmış, bir yokmuş...* Benim sorumu, küçükken o da babaannesine soruyor ve aynı yamtı alıyormuş: *İşte tüm gizem burada, küçüğüm, tüm gizem burada.* Yıllar boyunca bu masal kafamı kurcalayıp durdu. Bu yüzden uykularım kaçıyordu. Her gece yatakta, Allah'a, bana masalın sonunu fısıldaması için yakarıyordum! Mutlu bir yaşam sürdürebilmem için mutlu bir son! Kafamda her türlüsünden ve olmadık şeyler kurguluyordum. Aklıma bir çözüm geldiğinde bunu söylemek için hemen babaannemin yanına koşuyordum. Omuz silkip şöyle diyordu: *Bu mümkündür, kızım. Mümkündür. Yaşadıkça doğru mu, yanlış mı olduğunu göreceksin. Yaşamın bunu sana öğretecek. Ama bulduğun son ne olursa olsun, bir daha kimseyle paylaşayım deme. Asla! Çünkü tüm sihirli masallarda olduğu gibi söyleyeceğin her şey başına gelebilir. Bu yüzden bulduğun sonu yalnızca kendine sakla."*

Yemeğine devam ediyor. Bir parça ekmek, bir dilim soğan. "Bir keresinde babana bu masalı bilip bilmediğini sordum. Hayır, dedi. Bunun üzerine ona anlattım. Sonunda, uzun bir sessizliğin ardından şu yumuşacık sözleriyle karşılık verdi: *Ama kızım, bu masala mutlu bir son bulmayı düşünmek, hayal kurmak olur. Öyle bir son olamaz. Mahremle zina suçu işlendiğine göre felaket kaçınılmazdır."*

Sokakta birinin, "Dur!" diye haykırdığı duyuluyor. Ardından bir el silah sesi.

Ve kaçan birilerinin ayak sesleri.

Kadın devam ediyor: "Kısacası baban hayallerimi yıkmıştı. Ama birkaç gün sonra, sabahın erken saatlerinde ona kahvaltısını götürdüğümde, benden yanına oturup masalla ilgili anlatacaklarını dinlememi rica etti. Ve tane tane sıraladığı sözcüklerle devam etti: *Kızım, çok*

düşündüm. Gerçekten de mutlu bir son olabilir. Bana bu sonu açıklaması için neredeyse kollarına atılıp ellerini, ayaklarını öpecektim. Ama elbette ki kendimi tuttum. Anneni ve kahvaltısını unutarak babanın önüne oturdum. O anda tüm bedenim, diğer tüm sesleri, tüm gürültüleri algılamayan devasa bir kulağa dönüşmüştü. Yalnızca çayından höpürtülü büyük bir yudum aldıktan sonra bana çözüm yolunu açıklayan babanın titrek ve bilge sesini duyuyordum yalnızca: *Kızım, bu masalın mutlu bir sonla bitmesi için, tıpkı gerçek hayattaki gibi, bir kurban gerekir. Başka bir şekilde ifade edersek, birinin felaketi. Şunu asla unutma: Her mutluluk iki mutsuzluk doğurur.* Ama neden, diye şaşırarak sordum safça. Basit sözcüklerle beni yanıtladı: *Kızım ne yazık ki ya da ne mutlu ki, yaşamda olsun, bir masalda olsun, herkesin mutluluğa ulaşması mümkün değildir. Birilerinin mutluluğu diğerlerinin mutsuzluğuna neden olur. Acı olsa da böyledir. Bu masalda mutlu sona ulaşabilmen için bir bahtsızlığa ve fedakârlığa ihtiyacın var. Ama kendine olan sevgin ve yakınlarına duyduğun sevgi bunu düşünebilmeni engelliyor. Bu masal bir ölümü gerektiriyor. Kimin ölümünü? Cevap vermeden, birini öldürmeden önce, kendi kendine bir başka soru sormalısın: Kimin mutlu bir yaşam sürdürmesini istiyorsun? Baba kralın mı? Anne kraliçenin mi? Ya da kız prensesin mi? Kızım, bu soruyu sorduğunda her şey değişiyor. Senin içinde ve bu masalda. Bunun için üç sevgiden vazgeçmen gerekiyor: kendine olan sevginden, babana olan sevginden ve annene olan sevginden!* Neden, diye sordum ona. Bana gözlüklerinin ardında parıldayan ışıl ışıl gözleriyle sessizce, uzun uzun baktı. Hiç kuşkusuz benim anlayabileceğim türden sözcükler arıyordu: *Kızdan yanaysan, kendine olan sevgin, kızın intiharını çözüm olarak düşünmeni engeller. Aynı şekilde babana olan sevgin, kızın, evlenme teklifini kabul edip, düğün gecesi, zifaf yatağında öz babasını öldürmesi düşüncesiyle yüzleşmene izin*

vermez. Ve nihayet annene olan sevgin, kraliçenin, kızının kralla evlenmesini sağlamak için ondan tüm gerçeği gizleyerek ölmesini aklından geçirmeni yasaklar. Bana düşünmem için birkaç saniye verdi. Çayından büyük bir yudum daha aldı ve devam etti: *Aynı şekilde, benim de bir baba olarak bu masala son noktayı koymam gerekse, yasanın titizlikle uygulanmasını isterdim. Suçluların cezalandırılması ve mahremle zina olayının sonsuza dek gizli kalması için kraliçenin, prensesin ve celladın boyunlarının vurulmasını emrederdim.* Ona, anne ne önerir, diye sordum. Kendine özgü gülümsemesinin ardından, bana şunları söyledi: *Kızım, anne sevgisi hakkında hiçbir şey bilmediğim için onun üreteceği çözümü sana söyleyemeyeceğim. Sen de artık bir annesin, bunu asıl senin bana söylemen gerek. Ama yaşam deneyimim bana, kraliçe gibi bir annenin sırrını açık etmek yerine krallığının yok olup gitmesini, halkının köle durumuna düşmesini tercih edeceğini söylüyor. Anne ahlak kurallarına uygun davranır. Kızına babasıyla evlenmesini yasaklar.* Allahım, bu bilgece sözleri duymak insanın zihnini allak bullak ediyordu. Daha ılımlı bir çözüm yolu aradığım için, böyle bir çözümün mümkün olup olmadığını sordum. Önce, evet, dedi. Yüreğime su serpilmişti ama hemen ardından bana çıkıştı: *Kızım, bana bu masalda bağışlama gücünü kimin elinde tuttuğunu söylesene!* Masum bir ifadeyle yanıtladım: *Baba.* Baban başını sallayarak şöyle dedi: *Ama kızım, kendi çocuklarını öldüren, fetihleri sırasında şehirleri ve insanları yok eden, mahremiyle zina yapan baba da kraliçe kadar suçlu. Kraliçeye gelince, krala, yasaya ihanet ettiği kuşkusuz ama unutma ki o da yeni doğan kızı ve cellat tarafından kandırıldı.* Umutsuz bir şekilde yanından ayrılmadan önce, şu sonuca vardım: *Bu durumda mutlu son mümkün değil!* Yanıtladı: *Var. Ama sana söylediğim gibi, bir fedakârlığı kabullenmek ve üç şeyden vazgeçmek koşuluyla: insanın kendisine olan sevgisinden, babanın yasasından,*

annenin ahlak anlayışından. Afallamış bir halde ona bunun mümkün olup olmadığını sordum. Bana sadece şu yanıtı verdi: *Denemek lazım, kızım.* Aylar boyunca, beni altüst eden bu sohbetten başka bir şey düşünmedim. Sonunda, kafa karışıklığımın tek bir şeyden kaynaklandığını anladım: babanın sözlerinin doğruluğundan. Baban gerçekten hayatı iyi tanıyordu."

Zorla yuttuğu bir parça ekmek ve bir soğan dilimi daha.

"Babanı her düşündüğümde, annenden daha fazla nefret ediyorum. Onu hasırdan bir şiltenin üzerinde uyuduğu küçük, nemli bir odada tek başına bıraktı. Kardeşlerin ona deliymiş gibi davranıyorlardı. Sadece büyük bir bilgeliğe eriştiği için. Onu kimse anlamıyordu. İlk başlarda ben de öyleydim, ondan korkuyordum. Bu durum annenin ve kardeşlerinin onun hakkında söylediklerinden değil, halamın kayınbabasından çektiklerini hatırlamamdan kaynaklanıyordu. Yine de, yavaş yavaş onunla yakınlaştım. Büyük bir kaygıyla. Ama aynı zamanda tarifsiz, neredeyse kışkırtıcı bir merakın etkisi altındaydım! Beni ona doğru iten belki de, zihnimin sürekli halamla meşgul olan o yanıydı. Onunla aynı deneyimi yaşama arzusu. Ürkütücü, öyle değil mi?"

Heyecanlı ve düşünceli bir halde soğanını ve bayat ekmeğini bitiriyor.

Söndürmek için lambaya üflüyor.

Uzanıyor.

Ve uyuyor.

Silahlar yorulup sustuğunda, şafak söküyor. Kurşuni ve sessiz bir şafak.

Ezandan birkaç nefes sonra, avlunun çamurlu zemininde kararsız adımların gürültüsü yankılanıyor. Biri eve doğru yaklaşıp koridorun giriş kapısına vuruyor. Kadın gözlerini açıyor. Bekliyor. Kapıya yeniden vuruluyor.

Kadın ayağa kalkıyor. Uyku sersemi. Kapıyı vurmadan içeri girmeye cesaret edemeyenin kim olduğunu görmek için pencereye yöneliyor.

Şafağın kurşuni pusunda, başı örtülü ve silahlı bir gölge seçiyor. Kadının, "Evet?" deyişi karaltıyı pencereye doğru çekiyor. Yüzü örtüsünün ardına gizlenmiş; karaltısından daha kırılgan olan sesiyle kekeliyor: "İiiççerri... ggiirebilir miyim?" Bu, bir yeniyetmenin çatallanmış sesi, dünkü sesin aynısı. Kadın oğlanın yüz hatlarını çıkarmaya çalışıyor. Ama zayıf kurşuni ışık onu tanımasına izin vermiyor. Bir baş işaretiyle kabul ettiğini belirttikten sonra ekliyor: "Kapı açık." Pencerenin yanında kalarak, karaltının duvarlar boyunca ve koridorda yürüyüp kapının eşiğine gelişini izliyor gözleriyle. Aynı giysiler. Kapı aralığında aynı duruş biçimi. Aynı ürkeklik. Bu o. Hiç kuşku yok. Bir gün önceki çocuk. Kadın, sorgulayan bir tavırla bekliyor. Kapının pervazında çakılıp kalmış olan oğlan sormaya yelteniyor: "Kkaaç... ppara?" Kadın, onun ağzında geveledikleriden tek kelime anlamıyor.

"Ne istiyorsun?"

"Kkaaç..." Ses çatallanıyor. Konuşma hızlanıyor: "Ppa... ppa.. para?" Ama boşuna.

Nefesini tutan kadın çocuğa doğru bir adım atıyor. "Dinle, ben sandığın gibi bir kadın değilim. Ben..." Sözleri çocuğun sinirli bağırtısıyla yarıda kalıyor: "Ççee... ççeeneni... kkapa!" Ardından sesi sakinleşiyor: "Kkaaç... ppara?" Kadın gerilemeye çalışsa da tüfeğin tam karnına dayanmış olan namlusu buna izin vermiyor. Çocuğun biraz yatışmasını bekleyip tatlılıkla sözünü sürdürüyor: "Ben bir anneyim..." Ama çocuğun tetiğin üzerinde gerilen parmağı arkasını getirmesini engelliyor. Kabullenmiş bir ifadeyle soruyor: "Üzerinde kaç para var?" Çocuk titreyerek cebinden çıkardığı birkaç kâğıt parayı kadının ayaklarının dibine atıyor. Bir adım gerileyen kadın hafifçe dönerek gizli bölmeye kaçamak bir bakış atıyor. Yeşil

perde biraz aralık kalmış. Ama karanlık, içerideki adamın görülmesine izin vermiyor. Kadın yere kayıyor. Bakışları kocasına yönelmiş, sırtüstü vaziyette uzanıyor ve bacaklarını açıyor. Bekliyor. Çocuk felce uğramış durumda. "Tamam, hadi gel ve işini bir an önce bitir!" diyor sabırsızlıkla kadın.

Çocuk silahını kapının dibine bırakıyor, sonra müteredditadımlarla gelip kadının tepesinde ayakta dikiliyor. İçten gelen bir ürpertiyle kesik kesik nefes almaya başlıyor. Kadın gözlerini kapıyor.

Çocuk ani bir hareketle kadının üzerine atılıyor. "Biraz yavaş ol!" diyor kadın, nefesi kesilerek. Aşırı tahrik olan çocuk beceriksizce kadının bacaklarına yapışıyor. Kadın, bu beceriksiz bedenin hezeyanlı çırpınışları altında taş kesiliyor, donup kalıyor; çocuk başını onun saçlarının arasına gömmüş, boşa bir çabayla şalvarını indirmeye çalışıyor. Sonunda bu işi kadının kendisi yapıyor. Çocuk da kendi pantolonunu indiriyor. Kamışı kadının bacaklarının arasına değdiğinde koyverdiği boğuk inilti kadının saçlarının arasında sönüp gidiyor; bembeyaz kesilen kadın, gözlerini kapalı tutuyor.

Çocuk artık hiç kımıldamıyor. Kadın da öyle.
Çocuk ağır ağır nefes alıp veriyor. Kadın da öyle.

Hafif bir esinti perdeleri havalandırıp açmadan önce tam bir kıpırtısızlık ânı yaşanıyor. Kadın sonunda gözlerini açıyor. Zayıf ama merhamet dolu bir sesle fısıldıyor: "Tamam mı?" Çocuğun incinmiş sesiyle sarsılıyor: "Ççee... ççeeneni... kkapa!" Hâlâ kadının siyah saçlarının arasında gömülü duran başını kaldırmaya cesaret edemiyor çocuk. Nefesi giderek sakinleşiyor.

Sessizlik içindeki kadın, son derece hüzünlü gözlerle yeşil perdenin aralığına bakıyor.

Yere yapışmış, iç içe geçmiş iki beden uzun bir süre daha kıpırtısızca duruyor. Sonra yeni bir esinti, tek bir

kütle halindeki bu bedenlerde hafif bir hareketlenmeye neden oluyor. Harekete geçen, kadının eli. Hafifçe çocuğu okşuyor.

Çocuk itiraz etmiyor. Kadın onu okşamaya devam ediyor. Bir anne şefkatiyle. "Önemli değil," diye teselli ediyor oğlanı. Çocuktan hiçbir tepki gelmiyor. Kadın ısrarla sürdürüyor: "Herkesin başına gelebilir." Ardından temkinli bir ifadeyle soruyor: "Bu... ilk deneyimin mi?" Üç ağır nefes süresi devam eden bir sessizlikten sonra çocuk, çekingence ve umutsuzca onaylamak için, hâlâ kadının saçlarına gömülü duran başını sallıyor. Kadın elini çocuğun başına doğru kaldırıp türbanına dokunuyor. "Her şeyin bir ilki vardır." Silahın nerede olduğunu görebilmek için çevresine bir göz atıyor. Silah uzakta. Gözleri, hep aynı duruşunu muhafaza eden çocuğa yöneliyor tekrar. Bacaklarını hafifçe kımıldatıyor. Hiçbir direnç yok. "Tamam, kalkalım mı?" Çocuk karşılık vermiyor. "Sana söyledim, önemli değil... Sana yardımcı olacağım." Yana kayıp, çocuğun kırgın bedeninden kurtulmak için sağ omzunu yavaşça kaldırıyor. Ardından, bacaklarının arasını elbisesinin eteğiyle temizleyip şalvarını çekmeye çalışıyor ve oturuyor. Nihayet çocuk da hareketleniyor. Kadınla göz göze gelmekten kaçınarak pantolonunu çekiyor ve bakışları tüfeğine sabitlenmiş bir halde sırtını ona dönüp oturuyor. Türbanı açılıp yüzü ortaya çıkmış. Açık renk, iri gözlerinin çevresine kömür karası bir sürme çekilmiş. Yakışıklı. Yüzü ince ve pırıl pırıl. Neredeyse hiç sakal yok. Ya da çok genç. "Ailen var mı?" diye soruyor kadın tınısız bir sesle. Çocuk başını hayır anlamında sallıyor ve hemen örtüsünü takarak yüzünün yarısını gizliyor. Ardından, ani bir hareketle ayağa kalkıp silahını alıyor ve son hızla evden kaçıyor.

Kadın hâlâ aynı yerde oturuyor. Öyle kalıyor uzun bir süre. Yeşil perdeye hiç bakmıyor. Gözleri yaşlarla buğulanıyor. Bedeni öne doğru bükülüyor. Başını, kol-

larıyla sardığı dizlerinin arasına gömüp haykırıyor. Tek ve yürek paralayan bir haykırış.

Bir esinti çıkıyor; kadımn çığlığına yanıt verircesine, perdeyi havalandırarak kurşuni sisin odaya dolmasına yol açıyor.

Kadın doğruluyor. Yavaşça. Ayağa kalkmıyor. Hâlâ gözlerini kaldırıp yeşil perdeye bakmıyor. Cesaret edemiyor.

Gözlerini, esintiyle etrafa dağılmış, buruşuk kâğıt paralara dikiyor.

Soğuk ya da heyecan, gözyaşları ya da dehşet kesik kesik nefes almasına neden oluyor. Titriyor.

Nihayet ayağa kalkıyor, aceleyle koridorda, banyoda gözden kayboluyor. Yıkanıp elbisesini değiştiriyor. Tekrar ortaya çıkıyor. Yeşillere ve beyazlara bürünmüş. Daha dingin görünüyor.

Paraları yerden topluyor ve gizli bölmenin kenarındaki yerine gidiyor. Adamın boş gözlerine bakmadan aralık kalan perdeyi kapatıyor.

Birkaç sessiz nefesten sonra, birden ta derinlerinden gelen acı bir gülüş dudaklarını titretiyor. "İşte, gördüğün gibi... yalnızca başkalarının başına gelmiyor! Er ya da geç biz de bu durumla karşılaşacaktık..."

"Zavallı." Paraları sayıp cebine koyuyor. "Bazen erkek olmanın zor iş olduğunu düşünüyorum. Ne dersin, öyle değil mi?" Biraz ara veriyor. Düşünmek ya da bir yanıt beklemek için. Aynı zoraki gülümsemeyle devam ediyor: "Bu çocuk bana seninle benim ilk günlerimizi hatırlattı... Bunu sana bu şekilde söylediğim için beni bağışla. Beni tanırsın... anılarım beklemediğim bir anda, beklemediğim bir yerde zihnime hücum eder. Ne yaparsam yapayım üzerime çullanırlar. İyi anılar ya da kötüleri.

Tuhaf anlar yaşamama neden olurlar. Tıpkı az önce olduğu gibi... çocuğun afallamış halini gördüğümde, gözlerimin önünden gecikmiş zifafımız ve sonraki ilk geceler geçti... İnan bana, ister istemez seni düşündüm. Sen de tıpkı bu çocuk gibi acemiydin. Elbette, ben o zamanlar hiçbir şey bilmiyordum. Bu işin senin yaptığın gibi, böyle yapılması gerektiğini sanıyordum. Ama sık sık, beraberliğimizden hoşnut olmadığın hissine kapılıyordum. Kendimi suçlu hissediyordum o zaman. Bunun benim yüzünden olduğunu, nasıl davranılması gerektiğini bilmediğimi düşünüyordum. Bir yıl sonra, bunun böyle olmadığını, her şeyin senden kaynaklandığını anladım. Hiçbir şey vermeyi bilmiyordun. Hiçbir şey. Beni becerip de tatmin edemeden, huzursuzluk içinde bıraktığın gecelerin sayısını hatırlasana..." "Halam, sevişmeyi bilmeyenler savaşır derken haksız değilmiş..." Sözünü sürdürmekten kaçınıyor.

Uzun bir ara veriyor. Sonra birden: "Ama söylesene, senin için cinsel tatmin ne anlama geliyor? Pisliğinin dışarı fışkırmasını görmek mi? *İffet perdesi*'nin yırtılmasıyla fışkıran kanı görmek mi?"

Başını öne eğiyor ve altdudağını ısırıyor. Hiddetle. Öfke içinde sıkıp yumruk haline getirdiği elini duvara geçiriyor. İnliyor.

Susuyor.

"Bağışla!.. Seninle... seninle ilk kez böyle konuşuyorum... Kendimden utanıyorum. Bunlar nerden çıkıyor, gerçekten bilmiyorum. Önceleri böyle şeyleri asla düşünmezdim. İnan bana. Asla!" Biraz ara verip devam ediyor: "İlişkiden yalnızca senin haz aldığını gördüğümde bile sana hiç gücenmiyordum. Tam tersine, bundan mutluluk duyuyordum. Bunun bizim doğamızdan kaynaklandığını düşünüyordum. Bu bizim farklılığımızdı. Siz erkekler tatmin oluyor, biz kadınlar ise sizin tatmin olmanızdan haz duyuyorduk. Bu, benim için yeterliydi.

Haz duymak için bedenime kendim... dokunmam gerekiyordu." Dudağı kanıyor. Kanı önce yüzükparmağıyla, sonra da diliyle siliyor. "Bir gece beni suçüstü yakaladın. Uyuyordun. Ben sırtımı sana dönmüş, kendimi okşuyordum. Belki de hızlı hızlı solumam seni uyandırdı. Yerinden sıçrayıp bana ne yaptığımı sordun. Ter içindeydim ve titriyordum... O zaman, sana ateşimin çıktığını söyledim. Buna inandın. Yine de, uyumam için beni diğer odaya, çocukların yanına gönderdin. Ne salaksın!" Korkudan ya da utançtan susuyor. Yanaklarını kaplayan kızarıklık yavaşça boynuna doğru yayılıyor. Gözleri, hayallere dalarcasına kapanan gözkapaklarının ardında kayboluyor.

Hafiflemiş bir halde ayağa kalkıyor. "Evet, şimdi gitmem gerek. Çocuklar ve halam merak etmişlerdir!"

Çıkmadan önce serum torbasını şekerli tuzlu suyla dolduruyor, kocasının üzerini örtüyor, kapıları kapatıyor, çarşafına bürünmüş halde sokakta gözden kayboluyor.

Oda, ev, bahçe, her şey, pusla sarıp sarmalanmış bir halde, bu kurşuni ve iç karartıcı örtünün altında gözden kayboluyor.

Hiçbir şey olmuyor. Bir süredir tavanın çürümeye yüz tutmuş kirişleri arasına yerleşmiş olan şu örümcek dışında hiçbir şey kıpırdamıyor. Örümceğin hareketleri ağır. Miskince. Duvarın üzerinde biraz dolaştıktan sonra ağma geri dönüyor.

Dışarıda:
Bir süre ateş ediliyor.
Bir süre dua ediliyor.
Bir süre sesler kesiliyor.

Alacakaranlık çöktüğünde, biri koridorun kapısma vuruyor.

Hiç kimse onu içeri davet etmiyor.
Kapıdaki ısrarlı davranıyor.
Hiçbir el ona kapıyı açmıyor.
Kapıdaki çekip gidiyor.

Gece çöküyor ve sonra hava aydınlanırken, bulutları ve sisi de beraberinde götürüyor.

Güneş geri geliyor. Işıklarıyla, kadını odaya taşıyor.

Kadın odayı gözleriyle taradıktan sonra, bir çantadan yeni bir serum torbası ve yeni bir göz damlası şişesi çıkarıyor. Dosdoğru gidip yeşil perdeyi açıyor ve kocasının yanına giriyor. Adamın gözleri yarı açık. Kadın tüpü onun ağzından çekiyor, adamı iyice geriye yatırıyor ve gözlerine damla damlatıyor. Bir, iki; bir, iki. Ardından odadan çıkıyor ve suyla dolu plastik leğen, bir havlu ve giysilerle geri dönüyor. Kocasını yıkayıp üzerini değiştiriyor ve onu yeniden köşesine yerleştiriyor.

Gömleğinin kolunu özenle yukarı kıvırarak, dirsek çukurunu temizliyor ve kateteri oraya yerleştiriyor; damlalığı ayarladıktan sonra, odadan götürmesi gereken ne varsa alıp dışarı çıkıyor.

Çamaşır yıkadığı duyuluyor. Çamaşırları güneşe asıyor. Bir süpürgeyle geri dönüyor. Kilimi ve döşekleri süpürüyor.

İşini henüz bitirmemişken biri kapıya vuruyor. Bir toz bulutunun arasından pencereye doğru ilerliyor kadın. "Kim o?" *Patu*'suna sarınmış çocuğun sessiz karaltısı yine. Kadının kolları bezgin bir ifadeyle aşağı düşüyor. "Yine ne istiyorsun?" Çocuk ona birkaç kâğıt para uzatıyor. Kadın kıpırdamadan öylece kalakalıyor. Tek kelime etmeksizin. Çocuk koridora yöneliyor. Kadın onun yanına gidiyor. Anlaşılmaz bir şeyler fısıldaştıktan sonra odalardan birine giriyorlar.

Önceleri sessizlikten başka bir şey duyulmuyor, sonra yavaş yavaş fısıltılar... ve nihayet birkaç boğuk inilti geliyor kulağa. Yeniden sessizlik. Belli bir süre. Sonra açılan bir kapı. Dışarıda aceleci ayak sesleri.

Kadın banyoya girip yıkanıyor ve ürkekçe odaya geri dönüyor. İşini bitirip tekrar çıkıyor.

Ayak sesleri mutfak taşlarında yankılanıyor, mutfaktan yavaş yavaş gazın uğultusu yükselerek evi kaplıyor.

Kadın yemeğini hazırladıktan sonra odaya getirip, doğrudan tavanın içinden yiyor.

Sakin ve yumuşak.

İlk lokmadan sonra, "Bu çocuk bende acıma hisleri uyandırıyor!" diyor damdan düşercesine, "Ama onu kabul etmemin nedeni bu değil... Zaten bugün zavallıyı incitip bir an önce gitmesine neden oldum! Çılgınlar gibi gülmeye başladım. O da kendisiyle alay ettiğimi sandı... biraz da öyleydi elbette... ama asıl o kerata halamın yüzündendi! Dün akşam bana korkunç bir şey söyledi. Ona kekeleyen ve erken boşalan bu çocuktan söz ettim. Bunun üzerine..." Gülüyor, içten içe, sessizce, "bunun üzerine ona bir tavsiyede bulunmam gerektiğini söyledi..." Bu kez sesli bir gülüş sözlerini yarıda kesiyor. Kaldığı yerden devam ediyor: "... Ona diliyle becermesini, kamışıyla konuşmasını tavsiye edecekmişim!" Kahkahaya boğuluyor, gözlerini kurularken ekliyor: "O an bunu düşünmek korkunçtu... Ama elden ne gelir ki?! Kekelemeye başladığında... aklımdan halamın bu sözleri geçti. Ben de güldüm. Çocuk paniğe kapıldı... Kendimi tutmaya çalıştım... Ama bu mümkün değildi. Durum daha da vahim bir hal alıyordu... ne mutlu ki..." Biraz ara veriyor, "ya da ne yazık ki, bir anda, düşüncelerim uçup gitti..." bir ara daha, "Seni düşündüm... ve kahkaham birden kesildi. Yoksa durum

tehlikeli bir hal alabilirdi... Gençleri incitmemek gerek... şeyleriyle alay etmemek gerek... çünkü erkekliklerini kalkan kamışlarıyla, kamışlarının uzunluğuyla, boşalma süreleriyle ölçüyorlar ama..." Düşüncelerinden sıyrılıyor. Yanakları kıpkırmızı olmuş. Derin bir nefes alıyor. "Tamam, bitti gitti... yine de felaketin eşiğinden döndüm... bir kez daha."

Yemeğini bitiriyor.

Tavayı mutfağa götürdükten sonra, dönüp döşeğe uzanıyor. Gözlerini dirseğinin çukuruna saklayıp, yeniden itiraflara başlamak üzere uzun süre düşüncelere dalıyor: "Ya evet, bu çocuk bana yine seni hatırlattı. Senin kadar beceriksiz olduğunu bir kez daha tekrarlayabilirim. Ama onun henüz ilk deneyimleri ve çabuk öğreniyor! Ama sen, sen asla değişmedin. Ona neyi nasıl yapması gerektiğini söyleyebiliyorum. Ama bunları senden istemiş olsaydım... Allahım! Ağzımı burnumu kırardın! Halbuki bunlar besbelli şeyler... bedenini dinlemek yeterli. Ama sen bedenini asla dinlemedin. Siz yalnızca ruhunuzu dinlersiniz." Doğruluyor ve hışımla yeşil perdeye yöneliyor: "İşte ruhun seni ne hale getirdi! Bir canlı cenazesin!" Gizli bölmeye yaklaşıyor: "Seni yere mıhlayan, o lanet ruhun, *seng-i sabur*'um!" Güç topluyor, "Ve bugün beni koruyan, senin o beş para etmez ruhun değil. Çocukları o beslemiyor." Perdeyi açıyor. "Ruhunun şu an ne halde olduğunu biliyor musun? Nerede olduğunu? İşte orada, tam üzerinde asılı duruyor." Eliyle serum torbasını işaret ediyor. "Evet, orada, o şekerli tuzlu suyun içinde, başka hiçbir yerde değil." Göğsünü şişiriyor: "*Bana onurumu kazandıran, kendi ruhum; ruhumu koruyan da kendi onurum.* Hadi oradan sen de! Bak, on altı yaşında bir genç onurunu beş paralık etti! Onurun ruhunun hakkından geldi, bak da gör." Sert bir hareketle adamın elini tutup yukarı kaldırıyor ve şöyle diyor: "Artık seni yargılayan şey, bedenin. Ruhunu yargılıyor. Bu

yüzden fiziki bir acı hissetmiyorsun. Çünkü acı çeken ruhun. Orada asılı duran, her şeyi görüp, her şeyi duyan ama hiçbir şey yapamayan, bedenini denetleyemez olan ruhun." Adamın elini bırakıyor, el külçe gibi döşeğin üzerine düşüyor. Boğuk bir kahkaha kadının duvara yönelmesine yol açıyor. Kendini tutuyor. "Onurun bir parça etten başka bir şey değil! Bu sözcüğü sen kendin kullanırdın. Örtünmemi istediğinde, 'Etini sakla!' diye bağırırdın. Gerçekten de, o boktan kamışını daldırdığın bir et parçasından başka bir şey değildim! Amacın sadece onu parçalamak, kanatmaktı!" Nefes nefese kalmış bir halde susuyor.

Sonra birden ayağa kalkıyor. Odadan çıkıyor. Koridorda gidip geldiği ve kendi kendine şunları söylediği duyuluyor: "Ama bana yine neler oluyor? Neler söylüyorum. Niçin? Niçin? Bu normal değil, hiç normal değil..." Tekrar odaya geliyor. "Bu ben değilim. Hayır, bu konuşan ben değilim... Bir başkası benim yerime... benim ağzımla konuşuyor. Bedenime girdi... Cinliyim ben. İçimde gerçekten bir iblis var. Konuşan o. O çocukla yatan o... Çocuğun titreyen elini tutup göğüslerime... karnıma, bacaklarımın arasına götüren o... Evet her şeyi o yapıyor! Ben değil! Onu içimden kovmam gerek! Bilge Hakim'e ya da mollaya gidip her şeyi onlara itiraf etmeliyim. İçimde gizlenen şu iblisi kovsunlar!.. Babam haklıydı. O kedi gelip bana musallat oldu. Bıldırcının kafesini açtıran da o kedi. Cinliyim ben, hem de uzun zamandan beri!" Adamın bulunduğu gizli bölmeye dalıp ağlıyor. "O sözleri söyleyen ben değilim!.. İblisin güçlerinin pençesine düştüm... Konuşan ben değildim... Kuran nerede?" Paniğe kapılıyor. "İblis Kuran'ı bile çalmış! Bu onun işi!.. Evet, onun işi, tavus tüyünü de, o lanet tüyü de çaldı!"

Döşeğin altını araştırıyor. Siyah tespihini buluyor. "Allahım bu iblisi yalnızca sen kovabilirsin: *El-Muahhir*,

El-Muahhir..." Tespihi çekmeye başlıyor, "*El-Muahhir...*" çarşafını alıyor, "*El-Muahhir...*" odadan çıkıyor, "*El-Muahhir...*" evden çıkıyor, "*El-Muahhir...*"

Sesi duyulmaz oluyor.

Geri dönmüyor.

Alacakaranlık çöktüğünde, biri avluya giriyor ve koridorun giriş kapısına vuruyor. Kimse ona yanıt vermiyor, kimse kapıyı açmıyor. Ama bu kez davetsiz misafir bahçede kalacağa benziyor. Çatırdayan tahtaların, birbirine çarpan taşların gürültüsü evin duvarlarında yankılanıyor. Gelen kişi belki de bir şeyler çalıyor. Ya da bir şeyleri kırıyor. Ya da bir şeyleri onarıyor. Kadın, sabah güneşin ilk ışıkları perdenin mavi ve sarı göğünün deliklerinden süzülürken geri döndüğünde, neler olup bittiğini öğrenecek.

Gece çöküyor.

Bahçe kararıyor. Davetsiz misafir çekip gidiyor.

Gün doğuyor. Kadın geri geliyor.

Yüzü bembeyaz bir halde, odanın kapısını açıyor ve içeri birinin girdiğini gösteren herhangi bir iz olup olmadığını anlamak için bir süre duruyor. Hiçbir iz yok. Ne yapacağını bilemez durumda odaya giriyor ve yeşil perdenin yanına kadar geliyor. Perdeyi yavaşça aralıyor. Adam hâlâ orada. Gözleri açık. Nefesi her zamanki ritminde. Serum torbası yarı yarıya boşalmış. Damlaların düşüşü, daha önce olduğu gibi, adamın nefesiyle ya da kadının parmaklarının arasından geçen siyah tespih tanelerinin hareketiyle aynı ritimde.

Kendini döşeğin üzerine bırakıyor kadın. "Biri sokak kapısını mı tamir etti?" Duvarlara sorulan bir soru. Boşuna bekleyiş. Her zamanki gibi.

Ayağa kalkıp odadan çıkıyor ve hâlâ aynı şekilde ne

yapacağını bilemez durumda, diğer odaları ve bodrumu inceliyor. Tekrar yukarı çıkıyor. Odaya geri geliyor. Şaşkınlık içinde. "Ama kimse içeri girmemiş!" Giderek artan bir bezginliğin etkisiyle döşeğe çöküyor.

Bir daha tek bir söz etmiyor.

Tespihi çekmek dışında hiçbir harekette bulunmuyor bir daha. Üç kere doksan dokuz. İki yüz doksan yedi tespih tanesi. İki yüz doksan yedi nefes. Allah'ın adlarından hiçbirini anmadan.

Dördüncü kez tespih çekmeye geçmeden önce, birden konuşmaya başlıyor: "Bu sabah babam yine beni görmeye geldi... ama bu kez beni, Kuran'ın ayracı olarak kullandığı tavus tüyünü çalmakla suçluyordu. Ürktüm. Öfke içindeydi. Korktum." Bu korku, odada köşe bucak medet arayan gözlerinde şimdi bile fark ediliyor. "Ama çok zaman..." Bedeni kararsızlığa düşüyor. Sesi kararlı çıkıyor. "Onu çalmamın üzerinden çok zaman geçti." Hışımla ayağa kalkıyor. "Sayıklıyorum," diye mırıldanıyor, önce sakin sakin, ardından çabucak, sinirlice: "Sayıklıyorum. Sakinleşmem lazım. Susmam lazım." Yerinde duramıyor. Kıpır kıpır hareket ediyor, başparmağını ısırıyor. Gözleri yuvalarının içinde fır dönüyor. "Evet, o lanet tüy hikâyesi... işte bu. Beni çılgına çeviren, bu. O kahrolası tavus tüyü! İlk başlarda, yalnızca bir rüyaydı. Evet, bir rüya ama çok özel bir rüya. İlk kızıma hamile kaldığımda her gece tekrar tekrar bu rüyayı görüyordum... Her gece aynı kâbusu yaşıyordum: Bir oğlan çocuğu doğurduğumu görüyordum. Dişleri olan ve doğar doğmaz konuşmaya başlayan bir oğlan... Yüz hatları büyükbabama benziyordu... Bu rüya bana işkence ediyor, dehşete düşürüyordu... Çocuk bana en büyük sırlarımdan birini bildiğini söylüyordu." Kıpırdamayı kesiyor. "Evet, en büyük sırlarımdan birini! Ve ona istediğini

vermezsem, sırrımı herkese açıklayacaktı. İlk gece, ona meme vermemi istedi. Dişleri yüzünden ona meme vermek istemedim... o zaman çığlık atmaya başladı." Titreyen elleriyle kulaklarını kapatıyor. "Bugün bile çığlıkları hâlâ kulağımda. Ve sırrımın ipuçlarını açığa vurmaya başladı. Sonunda ona boyun eğmek zorunda kaldım. Meme verdim. Sütümü emerken dişleriyle memelerimi ısırıyordu... Uykumda çığlıklar atıyor... ağlıyordum..."

Sırtı kocasına dönük, pencerenin önünde durmaya devam ediyor. "Sen de hatırlıyor olmalısın. Çünkü o gece beni bir kez daha yataktan kovmuştun. O geceyi mutfakta geçirmiştim." Göçmen kuş desenli perdenin dibine oturdu. "Bir başka gece yine bu çocuğu rüyamda gördüm... Bu kez benden babamın tavus tüyünü kendisine getirmemi istiyordu... ama..." Biri kapıya vuruyor. Düşlerinden, sırlarından sıyrılan kadın perdeyi açmak için ayağa kalkıyor. Gelen yine aynı delikanlı. Kadın ona kesin bir tavırla şöyle diyor: "Hayır, bugün olmaz! Ben..." Çocuk ağzından kesik kesik çıkan sözcüklerle onun lafını kesiyor: "Kkkaa... kkapıyı... ttaamir... ettim." Kadının bedeni gevşiyor. "Ah demek sendin! Teşekkürler." Çocuk kadının kendisini içeri davet etmesini bekliyor. Kadından bir ses çıkmıyor. "Ben... ben..." Kadın usanmış bir halde: "Sana söyledim, bugün olmaz..." Çocuk yaklaşıyor. "Ooonnun iiçin... değil..." Kadın başını hayır anlamında sallıyor ve ekliyor: "Başka birini bekliyorum..." Çocuk bir adım daha yaklaşıyor. "Bben... oonnun iiçin ggellmme..." Sabrı taşmaya başlayan kadın onun sözünü yarıda kesiyor: "Sen iyi bir çocuksun ama bildiğin gibi benim çalışmam gerek..." Çocuk hızlı konuşmak için çok çabalasa da, kekemeliği giderek artmaya başlıyor: "Çççaall... ççaallışmmak... yyok!" Vazgeçiyor. Geri geri gidiyor ve canı sıkkın bir genç gibi somurtarak duvarın dibine oturuyor. Çaresiz kalan kadın dışarı çıkıp koridorun giriş kapısına, onun yanına gidiyor. "Dinle! Öğleden sonra ya da yarın gel... ama orada..." Oğlan daha sakin

bir biçimde ısrar ediyor: "Ssseninnle... kkonuş... mak... iisstiyyorum..." Kadın sonunda boyun eğiyor.

İçeri geçip odalardan birine giriyorlar.

Evin, bahçenin, sokağın ve hatta şehrin içine gömüldüğü o iç karartıcı âlemde yankılanan ve bu âlemi vurgulayan tek ses, onların fısıltıları.

Bir an, fısıltılar kesiliyor ve uzun bir sessizlik yaşanıyor. Sonra birden bir kapının sertçe çarpması. Koridoru, sonra avluyu geçen ve nihayet sokakta gözden kaybolan çocuğun hıçkırıkları. Ardından, "Orospu çocuğu! Piç!" diye bağırarak odaya dönen kadının öfkeli ayak sesleri. Kadın, oturmadan önce defalarca odayı arşınlıyor. Yüzü kireç gibi bembeyaz. Öfkeyle devam ediyor: "Bu itoğluite orospu olduğumu söylediğimde yüzüme tükürmeye nasıl cesaret etti, hâlâ inanamıyorum!" Tekrar ayağa kalkıyor. Bedeni ve sesi kin yüklü. Yeşil perdeye doğru ilerliyor: "Geçen gün bu zavallı çocukla birlikte gelip, bana bildiği tüm küfürleri sıralayan o herifi hatırlıyorsun, evet, işte o herif, ne yaptığını biliyor musun?" Perdenin önünde diz çöküyor: "Bu zavallı çocuğu kendi zevklerini tatmin etmek için yanında tutuyor! Onu daha çok küçükken, sokağa terk edilmiş bir yetimken bulmuş. Eline bir kalaşnikof tutuşturmak ve geceleri ayağına çıngırak takıp dans ettirmek üzere yetiştirmiş. Orospu çocuğu!" Duvarın dibine ilişiyor. Barut ve duman kokan o ağır havayı derin derin birkaç kez soluyor. "Çocuğun her yanı yara bere içinde! Baldırlarında, kıçında, her tarafında yanık izleri var... çok korkunç! Herif çocuğun vücudunu tüfeğinin namlusuyla yakmış." Gözyaşları yanaklarına akıyor, ağladığında dudaklarının çevresinde oluşan gamzeler boyunca aşağı sızıyor, çenesine doğru sel gibi aktıktan sonra boynuna iniyor ve, "Alçaklar! Sefiller!" sözcüklerinin fışkırdığı bağrında son buluyor.

Çıkıp gidiyor.

Hiçbir şey söylemeden.

Hiçbir yana bakmadan.
Hiçbir şeye dokunmadan.

Ertesi günden önce geri dönmüyor.

Hiçbir değişiklik yok.
Adam, kocası, hâlâ nefes alıp veriyor.
Duvara yeni bir serum torbası asıyor.
Gözlerine damla damlatıyor: bir, iki; bir, iki.
Hepsi bu kadar.

Döşeğin üzerine bağdaş kurup oturuyor. Plastik bir çantadan bir kumaş parçası, iki gömlek, bir dikiş kutusu çıkarıyor, kutunun içinde makas arıyor. Gömleklere yama yapmak üzere kumaşı parçalara ayırıyor.

Ara sıra yeşil perdeye kaçamak bakışlar atsa da, gözleri sık sık endişeyle, avluyu görebilmek için araladığı göçmen kuş desenli perdeye yöneliyor. En ufak bir gürültüde elindeki işi bırakıyor. Avluya birinin girip girmediğini görebilmek için başını kaldırıyor.

Ama hayır, gelen kimse yok.

Her gün olduğu gibi, molla öğle ezanını okuyor. Bugün vahiylerden söz etmeye başladı: "*Yaratan Rabb'inin adıyla oku! O, insanı alekadan* (embriyodan) *yarattı. Oku! Rabb'in sonsuz kerem sahibidir. O Rab ki kalemle yazmayı öğretti.*[1] Kardeşlerim, bunlar Kuran'ın ilk ayetleri, melek Cebrail Aleyhisselam'ın Peygamber Efendimiz'e tebliğ ettiği ilk vahiydir." Kadın işine ara verip devamını dinlemek için kulak kabartıyor: "... Allah'ın elçisi Nur Dağı'nın dibindeki Hira Mağarası'nda inzivaya çekildiğinde ne okuma ne yazma biliyordu. Ama bu ayetler sayesinde her şeyi öğrendi! Allah, elçisi hakkında şunları söylüyordu: *Sana Kitap'ı gerçek ile ve kendinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. Daha öncesinde in-*

[1] Kuranıkerim, Alak Suresi, 1-2-3-4. ayetler. (Y.N.)

sanlara rehberlik etmesi için Tevrat'ı ve İncil'i de indirmişti..." Kadın yeniden dikmeye koyuluyor. Molla devam ediyor: "*Muhammed kendisinden öncekiler gibi yalnızca bir elçidir...*" Yamama işine bir kez daha ara veren kadın Kuran'ın sözlerine yoğunlaşıyor: "Peygamber Efendimiz şunları söyler: *Ben, Allah'ın dilediğinden başka kendime herhangi bir fayda veya zarar verecek güce sahip değilim. Eğer, ben gaybı bilseydim elbette daha çok hayır yapmak isterdim ve bana hiçbir fenalık dokunmazdı.*"[1] Kadın devamını dinlemiyor. Bakışları gömleklerin kıvrımları arasında dolaşıyor. Uzun bir süre sonra, başını kaldırıyor ve düşünceli olduğunu belli eden bir ses tonuyla konuşuyor: "Bu sözleri daha önceleri babandan duymuştum. Bana her zaman kendisini çok eğlendiren o hikâyeyi anlatırdı. O anlarda gözleri muzipçe parlardı. Sakalları titrerdi. Sesi küçük nemli odayı kaplardı. Şöyle derdi: *Bir gün, Muhammed Aleyhisselam inzivadan sonra, dağdan dönüp karısının yanına gelmiş ve ona, 'Hatice, çıldıracağım,' demiş. Karısı, 'Ama neden?' diye sorunca ona şu yanıtı vermiş: 'Çünkü ruhumu cinlerin ele geçirdiğini hissediyorum. Sokaklarda yürürken taşlardan, duvarlardan gelen sesler duyuyorum. Ve geceleri önümde beliren devasa bir yaratık görüyorum. Büyük, çok büyük. Başı göğe değerken ayakları toprağa basıyor. Onu tanımıyorum. Ve her seferinde adeta beni tutmak istercesine yanıma yaklaşıyor.' Hatice onu teselli edip, bir daha aynı şeyi gördüğünde kendisine haber vermesini söylemiş. Bir gün evde Hatice ile birlikteyken, Muhammed haykırmış: 'O yaratık yeniden belirdi. Onu görüyorum!' Hatice ona yaklaşıp yanına oturduktan sonra başını göğüslerinin arasına almış ve sormuş: 'Onu hâlâ görüyor musun?' Muhammed: 'Evet, hâlâ görüyorum,' demiş. Hatice başörtüsünü çıkarıp saçlarını açmış ve bir kez daha sormuş: 'Şimdi onu görüyor musun?' Muhammed yanıtlamış: 'Hayır, Hatice, onu artık görmüyorum.' Bu-*

[1] Kuranıkerim, Araf Suresi, 188. ayet. (Y.N.)

nun üzerine karısı ona şunları söylemiş: 'İçin rahat olsun, Muhammed, o dev bir cin değil, tam tersine bir melek. Cin olsaydı saçlarımı açmama aldırmadan olduğu yerde kalırdı.' Ve bu hikâyenin ardından baban, Hatice'nin bir görev üstlendiğini, Muhammed'in peygamberliğinin bilincine varmasına yardımcı olduğunu, onu şeytani görüntülerin, hayaletlerin etkisi altında kaldığı düşüncesinden kurtardığını söylerdi. Ona göre, Hatice de bir elçi, bir peygamber olmalıydı."

Sözlerine ara verip, küçük gömlekleri yavaşça yamamaya devam ederken, uzun, düşünceli bir sessizliğe gömülüyor.

Sessizliğinden ancak, parmağına iğne battığında tiz bir çığlık atarak sıyrılıyor. Kanını emip yeniden işine koyuluyor. "Bu sabah... babam yine odama geldi. Koltuğunun altında benim, geçen gün kaybolan Kuran'ım vardı... evet onu o almıştı... Benden tavus tüyünü istedi. Kuran'ın içinde bulamamıştı. Bana tüyü evime aldığım o çocuğun çaldığını söyledi. Gelirse mutlaka tüyü ondan geri istemem gerek." Ayağa kalkıp pencereye yöneliyor. "Umarım gelir."

Evden dışarı çıkıyor. Avluyu geçtikten sonra, sokağa açılan kapının önünde duruyor. Sokağa bir göz atmalı muhakkak. Hiçbir şey yok. Sadece sessizlik. Hiç kimse görünmüyor, hatta gelip geçen birinin gölgesi bile. Kadın geri dönüyor. Dışarıda, pencerenin önünde bekliyor. Karaltısı, sarı ve mavi gökyüzündeki uçuşları sırasında donup kalmış göçmen kuşların üzerine düşüyor.

Güneş batıyor.

Kadının çocuklarının yanına dönmesi gerekiyor.

Evden ayrılmadan önce, her zamanki görevlerini yerine getirmek üzere odada oyalanıyor.

Ardından, çıkıyor.

Bu gece silahlar konuşmuyor.

Ayın solgun ve soğuk ışığı altında, sokak köpekleri şehrin dört bir yanında havlıyor. Ta şafak sökene kadar.

Karınları aç.

Bu gece ceset yok.

Gün doğarken, biri sokağa açılan kapıya vuruyor, ardından kapıyı açıp avluya giriyor. Doğrudan koridorun kapısına yöneliyor. Yere bir şey bırakıp gidiyor.

Serumun son damlası adamın damarlarına nüfuz etmek üzere damlalığa düşüp oradan da tüpe doğru süzülürken kadın geri dönüyor.

Her zamankinden daha bitkin bir halde odaya giriyor. Bakışları kaygılı, donuk. Teni solgun ve canlılığını yitirmiş. Kanı çekilen dudakları incelmiş. Çarşafını bir köşeye fırlatıp, elindeki elma çiçeği desenli kırmızı-beyaz çıkınıyla odada ilerliyor. Kocasının durumunu gözden geçiriyor. Her zamanki gibi onunla konuşuyor: "Dün akşam yine biri gelmiş, kapının önüne bu çıkını bırakmış." Çıkını açıyor. İçinden, kavrulmuş buğday taneleri, iyice olgunlaşmış iki nar, iki parça peynir ve bir kâğıda sarılmış altın bir zincir çıkıyor. "Bu o, çocuk." Hüzünlü yüzünü geçici bir memnuniyet ifadesi kaplıyor. "Geç kaldım. Umarım tekrar gelir."

Adamın çarşafını değiştiriyor: "Gelecek... çünkü buraya gelmeden önce halama, beni görmeye geldi... ben yataktayken. Sessizce, hiç gürültü yapmadan geldi. Bembeyaz giyinmişti. Çok saf bir görüntüsü vardı. Masumdu. Hiç kekelemiyordu. O lanet olası tavus tüyünün babam için neden bu kadar önemli olduğunu bana açıklamaya geldi. Bana bu tavus tüyünün... Havva ile birlikte cennetten kovulduğunu söyledi. Ve tekrar gitti. Bana bir soru sorma fırsatı bile vermedi." Serum torbasını değiştirip damlalığı ayarladıktan sonra, kocasının yanına

oturuyor. "Umarım ondan söz ettiğim ve onu eve aldığım için bana kızmıyorsundur. Ne olup bittiğini bilmiyorum ama o öylesine, nasıl denir ki?.. Öylesine içimde yer etti ki. Ona karşı, evliliğimizin ilk günlerinde sana beslediğim duyguları hissediyorum neredeyse! Nedendir bilmiyorum! Onun da senin gibi korkunç bir adama dönüşebileceğini biliyor olsam da. Bundan kesinlikle eminim. Bir kadını elde ettiğinizde hemen bir canavara dönüşürsünüz." Bacaklarını uzatıyor. "Eğer kendine gelip ayağa kalkacak olursan, eskisi gibi canavarca davranmaya devam edecek misin?" Bir ara verdikten sonra, düşünceleri akışım sürdürüyor: "Sanmıyorum. Anlattıklarımın seni değiştirebileceğini düşünüyorum. Beni duyuyor, bana kulak veriyor, düşünüyorsun..." Adama yaklaşıyor. "Evet değişecek, beni seveceksin. Benimle arzuladığım gibi sevişeceksin. Çünkü artık çok şey biliyorsun. Benimle ve kendinle ilgili. Artık benim sırlarıma vâkıfsın. Bu sırlar bundan böyle senin peşini bırakmaz." Adamın boynunu öpüyor. "Benim sırlarıma saygı göstereceksin. Ve ben de senin bedenine saygı göstereceğim." Elini adamın bacaklarının arasına sokup cinsel organını okşuyor. "Ona... bıldırcınına daha önce hiç böyle dokunmamıştım." Gülüyor. "Becerebilir misin?.." Elini adamın pantolonunun içine daldırıyor. Diğer eli de kendi bacaklarının arasında kayboluyor. Dudaklarını hafifçe adamın sakallarına ve yarı açık ağzına değdiriyor. Nefesleri iç içe geçip birbirine karışıyor. "Hep... bunu düşlemiştim. Kendime dokunduğumda, kamışının ellerimin arasında olduğunu hayal ederdim." Yavaş yavaş nefes aralıkları kısalıyor, nefes ritmi hızlanarak adamınkini geride bırakıyor. Bacaklarının arasındaki eliyle kendini önce hafifçe, sonra hızlı hızlı ve sertçe okşuyor... Giderek daha kesik kesik nefes alıp veriyor. Nefesi sık. Kısa. Islıklı.

Bir çığlık.

İniltiler.

Yeniden sessizlik.

Yeniden hareketsizlik.

Yalnızca nefes sesleri.
Uzun uzun.
Ağır ağır.

Birkaç nefes sonra.

Boğuk bir iç çekiş bu sessizliği birden bozuyor. Kadın adama, "Bağışla!" diyor ve yavaşça hareketleniyor. Adamın yüzüne bakmadan ondan ayrılıyor ve gizli bölmeden çıkıp duvarın köşesine gidiyor. Gözlerini kapalı tutuyor. Dudakları hâlâ titriyor. İnliyor. Yavaş yavaş ağzından sözcükler dökülmeye başlıyor: "Bana yine neler oluyor?" Başını duvara vuruyor. "Gerçekten cinlendim... evet, ölüleri görüyorum... görünmez varlıkları... ben..." Cebinden siyah tespihini çıkarıyor. "Allahım bana neler yapıyorsun?" Bedeni önden arkaya doğru düzenli bir şekilde, yavaşça sallanıyor. "Allahım, imana dönmem için bana yardımcı ol! Beni cinlerden arındır! Beni şeytani görüntüler ve hayaletlerden kurtar! Tıpkı Muhammed'e yaptığın gibi!" Birden ayağa kalkıyor. Odada şöyle bir dolaşıyor. Koridora gidiyor. Sesi bütün evi kaplıyor. "Evet... o da diğerleri gibi, sadece bir elçiydi... Ondan önce, onun gibi binlercesi geldi... Kendisine gelen vahyi açıklayan kişi onun gibi olabilir... Bana da vahiy geliyor... ben de bir..." Sözleri suyun şırıltısına karışıyor. Kadın yıkanıyor.

Geri geliyor. Eteği ve kolları zarif birkaç başak ve buğday çiçeği deseniyle bezenmiş lal renkli giysisinin içinde güzel görünüyor.

Gizli bölmeye girip kocasının yanına oturuyor. Dingin ve soğukkanlı bir ifadeyle konuşmaya başlıyor: "Ne Bilge Hakim'e ne de mollaya gittim. Halam onlarla görüşmemi yasakladı. Dediğine göre, ben ne deliyim ne de cinli. İçime bir iblis girmemiş. Yaptığım, söylediğim her şeyi yukardan gelen ses bana emrediyormuş, beni yönlendiren o sesmiş. Gırtlağımdan çıkan bu ses, binlerce yıldır gizli kalmış bir sesmiş."

Gözlerini kapıyor, üç nefes sonra yeniden açıyor. Başını döndürmeden, adeta ilk kez görüyormuşçasına gözlerini odada gezdiriyor. "Babamın gelmesini bekliyorum. Size, hepinize, ilk ve son kez tavus tüyünün hikâyesini anlatmam gerek." Sesi yumuşaklığını kaybediyor. "Ama önce onu ele geçirmem lazım... evet içimden yükselen seslerin ve bana vahyedilenlerin öyküsünü o tüyle yazacağım!" Sinirlenmeye başlıyor. "O lanet tavus tüyü! Ama bu çocuk nerede? Bu narlar ne haltıma yarar ki?! Bu zincir? Tüy! Bana o tüy lazım!" Ayağa kalkıyor. Gözleri parlıyor. Tıpkı bir delininkiler gibi. Hızla odadan dışarı çıkıyor. Evin altını üstüne getiriyor. Geri dönüyor. Saçları dağılmış. Toz içinde kalmış. Kocasının resminin karşısındaki döşeğin üzerine atıyor kendisini. Siyah tespihi alıp çekmeye başlıyor.

Birden haykırıyor: "*El-Cabbar*, benim!"

Mırıldamyor: "*Er-Rahim*, benim!"

Susuyor.

Gözleri tekrar akıllı akıllı bakmaya başlıyor. Nefesi yeniden adamın nefesinin ritmine kavuşuyor. Uzanıyor. Duvara karşı.

Yumuşak bir sesle devam ediyor: "O tavus tüyü aklımdan hiç çıkmıyor." Tırnaklarıyla duvarın dökülmeye yüz tutmuş boyalarını kazıyor. "Başından beri, o kâbusu gördüğüm andan beri aklımdan hiç çıkmadı. Geçen gün sana bu kâbustan, rüyamda beni tedirgin eden, en büyük sırrımı bildiğini söyleyen o çocuktan söz etmiştim... Bu rüya yüzünden artık uyumak istemiyordum. Bu rüya giderek, uyanık olduğum zamanlara da musallat oldu... Karnımda çocuğun sesini duyuyordum. Her an. Her yerde. Hamamda, mutfakta, sokakta... Çocuk benimle konuşuyordu. Beni canımdan bezdiriyordu. Tüyü istiyordu..." Boyanın döküntüleriyle camgöbeği rengini almış tırnaklarının ucunu yalıyor. "O anlarda tek dileğim onu susturmaktı. Ama nasıl? Düşük yapmak için dua ediyordum.

Bu lanet çocuktan sonsuza dek kurtulmak için! Sizler hepiniz bu ruh halinin hamile kadınların çoğunda görülen bir takıntıdan kaynaklandığını düşünüyordunuz. Ama hayır. Sana söyleyeceğim şey gerçek... çocuğun söylediği şey gerçekti. Bu çocuk sırrımı biliyordu. Zaten sırrım kendisiydi. Sır olan gerçeğim! O zaman, onu doğum ânında, bacaklarımın arasında sıkıştırarak boğmaya karar verdim. Bu yüzden ıkınmaya yeltenmedim. Beni afyonla bayıltmasalar, karnımda boğulacaktı. Ama çocuk doğdu. Kendime gelip, bebeğin rüyamda gördüğüm gibi erkek değil kız olduğunu fark ettiğimde, içim nasıl rahatladı bilemezsin! İçimden kız çocuğun bana asla ihanet etmeyeceğini geçirdim. Sırrımın ne olduğunu öğrenmek için can attığını biliyorum." Arkasını dönüyor. Başını yeşil perdeye doğru kaldırıp adama doğru bir yılan gibi sürünüyor. Ayaklarına ulaştığında gözleri adamın boş bakan gözlerini arıyor: "Çünkü o çocuk senden değildi!" Sonunda kocasının çatlayacağı düşüncesiyle sabırsızlıkla bekliyor! Her zamanki gibi hiçbir tepki yok. Bunun üzerine cesaretlenerek daha da ileri gidiyor: "Evet, *seng-i sabur*'um, o iki kız senden değil!" Tekrar doğruluyor. "Çünkü kısır olan sendin. Ben değil!" Gizli bölmenin köşesinde duvarın dibine oturup, yüzünü tıpkı kocası gibi kapıya çeviriyor. "Herkes kısır olanın ben olduğuma inanıyordu. Annen başka biriyle evlenmeni istiyordu. Ya ben ne olacaktım? Halama benzeyecektim. Tam da o sırada mucizevi bir şekilde onunla karşılaştım. Allah yolumu göstermesi için onu bana göndermişti." Gözleri kapalı. Sır dolu bir gülümsemeyle dudak kenarları geriliyor. "O zaman annene bu tür sorunlara mucizevi çözümler getiren Bilge Hakim'den söz ettim. Olan bitenleri biliyorsun... ama gerçekleri değil! Sonunda, görüşmek ve hayır duasını almak için annenle birlikte ona gittik. Tıpkı dün gibi hatırlıyorum. Yolda annenin ağzından işittiğim tüm sözleri. Bana yakıştırmadığı sıfat kalmadı. Bağırarak bunun son şansım olduğunu tekrarlıyordu! O gün bilge-

ye bol bol para saçtı! Hamile kalana kadar birçok defa Bilge Hakim'e gittim. Güya büyü etkisini göstermişti! Bilirsin, aslında bu Hakim halamın pezevengiydi. Beni gözleri bantlanmış bir herifle bir araya getirdi. Bizi zifiri karanlık bir odaya kapatıyorlardı. Onun bana dokunmasına, benimle konuşmasına izin verilmiyordu... Zaten hiç çırılçıplak soyunmadık. Yalnızca şalvarlarımızı indiriyorduk, hepsi bu. Genç olmalıydı. Çok genç ve güçlü. Ama deneyimsiz olduğu gün gibi aşikârdı. Ona ben dokunuyor, ne zaman içime gireceğini ben belirliyordum. Ona da her şeyi benim öğretmem gerekiyordu!.. Bir başkasının bedenine hâkim olmak çok hoş ama ilk gün her şey çok korkunçtu. İkimiz de tedirgin, dehşete kapılmış bir haldeydik. Beni bir fahişe sanmaması için kendimi kasıyordum. Zavallı, o da korku içindeydi ve bir türlü beceremiyordu! Hiçbir şey olmadı. Birbirimizden uzakta yalnızca kesik kesik aldığımız nefesleri işitiyorduk. Sonunda patladım. Avaz avaz bağırdım. Beni odadan çıkarttılar... Bütün gün kustum! Vazgeçmek istiyordum. Ama artık çok geçti. Sonraki birlikteliklerimiz giderek normale döndü. Yine de her seferinde, sonradan ağlıyordum. Kendimi suçlu hissediyordum... Dünyadan nefret ediyor, sana ve ailene lanetler okuyordum! Üstelik işin en fena yanı, geceleri de seninle yatmak zorundaydım! Bütün bunlarda gülünç olan ise, hamile kalmamdan sonra annenin onlarca bahane yaratarak Hakim'den muskalar almaya gitmesiydi." Göğsünden boğuk bir gülüş yükseliyor. "Ah, *seng-i sabur*'um, kadın olmak zorlaştıkça erkek olmak da zorlaşıyor!" Uzun bir iç çekiş kopuyor bedeninden. Yeniden düşüncelere dalıyor. Hüzünlü gözleri kararıyor. Giderek solan dudakları hareketlenerek dua eder gibi bir şeyler mırıldanıyor. Ve birden son derece tumturaklı bir ses tonuyla konuşmaya başlıyor: "Her din bir vahiyler hikâyesiyse, yani gerçeklerin açığa vurulmasıysa, o zaman *seng-i sabur*'um, bizim hikâyemiz de bir din sayılmalı. Bize özgü bir din!" Yürüyor. "Evet, beden bizim açığa vuruluşumuzdur." Duruyor. "Bedenlerimiz,

onların sırları, incinmeleri, acıları, hazları...” Zihni aydınlamış bir halde, sanki elinde gerçeği tutuyor da onu kocasına sunuyormuşçasına adama doğru ilerliyor: “Evet ya, *seng-i sabur*'um... Allah'ın doksan dokuzuncu, yani son adını biliyorsun değil mi? *Es-Sabur*, Sabırlı! Kendine bir bak, sen Allah'sın. Varsın ve kımıldamıyorsun. Duyuyor ve konuşmuyorsun. Görüyorsun ve görünmüyorsun! Tıpkı Allah gibi sabırlı, hareketsizsin. Ve ben, senin elçinim! Senin peygamberinim! Senin sesinim! Bakışınım! Ellerinim! Senin adını açıklıyorum. *Es-Sabur!*” Yeşil perdeyi ardına kadar açıyor. Ve bir hamlede arkasına dönüp sanki bir kitleye hitap ediyormuşçasına kollarını iki yana açıyor ve haykırıyor: “İşte vahiy: *Es-Sabur!*” Eliyle adamı, var olmayan bir dünyaya boş gözlerle bakan kocasını işaret ediyor.

Bu açığa vuruşla coşmuş durumda. Kendinden geçmiş olarak, söylevine devam etmek üzere öne doğru bir adım atıyor ama arkasında bir el bileğini kavrıyor. Kadın arkasına dönüyor. Onu bileğinden tutan kişi adam, kocası. Kıpırtısız kalakalıyor. Yıldırımla vurulmuş gibi. Ağzı alabildiğine açık. Sözcükler ağzında asılı kalmış. Adam bir hamlede kaldırılan sert ve kaskatı bir kaya gibi aniden doğruluyor.

“Bu... bu bir mucize! Bu yeniden diriliş!” diyor kadın, dehşetten boğulan bir sesle, “Sırlarımın seni hayata, bana döndüreceğini biliyordum... bunu biliyordum...” Adam onu kendine doğru çekiyor, saçlarından kavrıyor ve başını duvara vuruyor. Kadın yere düşüyor. Ne bağırıyor ne de ağlıyor. “İşte oldu... çatlıyorsun!” Sanrılı bakışları dağınık saçlarının arasından yolunu buluyor. Sesinde alaycı bir ifade var: *Seng-i sabur*'um çatlıyor!” Ardından haykırıyor: “*Es-sabur*!” Gözlerini kapatıyor, “Teşekkürler, *Es-Sabur!* Nihayet acılarımdan kurtuldum,” ve adamın ayaklarına sarılıyor.

Adam, benzi donuk ve solgun, kadını yeniden yakalıyor, havaya kaldırıyor ve hançerle resmin asılı olduğu duvara doğru fırlatıyor. Kadına yaklaşıp onu bir kez daha

kavrıyor ve duvara yapıştırıp havaya kaldırıyor. Kadın ona coşkuyla bakıyor. Başı hançere değiyor. Eliyle hançeri kapıyor. Haykırarak adamın kalbine saplıyor. Bir damla kan bile fışkırmıyor.

Hâlâ soğuk ve kaskatı görünen adam kadını saçlarından yakalıyor, yerde sürükleyerek odanın ortasına kadar getiriyor. Başını yere vurduktan sonra, ani bir hamleyle boynunu kırıyor.

Kadın nefesini salıyor.
Adam nefes alıyor.

Kadın gözlerini kapıyor.
Adam şaşkın gözlerle kalakalıyor.

Biri kapıya vuruyor.

Adam, kalbine saplanmış hançerle, resminin karşısındaki duvarın dibine, döşeğinin üzerine uzanıyor.

Kadın kızıla kesmiş. Kendi kanıyla kızıla boyanmış.

Biri eve giriyor.

Kadın yavaşça gözlerini açıyor tekrar.
Rüzgâr çıkıyor ve göçmen kuşlar rüzgârın esintisiyle kadının bedeninin üzerinde kanat çırpıyor.

Goncourt ödüllü yazar Atiq Rahimi, olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirdiği kitaplarıyla tanınıyor.

Afganistan'da bir evde, basit bir döşek... Döşeğin üzerinde, gözleri açık ama bilinçsiz yatan bir erkek...

Erkeğin başucunda, dua ederek onunla ilgilenen karısı... Dışarıda, sürüp giden savaş...

Kocasının tepkisizliğini fırsat bilen kadının, o güne kadar hep bastırmak zorunda kaldığı kadınlık duygularını, üzüntüsünü, kaygısını, öfkesini ilk kez dışa vuruşu...

Kocasını, sonunda çatlamasını beklediği sabır taşına dönüştürmesi...

Atiq Rahimi'nin bu sarsıcı eseri, şiirselliğiyle ve temposuyla daha ilk satırlardan itibaren içine alıyor okuru.

Kadınların insan yerine konmadığı, şiddetin sıradan bir olay gibi yaşandığı, savaşın artık kanıksandığı bir ülkeden yükselen isyan çığlığı...

Kapak resmi: SHARON WISEGARVER

11 TL
KDV DAHİL